ISSN 1331-9124

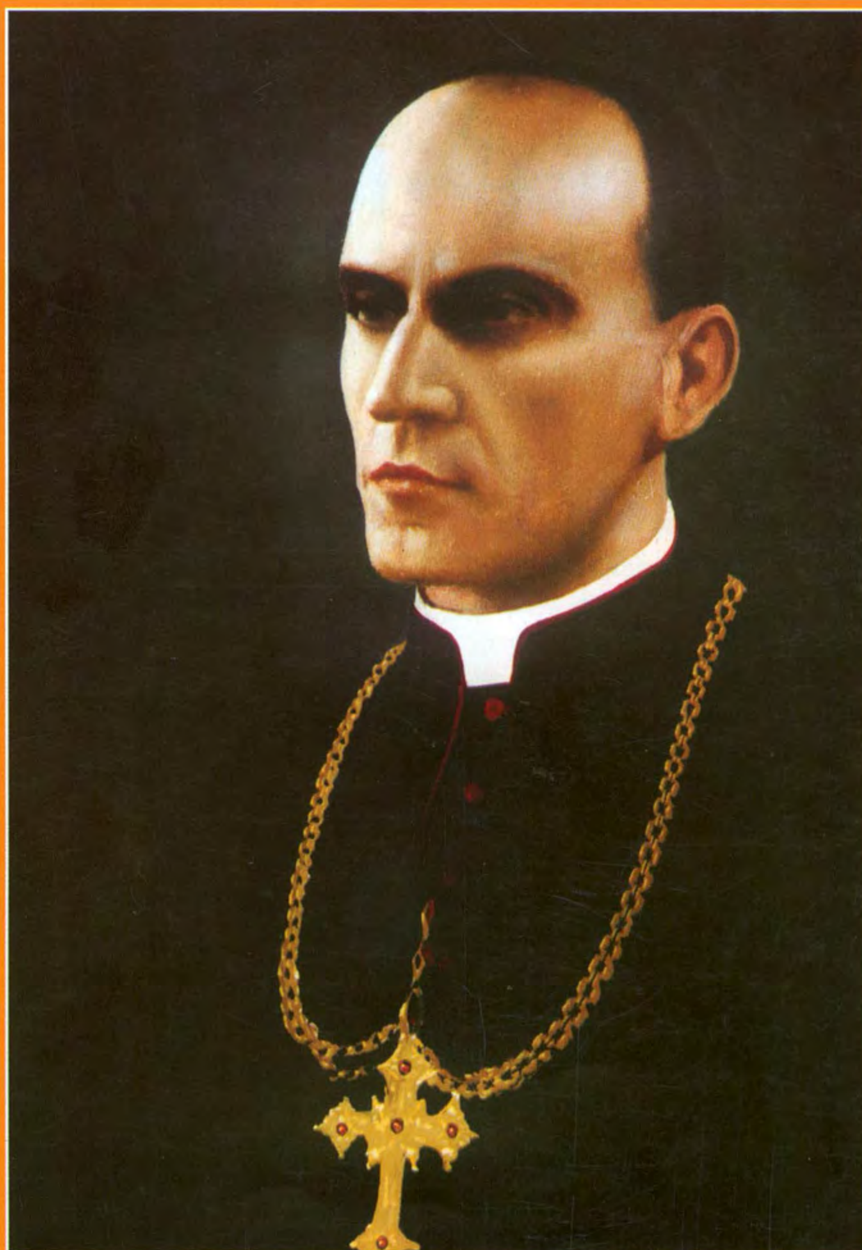

Blaženi Alojzije Stepinac

"Upiremo se na Boga svoga, koji nikada ne napušta one koji u Njega polažu nadu."

(Bl. A. STEPINAC, *Pismo biskupu dr. Smiljanu Čekadi,* 4.siječnja 1955.)

God. 13 (2006.) 10. veljače GLASNIK POSTULATURE Broj 1. Cijena 5 kn

Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!

Kardinal José Saraiva Martins, pročelnik Zbora za proglašenje svetih i blaženih, proglasio je 9. listopada 2005. u Bazilici sv. Petra u Vatikanu blaženim kard. Clamensa Augusta von Galena, biskupa za vrijeme nacizma u Münsteru u Njemačkoj. Na kraju mise u baziliku je došao papa Benedikt XVI. i poklonio se relikvijama novoga blaženika, izgovorivši i ove riječi:

Bl. kard. Clemens August von Galen

"Među mnoštvom svjedoka za Krista u 20. stoljeću istaknula se ova osoba marljiva svećenika i vrlo hrabra biskupa. Gospodin mu je dao hrabrosti i ustrajnosti da brani prava Božja, crkvena i ljudska, koja je nacionalsocijalistički režim kršio na težak i sustavan način u ime pogrešne novopoganske ideologije. Njegovo proglašenje blaženim na današnji dan postavlja ga uzorom duboke i neustrašive vjere. Novome blaženiku želimo se obratiti s molbom za zagovor: za blagoslov za Crkvu i društvo u Njemačkoj, u Europi i u cijelome svijetu."

Papa Benedikt XVI. na dan beatifikacije u bazilici sv. Petra u Vatikanu prima predstavnike sjevernoafričkih stanovnika među kojima je živio bl. "mali brat Karlo" Charles de Foucauld

Bl. "mali brat Karlo" Charles de Foucauld

Kardinal José Saraiva Martins, pročelnik Zbora za proglašenje svetih i blaženih, u Vatikanskoj je bazilici 13. studenog 2005. godine proglasio blaženima Charlesa de Foucaulda, Mariju Piju Masten i Mariju Crocifissu Curcio.

I na završetku ovog euharistijskog slavlja u baziliku je došao papa Benedikt XVI. i poklonio se relikvijama novih blaženika. Govoreći o Charlesu de Foucauldu iznio je sljedeće misli:

"Draga braćo i sestre u Kristu, zahvaljujemo za svjedočanstvo dano po Charlesu de Foucauldu. Svojim kontemplativnim i skrovitim životom u Nazaretu on je susreo istinu Isusova čovječanstva i nas poziva motrenju otajstva Utjelovljenja. U Nazaretu je otkrio puno o Gospodinu kojega je želio slijediti u poniznosti i siromaštvu. Otkrio je kako Isus, koji je došao susresti nas u našoj ljudskosti, poziva nas na sveopće bratstvo koje će kasnije živjeti u Sahrani, ljubavlju koju nam je Krist dao kao primjer. Kao svećenik stavio je Euharistiju i Evanđelje u središte svoga života, dva stola Riječi i Kruha, izvor kršćanskog života i poslanja."

"Isus nam je dovoljan. Tamo gdje je On, ništa ne manjka. Tko se oslanja na Njega, toga jača Njegova nepobjediva snaga."

Mali brat Karlo

Na naslovnoj stranici: Smiljan POPOVIĆ, ***bl. Alojzije Stepinac***, *ulje na platnu, Zagreb 1998.*

UREDNIKOVA RIJEČ

Dok su u subotu 13. veljače 1960. Zagrebačku katedralu ispunjali jecaji praćeni suzama, izazvanim čuvstvima poštovanja i vjernosti Isusu Kristu, koji se proslavio u životu zagrebačkog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca, a pokapajući zemne njegove ostatke u provostolnici, nitko nije predviđao slavu kojom će Bog potvrditi Alojzijev život i njegovu žrtvu. Možda to nisu slutili ni oni sudionici svetog obreda ukopa koji su zapljeskali kad je Blaženikovo ispaćeno tijelo bilo podignuto na ramenima mladih levita i poneseno do grobnice iza glavnog oltara i u nju pokopano. Ne znam jesu li to slutili oni ukopnici, koji su bez straha od brojnih uhoda što ih je komunistički režim poslao fotografirati i bilježiti sve detalje u katedrali i oko nje, klicali: "Svetac!" "Mučenik!".

Vrh komunističke partije i režimski slugani u dugim su raspravama iznosili mišljenja o mjestu ukopa kardinala Stepinca. Budući da je umro kao uznik, na izdržavanju kazne, trebao je po zakonu biti pokopan u nepoznatom grobu kao deseci tisuća nevinih komunističkih utamničenika.

Neki su se od partijskih moćnika istrčavali i dodvoravali "vođi" prijedlozima koje je artikulirao dr. Vladimir Bakarić, sekretar hrvatskih komunista: "Pokopat ga da mu se za grob ne zna." No, i taj mrak bezočne mržnje raspršilo je Božje svjetlo. Kardinal je pokopan u svojoj katedrali.

Kardinalova sestra Štefanija udata Štengel, napisala je nakon Blaženikove smrti pregršt pisama gospođi Tereziji Škringer, nekoć vrlo aktivnoj djelatnici Caritasa u Zagrebu, a tada živućoj u Švicarskoj. Ona je u tim pismima iznosila svjedočanstva o razgovoru s bratom, kako u Lepoglavi, za sužanjstva u Krašiću, tako i o pohodima njegovu grobu. O bratovom je sprovodu 15. veljače 1960. zabilježila:

Grob bl. Alojzija Stepinca trideseti dan nakon pokopa

"Plakao je Zagreb. Naš lijepi i kulturni Zagreb suzama je otpratio, pružajući ruku, da se dotakne lijesa ili njegova tijela. Polagali su klerici pučanstvu na njegovo lice krunice, sličice, ure, naočale, prstene i što je tko imao, samo da se dotakne njega mrtva.

Kad su ga klerici digli na ramena, sve su se ruke ispružile za njim, kao da ga žele zadržati za vječnost. Dirljivi prizori, kakvih se ne će vidjeti u historiji. Toliko smo prepatili poniženja, dok smo doprli do njega u rodno mjesto. Tamo mu je bio iskopan grob, i nismo znali do zadnjeg časa kamo će s njime. Bog je učinio svoje. Došao je tamo, gdje je spadao."

Opisujući taj bratov grob zapisala je 12. svibnja 1960.: "Grob mučenika tako je živ od cvijeća, ljudi i svijeća, a njegove mile oči iz slike gledaju svakog, kao da živi i prisluškuje želje patnika, što kleče i mole njegov zagovor. Od rana jutra do mraka vječno prolaze preko groba stotine Hrvata, koji ga ljube svom dušom."

I nama danas, nakon 46 godina, taj je grob drag i mio. Svjedoci smo da punih 46 godina i dandanas, kako reče blagopokojni kardinal Franjo Kuharić, na Stepinčevo 1980., a čiju obljetnicu smrti slavimo 11. veljače ove godine, "na ovo Nadbiskupovo počivalište ne prestaje dolaziti tiha procesija molitelja. Cvijeće

ne vene; svijeće se ne gase; šutnjom izriču vjeru Božjega puka u život vječni i u konačnu pravednost. Tu diše ljubav svih onih koji opraštaju. Takva je zapovijed Božja".

Poslušni toj Božjoj zapovijedi donosimo prikaze, izvješća i fotografije o životu, djelovanju i smrti te nebeskoj proslavi bl. Alojzija Stepinca. Njihova je svrha pružiti istinu o njegovoj osobi i o okolnostima njegova zemaljskog hodočašćenja u slavu neba, a one su nedjeljive od sudbine njegova hrvatskog naroda i Katoličke crkve u njemu.

Zahvaljujem svim čitateljima na povjerenju i suradnji u brizi oko izlaženja *Glasnika*. Preporučite ga i svojim znancima i prijateljima: neka se pretplate na naš *Glasnik*! Ako ste pak bili svjedok kojeg događaja vezanog uz Blaženikovu osobu, proslijedite Uredništvu o tome pisanu vijest ili fotografiju.

Budući da mi je nadbiskup Josip kard. Bozanić povjerio osobitu brigu za Zagrebačku katedralu, koja je nepobitan svjedok Stepinčeve posmrtne slave, očekujem da će mi svi Blaženikovi štovatelji u vršenju nove dužnosti pružiti molitvenu pomoć i ljudsku solidarnost.

Nadam se da ću zajedno s članovima Molitvene zajednice blaženog Alojzija Stepinca u Zagrebu moći uspostaviti čvršće kontakte i češće se s njima susresti u molitvi na grobu našeg Blaženika. Molimo za njegovo proglašenje svetim! Budimo svi molitelji. Osobito preporučam bolesnicima da se mole bl. Alojziju za ozdravljenje, jer je za čin kanonizacije potrebno čudo dogođeno na njegov zagovor.

Preporučam župnicima da u dogovoru s rektorom Katedrale dogovaraju pohod svoje župe Blaženikovu grobu. Tako će biti lakše uskladiti raspored euharistijskih slavlja, slavljenje sakramenta pomirenja, pohod novouređenoj Spomen-zbirci blaženog Alojzija Stepinca i drugo.

Neka Alojzijev zagovor učvrsti naše korake na putu spasenja. Neka zagovara Crkvu i Domovinu našu. Neka svojom zaštitom bude bliz svakome ljudskom srcu koje u nespokoju vlastite savjesti i u neizvjesnostima životnih neprilika iščekuje izbavljenje i radost dolazećega dana.

U Zagrebu, na Bogojavljenje, 6. siječnja 2006.
dr. Juraj Batelja, postulator

ALOJZIJE STEPINAC - MUČENIK

Uz 46. obljetnicu smrti bl. Alojzija Stepinca

Ove se godine navršava 46. obljetnica mučeničke smrti bl. Alojzija Stepinca. Taj se događaj duboko urezao u svijest milijunâ katolika i ljudi dobre volje diljem svijeta, i kršćanskom je nadom u vječni život prodahnuo Kristove učenike koji dijele zajedništvo patnje i progona s Alojzijem, istinskim svjedokom kršćanske istine i zastupnikom pravde među ljudima.

Bogoslovi Mirko Kovačić (kasnije župnik u Lipniku i Pribiću) te Slavko Šagud (kasnije župnik u Vukovini i Oroslavlju) predvode procesiju s mrtvim tijelom bl. Alojzija Stepinca nakon svečanog rekvijema u Zagrebačkoj katedrali, 13. veljače 1960. U drugom nose svijeće: Jozo Delić, nekoć generalni vikar Splitske nadbiskupije i Frane Mandić, kasnije župnik u Pagu. Križ nosi preč. Franjo Cvetan.

Mučeništvo zbog vjernosti Evanđelju

Za bl. Alojzija nije bilo veće vrijednosti na toj zemlji nego li je Isus Krist, o kome svjedoči Evanđelje i njegova Crkva. Zato se jačao poklicima: "*Frangar, non flectar!* - Mogu me slomiti, ali ne prisiliti [pred njima] prignuti koljena!" Nikakvo zemaljsko odlikovanje ne bi moglo pokriti sramotu i grižnju savjesti za izdaju Crkve Božje, jer reče: "Kad bismo htjeli prodati obraz i dušu, danas bismo odmah primali odlikovanja. Ali uvijek je nama svima i mora biti Memento ona Kristova: '*Quid prodest homini, si universum mundum lucretur*'[1]."[2]

Naš je Blaženik, videći himbu bezbožnog režima i pokušaje da ga privole na promjenu stava, govorio: "Naivni su. Mislili su da će time porasti u meni neka težnja za njihovom slobodom ... No što je najvažnije: što bi meni govorila moja savjest, kako bi bolno bilo Svetome Ocu, kad bih na neki način izdao Božju stvar ... A nema druge nego trpjeti i moliti. Tako je volja Božja. Ako treba, bolje je časno poginuti nego sramotno ostati."[3]

I kad su drugi oko njega zdvajali ili postajali malodušni, jer su komunisti osiromašivali Crkvu i plijenili njezina dobra, on je sve proročkim glasom tješio i pridizao duh optimizma: "Neka nose i biskupski dvor i župne dvorove i crkve, ali duše nikada!"[4] Naime: "Bila bi vječna sramota i ljaga da Crkvu Kristovu prodamo za nekoliko kuća, pa bile one baš i najljepše palače ... *Dominus providebit*[5]."[6] Sve je za njega Božji dar i Božja milost, kako reče u pismu jednom svećeniku 15. lipnja 1959: "*Dominus dedit Dominus abstulit, sit nomen Domini benedictum!*[7] *Onaj koji hrani vrapce na krovu i crve pod korom bit će u stanju i nas prehraniti.*"[8]

Sustavni teror i progon

Zagrebački nadbiskup i hrvatski metropolit Alojzije kard. Stepinac umro je u Krašiću 10. veljače 1960. Preselio se u vječni život u župnoj kući rodne župe Krašić, gdje su ga izaslanici komunističkog režima 5. prosinca 1951., nakon "uslovnog otpuštanja" iz kaznionice u Lepoglavi, stavili u kućni pritvor gdje je, prema službenom dokumentu, trebao ostati "do isteka kazne: 18. rujna 1962."

Što je to bila "uvjetna sloboda"? I što je to bila sloboda u komunističkom sustavu? O tome nam je sam Alojzije ostavio pismeno svjedočanstvo u pismu jednom svećeniku 29. travnja 1958.:

"Mi imamo sada u Krašiću pravi garnizon milicije, koji danju i noću vrebaju na svaki moj korak i na svaki korak župnika. Nikad ne izađem pred kuću, a da ne bi i milicajac osvanuo preda mnom s dvorišne strane, dok drugi vreba na cesti, a ako se uputim na šetnju, treći stopu po stopu za nama, dok su ostali u pripremi i telefon stalno radi sa Zagrebom i Karlovcem. Kad sam nedavno uz put na šetnji posjetio svoju bolesnu sestru[9] ušao je za mnom u kuću njezinu i čekao dok ne izadjem. Kad me je drugom zgodom jedini još živi brat iz Vrhovca[10] dočekao pred kućom te sestre, da se samo pozdravimo, skočio je milicajac kao bijesan na njega, da [sa mnom] ne smije razgovarati."

U pismu franjevcu o. Stanku Baniću pisao je iz Krašića 9. lipnja 1959.: "Dan i noć straže oko župnog dvora na dvije strane i tjeraju sve ljude, koji nisu domaći župljani i ne stanuju kod kuće. Krašićanac, koji stanuje vani i dodje posjetiti kuću, ne smije ni u crkvu, makar je u njoj kršten."

Osvjedočen da je "bolje časno umrijeti nego živjeti besramno kao izdajnik Crkve" zapisao je u Krašiću 16. siječnja 1960. u pismu isusovačkom

---

[1] "Ta što koristi čovjeku, ako sav svijet stekne?", Lk 16, 26.

[2] *Pismo vlč. Vinku KOMERIČKOM*, župniku u Mariji Bistrici, Krašić, 18. siječnja 1960., u: AP, sv. XIV, str. 814.

[3] VJD, sv. I, str. 24s. (2. siječnja 1952.)

[4] *Pismo vlč. Zvonku Starčeviću*, Krašić, 12. siječnja 1959., u: PISMA; str. 315.

[5] Gospodin će providjeti.

[6] *Pismo p. Ivanu Kukuli, provincijalu DI*, Krašić, 16. siječnja 1959., *Copia publica trans. proc. s. virt. et mart. S. D. Aloisii Stepinac, S. R. E. Cardinalis (CP)*, Rim 1993., sv. XIV, str. 682.

[7] Job 1, 21: "Gospod dade, Gospod uze. Neka je blagoslovljeno ime Gospodnje."

[8] *Pismo nepoznatom naslovniku*, Krašić, 15. lipnja 1959., u: AP, sv. XIV, str. 722.

[9] Josipa Mrzljak r. STEPINAC, rođena je 19. ožujka 1893. u Krašiću, gdje je i umrla 25. kolovoza 1965.

[10] Juraj STEPINAC, rođen 26. veljače 1890. u Brezariću. Bio je gostioničar u Karlovcu, gdje je živio s obitelji, a uživao je dio obiteljskog imanja "Kamenarovo" pokraj Vrhovca. Umro je 26. lipnja 1962.

provincijalu o. Ivanu Kukuli sljedeće svjedočanstvo o progonu: "Što smo sve proživjeli ovdje u ovih zadnjih nekoliko tjedana pričat će Vam g. župnik kad dođe do Vas. Mržnja progonitelja kipi na mene i dalje, nadajuć se da će mi ipak na koncu slomiti živce. Bog je međutim jači. U Njega sam uvijek stavljao svoju nadu i nisam se prevario. Ne ću se prevariti ni ubuduće. Bolje je časno poginuti negoli sramotno živjeti kao izdajnik Crkve."[11]

Svjedok kršćanskog optimizma

Božji ljudi ne zdvajaju. Njihova je nada uvijek položena u Božju postojanost i vjernost. Oni su ispunjeni nadom. A nada je ulivena teološka krjepost. Pouzdanje je stečena krjepost. Blaženi Alojzije rabi

Časna sestra Salezija Golubić iz družbe Služavki maloga Isusa iznosi 1998. svoje svjedočanstvo o liječenju kardinala Stepinca, tijeku bolesti i čimbenicima koji su ukazivali ukućanima i liječnicima o trovanju bl. Alojzija Stepinca

oba pojma kao ulivene krjeposti, ali koje traže čovjekovu suradnju, izraženu u pouzdanju, u predanju u Boga, u njegovu ljubav i vjernost, u njegovo Srce.

To je očitovao već izborom biskupskoga gesla: "In te, Domine, speravi! - U Tebe se, Gospodine, uzdam!" (Ps 30, 1).

Takvom nadom, Bogom osnaženom, svima nam je govorio: "Čuvajte, dakle, neograničeno pouzdanje u Boga! Time iskazujemo veliku čast Bogu, jer mu i tako drugo ne možemo dati."[12]

Na posjetnici nepoznatom naslovniku napisao je u Krašiću: "Ako se hoćete najviše dopasti Bogu, ufajte se kao Abraham i protiv nade."[13]

Progonstvo Crkve nije jenjavalo. To ga nije strašilo, jer se oboružao pouzdanjem u Boga. Očitovao ga je i u pismu dr. Smiljanu Čekadi, biskupu skopljanskom, 4. siječnja 1955. ovim riječima: "Sve nas to međutim ne plaši, jer se upiremo na Boga svoga, koji nikada ne napušta onih, koji u Njega polažu nadu."[14]

Pisao je vlč. Ivanu Jurkoviću, župniku u Saborskom, 25. lipnja 1956.: "Sačuvajte neograničeno pouzdanje u Gospodina ... Ne klonite ni za čas duhom, kraj svih poteškoća i nevolja ... Stvar Božja ne će propasti, makar se i zvijezde rušile s neba."

Bog je čovjeku jedina iskonska i istinska jakost. Tako je bila i našem blaženiku, kako je to iskazao i u pismu o. Tomislavu Šagiju Buniću, provincijalu franjevaca kapucina, 2. svibnja 1957., napominjući: "Pesimizam prepustimo komunistima, liberalcima, masonima i sličnoj čeljadi, a za sebe zadržimo sveti optimizam u svim zbivanjima sadašnjice, kad znamo da iza nas stoji Krist Gospodin koji je rekao: *Ego vici mundum!*"[15]

U neizvjesnostima i tjeskobama nije mislio na sebe, već je i druge hrabrio na vjernost i pouzdanje u Boga. Tako je u pismu koje je naslovio "*Carissime!*", a poslao nepoznatom svećeniku 29. travnja 1958. napomenuo: "Sve će to proći, dragi prečasni! Mogu ja ostaviti i kosti u Krašiću (nemam baš ništa protiv toga, ako je volja Božja), ali, ako misle ovakovim mjerama slomiti Katoličku crkvu, onda su velike naivčine, jer Crkva se katolička ne upire niti na kardinala Stepinca niti bilo kojeg čovjeka, nego

---

[11] ALOJZIJE-VIKTOR STEPINAC, *Pisma iz sužanjstva* (1951.-1960.), Zagreb, 1998., str. 357.
[12] *Pismo ss. karmelićankama BSI*, Krašić, bez datuma 1952.
[13] CP, sv. XII., str. 227.
[14] UDBA je zaplijenila to pismo i uvrstila ga u *Dosje 301681, Šifra 001-0-50/52.*
[15] "Ja sam pobijedio svijet!" (Iv 16, 33)

na Isusa Krista, kojega zamjenjuje na zemlji Petar, Sveti Otac.

A Petar ne umire, kako piše na jednoj svjetiljci u rimskim katakombama, dok su pomrli i Neroni i Henrici i Hitleri i Staljini, a tako će i drugi.

Podržavajte dakle vedar duh optimizma ... ne bojati se ... već promicati i braniti kršćansko dostojanstvo i čast, ali i moliti za progonitelje, da nadju put k Bogu, dok imaju vremena."

Smrt mučenika

Po odredbi Katoličke crkve za dokaz mučeništva potrebni su dokazi o materijalnoj zbilji mučeništva te o glasu [svetosti i] mučeništa. Riječ je i o postupanju progonitelja i ponašanju žrtve. Naime, mora biti dokazana mržnja progonitelja na katoličku vjeru i da je žrtva ubijena ili likvidirana ("nestala", "odvedena u nepoznatom smjeru", "završila u peći konc. logora", "bačena u jamu ili rijeku", itd.), da je smrt posljedica nasilja ili radnji koje su žrtvu dovele do nagle ili požurene smrti, da je mučenik dao život svjestan da umire za istine kršćanske vjere, te da je umirao bez mržnje na progonitelja. Dapače, opraštajući mu po primjeru Isusa Krista.

U tradicionalnom poimanju mučenik je onaj koji je ubijen iz mržnje prema kršćanskoj vjeri i čija je krv zajamčeno prolivena. Moderni progonitelj primjenjuje nove metode mučenja i ubijanja Kristovih učenika. Komunisti su primijenili preko 45 načina psihičkog i fizičkog uništavanja ljudi.

Vincencija Eugena Bossilkova, iz Reda Passionista, biskupa u Nikopolisu u Bugarskoj, bugarski su komunisti uhitili s 50 drugih svećenika i redovnika, mučili ga za vrijeme montiranog suđenja i ubili u zatvoru u noći 11. studenoga 1952. Katolička crkva dugo godina nakon toga nije o Bossilkovu imala izravnih saznanja o njegovu mučeništvu, a najmanje o načinu njegove egzekucije. Zbog pomanjkanja svjedočanstava očevidaca zločina, bio je jedno vrijeme zaustavljen postupak za Bossilkovljevo proglašenje blaženim.

Postupak je upješno krenuo k dovršetku tek kad je 27. lipnja 1975. na upit Pavla VI.: "Što se dogodilo s biskupom Bossilkovim?", Todor Živkov, predsjednik Republike Bugarske i sekretar KP Bugarske posvjedočio: "Biskup Bossilkov umro je u zatvoru pred 23 godine."

Edith Stein, Židovka, postala redovnica karmelićanka, simbol žrtava nacističkih i komunističkih progona, bila je 9. kolovoza 1942. spaljena u peći

Staklene pločice s razmazima krvi kardinala Alojzija Stepinca s brojnom medicinskom dokumentacijom svjedoče o uzrocima tijeku bolesti i mučeničke smrti bl. Alojzija Stepinca.

koncentracijskog logora u Birkenauu. Proces se probijao u dokazivanju mučeništva jer nije bilo očevidca koji bi posvjedočio okolnosti njenih zadnjih trenutaka života. Ivan Pavao II. proglasio ju je blaženom 11. listopada 1998.

Alojzije Stepinac je po papinskom dekretu o mučeništvu mučenik, "*ex aerumnis carceris*" - "iz zatvorskih patnja". Stvarne sastavnice materijalne zbilje njegova mučeništva brojne su i rječite. One su u psihičkom progonu, iskazanom po sustavnim prijetnjama, zatvaranjima i progonima svećenika, redovnika, redovnica, bogoslova, sjemeništaraca i Kristovih vjernika laika. One su u brojnim ponižavanjima kojima su ga izvrgavali stražari i u Lepoglavi i u Krašiću, izolaciji i nedopuštanju odgovarajućeg načina liječenja, do sustavnog ponavljanja lažnih optužbi i ocrnjivanja. Blaženik je često ponavljao: "Da sam na slobodi, ja bih bio zdrav!"

No materijalna strana Stepinčeva mučeništva sastoji se i u postupcima kojima je progonitelj bl. Alojzija Stepinca doveo do prijevremene smrti. Navest ću samo neke:

1. Apostolski nuncij u FNRJ Joseph Patrick Hurley ustvrdio je nakon razgovora sa zatočenim Nadbiskupom u Lepoglavi 7. studenoga 1947. da "izgleda lošije nego što je izgledao kada ga je posljednji put posjetio".[16]

Nakon razgovora s Nadbiskupom 12. svibnja 1947., mons. Hurley je posvjedočio o pokušajima vlasti da Nadbiskupa psihički potpuno slome; bio je mišljenja da se režim neće drznuti fizički ubiti Nadbiskupa, dapače, bio je nakon toga razgovora s njim osvjedočen "da će ga ukloniti ili izravnim ubojstvom ili ga usmrtiti 'naravnim sredstvima'".[17]

2. Nadbiskup Stepinac je prebačen iz Lepoglave na izdržavanje kazne u Krašić zbog tegoba koje su postajale sve očitije: naticanje vena u nogama i bolovi u želucu kao posljedica "tretmana" u Lepoglavi, koji je imao za cilj njegovu fizičku likvidaciju.

Boraveći u Beogradu, nizozemski pisac A. Van Doolaard, upitao je Mihu Marinka: "Zašto su [komunisti] nadbiskupa Stepinca pustili iz Lepoglave?" A partijski je moćnik odgovorio: "Još najdulje do proljeća i onda će nestati!"

Van Doolaard je to shvatio da je nadbiskupu uistinu pripremljen "smrtni krevet". U tom ga je uvjerenju podržavala i činjenica da se "i ostali ministri tomu vesele".

Kad je to saznao zasužnjeni i k prijevremenoj smrti određeni nadbiskup Stepinac, glasno je o tome pred župnikom Josipom Vranekovićem razmišljao i svjedočio: "Zaboravljaju oni da Gospodin Bog upravlja sudbinom ljudskih života, a ne g. ministri. Uostalom ako i umrem, sa mnom ne umire Katolička crkva! Ona će i dalje živjeti - i procvasti!"[18]

3. I nadbiskup Stepinac bi bio doista umro već tada da američki katolici nisu preko američkog Kongresa uspjeli ishoditi kod jugoslavenske vlade da nadbiskupa posjete i počnu liječiti američki liječnici J. Lawrence i F. Ruzich. Prema uputama dr. Lawrencea liječenje su nastavili Nijemac dr. L. Heilmeyer i za to određeni liječnici iz zagrebačkih

Postulator sa stručnjacima pregledava lijes u koji je bio pokopan bl. Alojzije Stepinac zbog utvrđivanja kemijskih sastava koji su prouzročili raspadanje dvaju limenih lijesova

[16] *Izvještaj o posjetu i razgovoru msgr. Hurleya, papinskog nuncija u Beogradu, s dr. Stepincem, održanom dne 7.XI.1947. g. u K.P.D. Lepoglava*, CP, sv. XCIII., str. 4619.

[17] Usp. CP, sv. C., str. 724.

[18] Župnik J. Vraneković je ovo svjedočanstvo gosp. A. Van Daarstada, protestanta, zabilježio 7. srpnja 1953. Stoga je izjavu gosp. Marinka moguće datirati u rano proljeće 1953. Vlč. Vraneković je o gosp. Van Doolaardu zapisao i ovo: "Protestant je. Otac mu je pastor. Po svemu izgleda objektivan u pisanju i govoru.", VJD, sv. II, str. 15s.

bolnica. No oni su samo produžavali nadbiskupov život, koji je, prema očitovanju dr. B. Bogičevića i dr. A. Šercera, osobnih liječnika nadbiskupa i kardinala Stepinca, "otrovom" načet u Lepoglavi.[19]

O tome je župnik Vraneković, 27. ožujka 1957., zapisao sljedeće svjedočanstvo:

"[Došli su] Dr. Bogičević, tajnik, Stella, Kornelija. Kardinalu su danas pustili 7 dcl krvi. Do sada izvadili 27 l krvi. Dr. Lawrence prima izvještaje o Kardinalovu stanju od dr. Bogičevića. Inzistira na tom da se Kardinalu snizi broj eritrocita na 5,000.000. Do danas to nije uspjelo. Najniža je mjera bila 5,600.000. Isti Amerikanac preporučio da Kardinalu uzimaju češće, ali manju količinu krvi, ne kao do sada. Koliko vidim, dr. Bogičević uzima veće mjere! Prošle su mu godine npr. u roku od tri tjedna pustili 2,5 l krvi.

U nedjelju, 24. o. mj., razgovarali su dr. Bogičević i dr. Šercer o izjavi dr. Lawrencea i dr. Heilmeyera. Isti izjavljuju da ovakovog pacijenta s ovakovom policitemijom, kako ima Kardinal, oni još nisu imali u svojoj praksi. Naši liječnici zaključuju da su crveni u Lepoglavi na neki način otrovali Kardinala. Ako to stoji, a očekivanje Kardinalova svršetka sa strane crvenih je poznato, onda je jasno da Kardinala drže samo molitve naroda. Crveni su ga mrzili, od naroda izolirali, iz Lepoglave ga morali pustiti, a da ne bude njihov poraz potpun – otrovali ga. Moglo bi biti tako. Ali! Bog je milostiv našem narodu i čuva nam ga. Patnički narod možda nije dosta svjestan milosti, koju mu pruža nebeski Otac, držeći u svojoj sredini Njega - Kardinala!"

4. Kad je na Institutu sudske medicine Sveučilišta "La Sapienza" u Rimu godine 1993. izvršena naknadna obdukcija zemnih ostataka kardinala Stepinca, ustanovljeno je da njegovo tijelo nije balzamirano na Zavodu za sudsku medicinu u Zagrebu, kako je u zapisniku prigodom obdukcije izvršene u noći između 10. i 11. veljače 1960. utvrđeno, a u njegovim su kostima pronađene znatno povećane količine toksične supstance kadmija i arsena, te "kroma i olova u količinama koje ne odgovaraju redovitim vrijednostima njihove prisutnosti u čovjeku".

5. Da su jednostavni činovnici državnog režimskog aparata iščekivali Blaženikovu smrt i radovali joj se, svjedoči i sljedeći događaj. Zabilježio ga je u svom Dnevniku krašićki župnik Josip Vraneković:

"Dan izbora. Nije nitko iz župnog dvora izišao na izbore. Nisu išli ni susjedni svećenici u Vrhovcu, Pribiću i Draganiću. U Zagrebu nitko ne glasa ni od muških, ni ženskih redova. Načinili su dosta izbornih jedinica: Hrženik, Krašić, Penić Selo, Brezarić i Brlenić, samo da lakše pridobiju ljude za izbore. Neki nisu išli ni na pritisak. "Popravite se Vi, pa ću glasovati." – rekao je nećak preč. g. Šimečkoga Nikola.

Zanimljiv je bio slučaj u Pribiću. Trojica dođu po Miju Kuharića[20] da izađe na izbore. – "Ne idem." – "A razlog?" – "Ne idem. To je moj odgovor." – Oni sve strože, a na kraju: "Zar vam nije žao Vaše obitelji?" – Prijetnja eto. – "Obitelj će ti stradati, ne budeš li glasovao!"

A baš su ga tih dana pritisnuli za porez i među ostalim prodali šivaću mašinu za 10 umjesto 40.000. Bilo je to toliko ispod cijene, da ne daju znati tko ju je kupio. Mijo ostaje miran. Namjerice nije im predbacio ugnjetavanje porezom, nego je svoju stvar bazirao i izlagao na idejnoj i duhovnoj bazi, rekavši da je to glavni razlog njihova razmimoilaženja. Na kraju mu rekoše: "Vi, dakle, nešto iščekujete?" – Htjeli su reći: neku promjenu režima da iščekuje! – "Ja ne očekujem ništa drugo, nego smrt, sud, pakao i nebesko kraljevstvo. To su četiri posljednje stvari svakoga čovjeka. Tomu ne mogu i ne ću izbjeći ni ja, ni ti, ni ti..." (i pokaže na svakoga od njih prstom).

Oni ustanu i vičući počnu izlaziti. Mijo im mirno reče: "Čekajte, nećemo se baš tako rastati. Popijte prije svaki čašu vina." Pristanu, sjednu i popiju. Mirno su dalje još raspravljali. Mijo će im: "Vi govorite da želite svakom dobro. I ja tako govorim. No, Vi to shvaćate na svoj način, a mi na svoj. Naša nas vjera uči da je najveća i prva zapovijed: ljubav. Moj me svećenik nikada nije ništa zlo učio. Zašto da ga onda ne slušam?" – Pitali ga: "A čime Vi pokazujete ljubav prema ovoj državi?" – "Dajem u materijalnom pogledu sve što se od mene traži, pače

[19] VJD., sv. III., str. 124s.

[20] Mijo KUHARIĆ bijaše brat kasnijeg nadbiskupa zagrebačkoga i kardinala Franje KUHARIĆA. Rođen je u Pribiću 1902. gdje je i umro. U braku sa suprugom Katicom rodilo mu se 14 djece. Umro je u Pribiću 7. studenoga 1985.

i više moram dati, nego biste smjeli tražiti. Dajem caru carevo, ali hoću dati i Bogu Božje."

U miru se razišli. – Neki krvnik Stanišić rekao je čak jednom zgodom Miji da mu daje priznanje jer se cijelo vrijeme jednako drži. Saopćim to Eminenciji. – "Krasno!", reče on. "Još ima duša koje svu nadu staviše u Gospoda ... Bolje im nije mogao odgovoriti. Kako se onda moraju postidjeti neki naši svećenici, koji onako servilno idu u njihovu službu i prodaju se."

Zanimljivo je da je isti ovaj Kuharić jučer bio u Krašiću kod liječnika. Svratio se u našu crkvu i pribivao dvjema sv. Misama. Molio se on Duhu Svetomu da ga ojača za sutrašnji dan. - I ojačao ga je!

***

Marija Jambor iz Medvenove Drage javlja mi da ih tamo nekoliko nije išlo na izbore. Dođe ih tjerati na izbore pijani cestar Stjepan Medven, govoreći: "**Što mislite, da ćete time spasiti Stepincu glavu? Nećete. Ona će svejedno pasti!**" (istaknuo J. B.) Sedamnaest ih na tom biralištu nije uopće zaokružilo kandidate, nego prazne cedulje bacili u kutije. U Pribiću pak ispisali na cedulje: 'Dolje komunizam' i sl.! – ili prekrižili ih!"

Glas svetosti iz knjige progonitelja

Božji je narod bio osvjedočen u svetost svoga pastira. Dapače, bilo je sela u kojima policija nije uspjela nikakvom prisilom ili laskavim obećanjima nijednoga žitelja nagnati da se upiše u komunističku partiju, što bi u poimanju naroda značilo izdaju vjere.

O tu svetost spoticali su se i sami partijski rukovodioci i njihovi trabanti. O tome svjedoče oni sami. Naime, nikoga se nisu bojali koliko zatvorenog nadbiskupa i kardinala Stepinca. Taj strah za njegova života postao je još veći nakon njegove smrti. Iz njihovih bilješki donosimo nekoliko zapisa koji pokazuju taj strah, ali i planove zatiranja bilo kakvog izričaja pobožnosti prema kardinalu mučeniku. Nisu uspjeli, jer ga je Bog potvrđivao svojom jakošću.

Službenik UDBE pod šifrom "II/I. MG.", zadužen za praćenje zbivanja oko groba bl. Alojzija u Zagrebačkoj katedrali, zapisao je u izvješću svojim nalogodavcima u Zagrebu 20. travnja 1960. o tome brojne bilješke. Odabrao sam sljedeće:

1. "U službenim govorima (prilikom komemoracija i zadušnica) najviših crkvenih dostojanstvenika u Rimu i drugdje u inozemstvu, postaje sve očitijom tendencija da se svima stavi do znanja kako postoji namjera da se počne sa širenjem kulta Stepinca i da ga se proglasi blaženikom ili svecem, a po svoj prilici i mučenikom Katoličke crkve."

2. "Lach /pomoćni biskup zagrebački, op. J.B./ svakoga uvjerava kako je Zimmerman izvan naravnih sila ozdravio. Da liječnici da nisu imali nikakve nade i da su ga otpustili iz bolnice jer je navodno bolovao od uremije, a on da je išao na Stepinčev grob i nakon toga da se vrlo dobro osjeća i da je ozdravio."

3. "Benediktinac Martin Kirigin u razgovoru sa svećenicima Zadarske nadbiskupije govorio je kako je Stepinac napravio čudo, tj. kako je po njegovu zagovoru ozdravio jedan mladi isusovac u Zagrebu, koji je bio teško bolestan."

4. "Navedeno čudo propagiraju i isusovci iz Zagreba, osobito isusovci Jović i Scheibel. Osim toga Scheibel širi glasine i o nekom drugom čudu, koje se dogodilo po Stepinčevu zagovoru ."

5. "Franjevac Harapin Hinko, gvardijan franjevačkog samostana u Bjelovaru, prilikom rekolekcije svećenika garešničkog dekanata pričao je prisutnima, kako je jedan njihov franjevac iz samostana u Zagrebu imao tumor na nozi koji da je dugo bez uspjeha liječio. Nakon hodočašća na Stepinčev grob da je iznenada ozdravio. Ovaj franjevac da se na grobu molio riječima: 'Ako sam potreban kao svećenik, neka me Bog po zagovoru preuzvišenog Stepinca ozdravi.'
Franjevci još pričaju o čudesnom ozdravljenju jednog svog mladog brata laika."

6. "Slične glasine o ozdravljenju jednog svećenika dominikanca šire i članovi dominikanskog samostana u Zagrebu."

7. "Osvrćući se na njegov pogreb u Zagrebu, Vraneković kaže: 'I tako onaj, koji uz ime Alojzije nosi i ime Viktor, postaje pravi Viktor, jer je duša njegova na svom pravom mjestu u nebu, a i tijelo je došlo na svoje mjesto, među svoje predšasnike biskupe i nadbiskupe'."

8. "Šeper (...) s oduševljenjem govori kako mu već stižu pisma u kojima pojedini vjernici traže od njega da pokrene postupak za beatifikaciju. Tako, između ostalih, da mu je pismo poslala i obitelj Štambolić, koja stanuje u Zagrebu u Ulici 8. maja."

9. "Osim navedenog Šeper je kroz zahvalna pisma

pojedincima, koji su mu izrazili saučešće, širio i podstrekavao kult Stepinca. On je na pr. u pismu kiparu Meštroviću, između ostalog, naveo: 'Sahranili smo ga u katedrali, u kojoj je bio konsekriran za biskupa, a njegov grob je postao mjesto spontanog hodočašća pobožnih vjernika'."

10. "Na osnovu dosadašnjih zapažanja može se pretpostavljati, da će kult Stepinca zauzeti šire razmjere i da će, osobito reakcionari, dio klera i zagriženi vjerski fanatici nastojati izmišljenim čudima, koja su se tobože dogodila na Stepinčevu grobu ili po njegovu zagovoru, vršiti pritisak na pokretanje crkvenog postupka za Stepinčevu beatifikaciju."

11. "Mišljenja smo, da bi u vezi s pokrenutom akcijom za beatifikaciju Stepinca trebalo već sada zauzeti određeni stav. Ukoliko se zauzme stav da bi beatifikacija Stepinca za narodnu vlast i naše narode predstavljala provokaciju i neprijateljski čin, s obzirom na to da je Stepinac bio suđen kao ratni zločinac, mišljenja smo da bi na to trebalo ozbiljno upozoriti nadležne crkvene funkcionere i činiti ih odgovornim za takve provokacije. Odmah bi trebalo zabraniti i ukazati kao na provokativno posebno uređivanje u katedrali Stepinčeva prostora sa slikom na mjestu gdje se nalazi njegov grob."

Nadbiskup Alojzije Stepinac za vrijeme jednog pastirskog pohoda u Zagrebačkoj nadbiskupiji

Isti je službenik UDBE zapisao u izvješću svojim nalogodavcima u Zagrebu 7. srpnja 1960. i ova svjedočanstva:

1. "Neka je gospodja, koja je bila u velikoj oskudici, dobila na čudesan način 5.000 dinara."
2. "Zagrebački pomoćni biskup Lach pronosi glasine o čudesnom ozdravljenju svećenika Zimmermana, penzioniranog profesora Bogoslovskog fakulteta u Zagrebu."
3. "Benediktinac Martin Kirigin pronosi glasine kako je po Stepinčevu zagovoru ozdravio jedan mladi isusovac u Zagrebu."
4. "Nadbiskup Šeper i u pismu kiparu Meštroviću pisao je da je Stepinčev grob postao mjesto spontanog hodočašća pobožnih vjernika."
5. "Kako bi se naglasila Stepinčeva svetost i mučeništvo svećenik Vraneković, župnik u Krašiću, gdje je Stepinac boravio do smrti, širio je medju svećenicima spis 'Posljednji dani Stepinca'. Kroz taj spis Vraneković je nastojao istaći, kako je Stepinac bio proganjan i maltretiran od organa vlasti, ali da je on to sve strpljivo podnosio i da je svima opraštao. Blagodati Stepinčeva boravka u Krašiću da se već osjećaju, osobito u pogledu vjerske obnove župe, jer da župljani poslije njegove smrti dolaze u dvostruko većem broju u crkvu i primaju sakramente."
6. "Bogoslovi, koji su držali počasnu stražu Stepincu dok je bio izložen u zagrebačkoj katedrali, dijelili /su/ svećenicima, a zatim i vjerskim sljedbenicima svete sličice, koje su se nalazile u Stepinčevu lijesu."
7. "Stepinčev grob, koji se nalazi iza glavnog oltara u katedrali, stalno je okićen mnoštvom svježeg cvijeća."
8. "U svako doba dana i do kasno navečer na Stepinčevu grobu mole se vjerski sljedbenici. Prilikom većih crkvenih blagdana na Stepinčevu grobu moli i do 300 vjerskih sljedbenika odjednom."
9. "Održana je 21.VI.o.g. /1960., op. J.B./ svečana pjevana misa, a navečer svečana večernjica povodom dana svetoga Alojzija. (...) Prostor oko groba bio je dupkom pun vjerskih sljedbenika, koji su se tamo molili."

Zahvaljujući budnom, premda zlonamjernom, pouzdaniku jugoslavenske tajne policije, dakle progoniteljevu izaslaniku i njegovu izvješću zapisanom 23. prosinca 1960., znamo i sljedeće:

1. "Pojedini redovnici, u prvom redu isusovci, popustljiviji stav organa vlasti prema crkvi i njihovu želju da dodje do sredjenja odnosa izmedju crkve i države pripisuju čudesnom Stepinčevu zagovoru. Osim toga oni i preko propovijedi, aludirajući na dosadašnje posjete, tvrde, kako su ti posjeti i danas brojni što da je dokaz ljubavi i poštovanja, koje vjerski sljedbenici gaje prema Stepincu."

2. "Isusovac Jović iz Zagreba, prilikom održavanja 'misija' u Čapljini, kotar Mostar, nastojao da i to iskoristi za propagandu Stepinčeva kulta. On je prisutnim svećenicima govorio da je već u toku proces za Stepinčevu beatifikaciju, da Stepinac ima ogromne zasluge za crkvu i hrvatski narod, da se prikupljaju predmeti vezani za Stepinčev život i rad, da je zagrebačka nadbiskupija uzela svoje geslo – simbol Stepinca itd. Pokazivao je svećenicima uredjeni album sa slikama Stepinca i izvacima iz njegovih govora."

3. "Isusovac Bulat Petar iz Zagreba kroz propovijedi, koje je održao u Subotici za vrijeme 'misija', tvrdio je da je Stepinac lažno klevetan od organa vlasti, da mu je imputirana suradnja s okupatorom, da je bio nazvan ubicom i pljačkašem. Tvrdio je da to ne odgovara istini i da je Stepinac bio nevino osuđen."

4. "Franjevac Pohl David iz Vukovara, kotar Vinkovci, ponudio je jednoj klerikalki grančicu sa Stepinčeva odra i groba. Ova ju nije htjela primiti, navodeći da ima dosta relikvija sa Stepinčeva odra i groba."

Suživljen s Isusovom žrtvom

Oplemenjen na biblijskom vrelu i hranjen otajstvom Euharistije bl. Alojzije je bio dosljedan učenik Kristov. Sebe i svoje suvremenike uvjeravao je kako progonstva treba prihvatiti, nositi i biti spreman poginuti za Krista, jer "to nam je pokazao Utemeljitelj kršćanstva, Isus Krist. Njegova najveća sveučilišna katedra bio je križ na Golgoti uz hule farizeja, kletve krvnika, nezahvalnost puka."[21]

Nadbiskup Stepinac vodio je narod k Isusu za života, vodio ga je i u času odlaska s ovoga svijeta. Bogoslovi predvode liturgijsku pjesmu i molitvu prije ukopa bl. Alojzija Stepinca iza glavnog oltara u Zagrebačkoj katedrali.

[21] *Pismo redovnici nepoznate redovničke zajednice*, Krašić, 3. lipnja 1956.

Njegovu spremnost na vjernost Kristu i njegovoj Crkvi nalazimo zabilježenu u njegovim pismima, propovijedima i govorenju. Evo nekoliko svjedočanstava iz sužanjstva u Krašiću:

❶ "Kad pak kažem da se možemo nadati i gorim časovima, ne kažem to zato da vas sve skupa učinim malodušnima, nego lavovima u obrani časti Božje i interesa Božjih."[22]

❷ "Budimo sretni, što živimo u ovakvom vremenu, kad se može barem nešto doprinijeti za proslavu Krista Gospodina, posebnim patnjama i borbama."[23]

❸ "No još više preporučam se u molitve Vama i svim dobrim katolicima da uzmognem do kraja izvršiti svoju dužnost, pa makar to moralo biti i uz cijenu života."[24]

❹ "Krivo bi, dakako, tko iz toga zaključio da ikome od tih ideologa i zavedenih pristaša želim zlo. I to su, dok su na zemlji, djeca Oca nebeskoga, za koje je umro Krist, i ja im od svega srca želim da svi ti širom svijeta nađu put k Istini."[25]

❺ "Što više živim, i gledam sudbinu Crkve, to mi je draža! O velika si, Crkvo Božja!"[26]

❻ "Bijedni ovaj život rado dajem, kad bih mogao, dao bih sto života, samo da živi Crkva Božja!"[27]

Ljubav prema progoniteljima

Predočujući Crkvi i svijetu bit i aktualnost Stepinčeve duhovnosti, Ivan Pavao II. je na misi proglašenja blaženim kardinala Stepinca u Mariji Bistrici 3. listopada 1998. rekao ovo:

"Svojim ljudskim i duhovnim životnim putem blaženi Alojzije Stepinac svojem narodu pruža svojevrsni kompas da bi se znao orijentirati. Evo glavnih točaka: vjera u Boga, poštivanje čovjeka, ljubav prema svima sve do praštanja, jedinstvo s Crkvom kojoj je na čelu Petrov nasljednik. Dobro je znao da se ne može popuštati kad je u pitanju istina, jer istina nije roba kojom se može trgovati. Zbog toga mu je bilo draže prihvatiti patnju negoli izdati svoju savjest i iznevjeriti obećanje dano Kristu i Crkvi."

Blaženi Alojzije Stepinac je uistinu bio uvijek predan u volju Božju i spremno je opraštao svojim mučiteljima. On je svjedok da se ljubavlju može pobijediti mržnja. Ponio je i nosio svoj križ progona s mirnim dostojanstvom moleći i opraštajući onima koji su mu taj križ položili na ramena. To svjedoče i sljedeći izvadci iz njegovih pisama:

❶ "U najtežoj muci molio je Isus za svoje krvnike i one, koji su Mu se rugali: 'Oče, oprosti im jer ne znaju što čine!' (Lk 23,34). Mi ne bismo bili dostojni učenici našega Učitelja kad Ga ne bismo nasljedovali i u ljubavi prema neprijateljima. Njima je vodič i lozinka mržnja. Nama mora biti ljubav, koja ostaje i preko groba, kad nema više mjesta vjeri ni ufanju, jer ćemo biti u posjedu Onoga koga sad vjerom i ufanjem tražimo."[28]

❷ "Zato se ne samo ne smijemo osvećivati i mrziti ih, nego se trebamo za njih iskreno moliti, to više, što su to najnesretniji ljudi na svijetu. Nije proleter onaj koji je izgubio sav imetak, nego je ono najbjedniji proleter, koji je izgubio Boga iz duše."[29]

❸ "Budite uvjereni da nema zbog progona Crkve ni trunka mržnje na progonitelje njezine u mom srcu, a ne smije biti ni u srcu bilo kojega katolika."[30]

❹ "Mržnja, kojom odiše komunizam, to je vatra iz pakla. Ne pogase je često, kad uđe u srce čovjekovo, ni mnoge vode, a često ni sama smrt. Nek samo... u srcu gori uvijek vatra ljubavi Božje prema svim ljudima, pa i neprijateljima komunistima."[31]

❺ "Ne dajte se nikada zavesti mržnjom na progonitelje, nego se molite za njih (...). Tako treba

[22] *Pismo s. Vilki Šimecki,* milosrdnici, Krašić, 17. veljače 1952.
[23] *Pismo sestrama uršulinkama*, Krašić, 23. travnja 1952.
[24] *Pismo mons. Ivanu Stipanoviću*, dušobrižniku za Hrvate u SAD, Krašić, 23. lipnja 1952.
[25] *Pismo dr. Ivi Andresu*, Krašić, 1. srpnja 1953.
[26] Josip VRANEKOVIĆ, *Dnevnik, u rukopisu*, sv. V., str. 78.
[27] Nav. mj., sv. I., str. 150.; usp. sv. II., str. 96., 146., 236.; sv. III., str. 62.; sv. IV., str. 92s., 95.; sv. V., str. 32s.
[28] *Pismo Josipu Gjuranu*, župniku u Sv. Jani, Krašić, 12. rujna 1953.
[29] *Pismo Štefaniji Štengel*, rođenoj sestri, Krašić, 12. prosinca 1953.
[30] *Pismo nepoznatom naslovniku*, Krašić, 12. srpnja 1957.
[31] *Pismo Milostislavu Ciku*, Krašić, 31. ožujka 1959.

moliti unatoč spoznaji što je za komuniste svaki koji vjeruje u Boga i priznaje ga srcem i dušom 'bandit' kojega se može po volji kazniti."[32]

❻ U trećoj oporuci, napisanoj u Krašiću 9. listopada 1959., ostavio nam je ovo svjedočanstvo: "Držim uputnim da i ovdje zamolim za oproštenje, ako sam koga uvrijedio ili mu što nažao učinio. Sa svoje pak strane od srca opraštam svima svojim neprijateljima i progoniteljima, kako nas je učio Krist Gospodin."

Ovih nekoliko misli probranih iz dokumenata prikupljenih u postupku za proglašenje blaženim kardinala Alojzija Stepinca dopušta zaključiti da je on mučenik na temelju svih kanonskih uvjeta.

Što se tiče prolijevanja krvi, u ovom svojstvenom primjeru mučenika, želim spomenuti da je nadbiskup u zatvoru obolio od Vasquezove bolesti čije je liječenje prouzročilo prolijevanje nemalenih količina njegove krvi.

Sam je kardinal Stepinac izjavio kako je prvim mučenicima bilo lakše, jer su ulazili u raj nakon što su prolili pet litara krvi, a on je do tada dao trideset! Krašićki župnik je o tome zabilježio ove Kardinalove riječi: "Strpljivi moramo biti *usque ad effusionem sanguinis*.[33] Da, ali to je kod mene malo drukčije." I uz blagi osmijeh dometne: "Sveci su prolili 5 l krvi i u raju su, a ja već 30 l i još sam jadni grješnik i borim se. Gospodine, *cur fecisti sic*[34] - to ne smijemo pitati!"[35]

Da bi netko bio mučenik, ne traži se samo fizička smrt i prolijevanje krvi, nego mnogo više, da se smrt dobrovoljno prihvati u obrani vjere i Crkve. U proučavanju života i smrti blaženoga Alojzija Stepinca i taj je uvjet naš blaženik savršeno ispunio. U to nas uvjerava i vlč. Mijo Pišonić, tajnik Zagrebačke nadbiskupije, koji je bolesnoga kardinala 1957. upitao kako se osjeća, a kardinal je odgovorio: "Ako me pita kršćanin, kako sam, tada mu velim, da sam kao sv. 'Quodvultdeus'[36]. Ako me pita čovjek koji nema vjere, onda mu velim da sam '*miserabile*'[37]."

Kad mu je na to vlč. Pišonić postavio pitanje tko je taj svetac "Quodvultdeus", blaženi je Alojzije odgovorio: "Pa imate ga 11. veljače u Martyrologiju. Evo, što veli za nj: 'U Napulju, u Campagni, spomendan sv. Quodvultdeusa, kartaškog biskupa, kojega je zajedno s klerom, arijanski kralj Genserik nagnao da na slomljenim lađama, bez vesala i jedara, mimo nade stigne u Napulj, i tu je u progonstvu, kao ispovijedalac umro'."[38]

Ove su riječi pravo proroštvo, jer će tri godine kasnije njegov prvi "cijeli dan" u nebu biti na blagdan Sv. Quodvultdeusa, 11. veljače. Ove su riječi dale lijepo i konkretno značenje molitvama svete sprovodne liturgije, u kojoj se, prije 46. godina, prigodom sprovodnih svečanosti nad lijesom blaženog Alojzija, pjevalo "*In Paradisum*"[39]: "*Suscipiant te martyres*" - "Primili te mučenici".

dr. sc. Juraj Batelja, postulator

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima i suradnicima, čijom molitvom i darom napreduje postupak za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca. Molimo Vas, pošaljite nam kopiju uplata izvršenih preko bankovnog računa, jer nam banka ne isporučuje imena uplatitelja.

Svaki dopis na Postulaturu blaženog Alojzija Stepinca, kojim se priopćuje primljeno uslišanje ili uspomena, neka bude potpisan te obilježen nadnevkom i mjestom pisanja. Anonimna pisma se ne arhiviraju. Vjernici koji žele ostati anonimni, neka to napomenu u dopisu.

---

32 *Pismo s. Tereziji Jadro*, karmelićanki BSI, Krašić, 18. lipnja 1959.

33 Sve do prolijevanja krvi.

34 Gospodine, zašto si to učinio?

35 VJD, sv. IV, str. 15 (20. veljače 1958.).

36 Po volji Božjoj.

37 Bijedno.

38 "*Neapoli in Campania, sancti Quodvultdeus, carthagiensis episcopi, qui una cum clero, a rege ariano Genserico infractas et absque remigiis ac velis naves impositus, praeter spem Neapolim appulit, ibique, in exilio positus, confessor occubuit.*", VJD, sv. III, str. 148 (12. lipnja 1957.).

39 "U raj poveli te anđeli!"

TEOLOŠKI PODLISTAK

Piše: dr. Josip SABOL

PUTOVI K ISKUSTVU BOGA

Iz propovijedi, govora i poruka blaženog Alojzija Stepinca sjaji duboko poznavanje Svetoga pisma i široko teološko znanje. Ali i još nešto vrlo važno: način, kako blaženik iznosi svoje spoznaje, dokazuje da iza svega ovoga dubokoga i širokoga znanja stoji najintimniji doživljavani odnos s Bogom. Iskusiti Boga je najbrži i najsigurniji put k Bogu. Teološko znanje je samo sredstvo na tom putu.

Može li netko od nas reći: "Ja sam iskusio Boga?" To je izrekao sv. Ignacije Lojolski: "Iskusio sam Boga – bezimenog i nedokučivog, šutećeg, pa ipak bliskog – u Trojstvu njegova darivanja, njegova prigibanja k meni. Ja sam Boga iskusio također i prije svega s onu stranu svake slikovite imaginacije." (*Duhovni dnevnik*).

Ignacije spominje simbolične vizije, npr. Presvetog Trojstva, čovječnosti Krista, njegovu prisutnost u Euharistiji. Ignacije kaže da "su ova viđenja dala njemu jednom zauvijek takvu sigurnost u vjeri da je često mislio u sebi: 'Pa da i nema Svetoga pisma, koje nas poučava u vjerskoj istini, ja bih bio odlučan umrijeti za ovu istinu jedino na osnovi ove činjenice da sam sve ovo vidio.'"

Kod bl. Stepinca nalazimo također izjavu : "Spreman sam umrijeti za Krista, za Crkvu." Bez iskustva Boga ovako ne može nitko govoriti!

Kad ovo sluša današnji čovjek – što misli pri tom? Kad to čujemo mi vjernici, mi teolozi i svećenici – koje misli nas obuzimlju? Kakve osjećaje pobuđuju ove riječi u nama?

Zagrebački nadbiskup, hrvatski metropolit dr. Alojzije Stepinac dolazi na mjesto završnih slavlja Euharistijskog kongresa u Starom Gradu na Hvaru 18. kolovoza 1940.

Možda smo preplašeni ili uznemireni što Ignacije ili Alojzije nešto takvo kažu? Moderni, današnji, čovjek najvjerojatnije će na to reći da je to davno bilo, da to iskustvo Ignacija ili Alojzija više ne vrijedi, ne dade se više spojiti s mentalitetom današnjega Europljanina. Na to bih samo primijetio: nemojmo biti tako oholi i umišljeni u svoju mudrost; pomislimo na mogućnost da se varamo ovakvim pomodnim sudom, donošenim pritiskom duha vremena. Ne zaboravimo: duh vremena prolazi i bit će zamijenjen drugim ili trećim duhom vremena, ali istina ovog sveca i ovog blaženika, i mnogih velikana duha čovječanstva ostat će trajno jer je vječna. Ova njihova istina nije zbog toga trajna jer su je oni izrekli, nego zato jer su oni otkrili tu istinu u Božanskoj stvarnosti. Otkrili? Točno, oni su je otkrili u njihovoj mistici, u njihovu iskustvu i doživljaju Boga, Božje blizine i stvarne prisutnosti u njihovim dušama. Odatle ova neoboriva izvjesnost Ignacija u pitanjima vjere od koje on ne bi odstupio ni onda kada Svetog pisma ne bi bilo.

Ova ispovijest Sv. Ignacija trebala bi uznemiravati svakog odgovornog i prosvijećenog čovjeka, osobito danas kada vjera u ljudsku znanost sve više slabi. Danas se nitko više ne može pozivati na prirodnu znanost kod neprihvaćanja ovog iskustva Boga, jer prirodne znanosti priznaju da postoji neka druga stvarnost koju one ne mogu zahvatiti svojim metodama. O toj stvarnosti nas izvještava Ignacije i mnoštvo filozofa i mistika, i to ne samo u granicama kršćanstva nego i izvan njih.

Otkrivamo dakle nešto jako važno: da je osobno iskustvo izvor spoznaje Boga i Božjih stvari. Ono je ujedno izvor i temelj nepokolebive vjere koja se jako razlikuje od vjere naučenih formula ili definicija, iako su one potrebne u Crkvi. I baš takvog vjernika treba današnje vrijeme: vjernika iskustva Božjih tajni, vjernika iskustvene vjere. Iskustvena vjera nije rezervirana samo za mistika. Do nje se može dovinuti svaki vjernik ako je spreman poći na taj put. S obzirom na bitne i osnovne probleme današnje civilizacije potreban je što veći broj vjernika koji su iskusili Boga, koji održavaju najintimnije odnose s Bogom. Onda nema opasnosti da kršćanstvo bude svedeno na etiku borbe za socijalnu pravdu i ljudska prava.

Motivacija vjerovanja, koja dolazi odatle, nije dovoljno duboka da bi se održala trajno u današnjoj civilizaciji. Motivacija za kršćanski život može dolaziti samo iz blizine, iz prisutnosti, iz iskustva Boga u dušama vjernika. To je korijen stabla za socijalni rad, za političku borbu za prava čovjeka. To mora biti i korijen za stablo teoloških diskusija i održavanja vjernosti tradiciji Katoličke crkve. Sve drugo su pokušaji da čovjek svojim snagama ostvari neostvarivo: puninu čovječnosti, dubinu sretnog i uspješnog života u ovom povijesnom času. To čovjeku neće uspjeti.

Stoga je sveta dužnost Crkve – naroda Božjeg – da pokaže današnjem čovjeku Božji put do ispunjenja najdubljih težnji čovjeka, da održava u javnosti i u svijesti ljudi uvjerljivu istinu da postoji druga stvarnost koja se razlikuje od ove naše stvarnosti, ali koja ipak nije odvojena od ove naše empirijske stvarnosti. Crkva treba uvjerljivo prikazati bezizlaznu situaciju današnjeg čovjeka ako ostane isključivo zaljubljen u ovu svoju stvarnost, u ovaj svoj svijet koji si je sam pomoću tehnike stvorio, istovremeno odbacujući svaku misao i ideju o nadnaravnoj stvarnosti.

U kojoj se situaciji nalazi današnji Europljanin prikazuje nam jedna lijepa anegdota, koja govori kako jedan takozvani moderni čovjek odbija ispružiti ruku za istinom iz straha da ne bi počinio zabludu, da ne bi morao priznati da je njegova ideologija o nepostojanju nadnaravne stvarnosti obična zabluda. Jedan je moderni Europljanin zalutao u pustinji. Sunce peče nemilosrdno; muče ga žeđ i glad. Najedanput zapazi u daljini oazu. Odmah pomisli na svoju školu gdje je učio da je to fatamorgana – optička varka u pustinji zbog vrućine. Ipak krene prema njoj, jer su žeđ i glad velike. Približivši se oazi zapazi da ona nestaje. Zapaža datulje, travu, izvor vode.

"Ne, to je halucinacija zbog žeđi", kaže sam sebi. "Moj mozak više ne funkcionira. Kako je priroda nemilosrdna sa mnom!" No, čuje i žuborenje vode. "I to je halucinacija!", kaže sebi ...

Nakon nekog vremena nađu dva beduina mrtva čovjeka usred oaze. "Možeš li to razumjeti?" pita jedan drugoga. "Datulje mu vise iznad usta, voda žubori mimo njega na dohvat ruke ... a evo: ovaj je umro od gladi i žeđi?" Drugi odgovora: "Ovaj mrtvi čovjek je moderan čovjek iz Europe!"

Mogao je nadodati: "Života bez prihvaćanja Božjih istina nema!"

EUHARISTIJSKI KONGRESI

Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca

Za sjećanje na upravo završenu Euharistijsku godinu koja je bila osobiti znak vjere i ljubavi sluge Božjega Ivana Pavla II. prema Euharistijskom Spasitelju, prema Crkvi i čovječanstvu, te o 46. obljetnici smrti bl. Alojzija Stepinca, Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i Glas Koncila objavili su knjigu *Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca*, koju je potpisao postulator, a obrađuje 18 euharistijskih kongresa u Zagrebačkoj nadbiskupiji, euharistijske kongrese u Ljubljani i Starome Gradu na Hvaru, te 34. međunarodni euharistijski kongres u Budimpešti.

Bila je to prava reevangelizacija, koja je pridonijela osvješćivanju hrvatskih katolika, homogeniziranju naroda oko kršćanskih vrjednota i zauzetosti za opće dobro.

EUHARISTIJSKI KONGRES U KRAPINI

29. lipnja 1937.

Nadbiskup Stepinac pronosi Presveti Oltarski Sakramenat ulicama Jastrebarskoga na završetku Euharistijskog kongresa 13. kolovoza 1939. moleći: "Gospodine Isuse, izbavi nas od zla! Teška nas i mnoga zla biju danas i pojedince i obitelji i cijeli naš hrvatski narod."

Euharistijski Krist je nada naša

Na Petrovo 1937. godine ulicama je starodrevne Krapine prošao Euharistijski Spasitelj u neviđenu slavlju. Katolička duša Hrvatskog zagorja dala je pun izraz svom vjerskom oduševljenju. Sa svih su strana dohrlili u Krapinu vjernici, ne žaleći truda ni napora da iskažu čast, ljubav i odanost Utamničeniku Ljubavi u Presvetoj Euharistiji, da mu prikažu svoje nevolje i brige i da se usrdno mole za svoju djecu, domove i sela svoja i za cijeli hrvatski narod.

Oživjela je starodrevna Krapina neobičnim životom i pokazala kako u srcima Hrvata još uvijek živi punim životom zavjet njihovih djedova, odanost i ljubav njihova prema Katoličkoj crkvi i ljubav prema Presvetom Oltarskom Sakramentu.

Trodnevnica uoči Kongresa

Krapina se s posebnom revnošću pripremala za ovogodišnji euharistijski kongres, te se i u njoj i u okolnim župama odavno već govorilo i radilo o sudjelovanju na kongresnim svečanostima. Prije samog Kongresa održana je u Krapini trodnevnica s posebnim molitvama za uspjeh kongresa i za obilje milosti koje neka Euharistijski Spasitelj izlije na vjerni hrvatski narod.

U tu svrhu priređen je u nedjelju 27. lipnja u župnoj krapinskoj crkvi duhovni koncert u kojem su sudjelovali gđica Belec i vlč. Josip Prežigalo, župnik iz Mihovljana, a na orguljama je svirao gosp. Nikola Toth, kotarski školski nadzornik i skladatelj.

Predvečerje Kongresa

Kako se približavao sam dan kongresnih slavlja, tako je Krapina postajala življa i mnogoljudnija. Nakon dobrih priprema uslijedilo je otvaranje Kongresa, dolazak nadbiskupa koadjutora dr. Alojzija Stepinca i ponoćne mise s pobožnostima i sakramentom pomirenja.

Otvaranje Kongresa

U ponedjeljak 28. lipnja, uoči Petrova, uslijedilo je otvorenje Euharistijskog kongresa u Krapini. Otvorio ga je svečanim zazivom Duha Svetoga u župnoj crkvi krapinski župnik preč. Mirko pl. Hranilović.

U predvečerje istoga dana održana je u zavjetnoj kapeli Majke Božje Jeruzalemske na Trškom Vrhu prigodna euharistijska pobožnost (Večernjica), na kojoj je zanosnu propovijed o Euharistiji i Bl. Djevici Mariji održao o. Jordan Viculin, dominikanac iz Zagreba. Nakon te pobožnosti krenula je s Trškog Vrha lurdska procesija sa svijećama. Takav divan prizor Krapina još nije vidjela. Plamenovi svijeća titrali su kroz tihu večer, podržavajući u budnosti okolne brežuljke i domove vjernih Zagoraca, a molitva se dizala iz duša vjernika prema nebu, dobrome Bogu na čast i slavu.

Osobito su zanimanje i pozornost pobudile tri žive slike koje su popratile večernju lurdsku procesiju: slika o Golgoti, Majci Božjoj u nebeskoj slavi i Gospi Lurdskoj. Sva tri scenska prikaza izvedena su uz osvjetljenje bengalskih vatri, a pokraj njih je prolazila pobožna procesija s Trškog Vrha do župne crkve. Nacrt za te tri žive slike izradio je akademski slikar Slavko Jesih.

Mladići i djevojke, članovi Katoličke akcije iz župe Sv. Jana sa župnikom Ivanom Hrdokom i orguljašem, prigodom izvedbe priredbe "Sv. tri kralja" na Euharistijskom kongresu u Jastrebarskom 12. kolovoza 1939.

Dolazak nadbiskupa koadjutora dr. Alojzija Stepinca

U predvečerje Petrova iz Zagreba je u Krapinu stigao nadbiskup koadjutor dr. Alojzije Stepinac. Dopratili su ga preč. kanonik dr. Stjepan Bakšić i ceremonijar dr. Dragutin Nežić.

Mnoštvo je ljudi pred župnom crkvom čekalo da se otvore crkvena vrata i da se na njima pojavi nadbiskup koadjutor, a zatim su ga pozdravili oduševljenim pozdravima i poklicima. Biranim ga je riječima pred narodom pozdravio krapinski liječnik dr. Krušlin.

Narod je zatim dupkom napunio krapinsku župnu crkvu, a mnogo ih je moralo ostati izvan nje. U crkvi je nadbiskup koadjutor Stepinac održao prekrasno slovo o tajnama Presvete Euharistije, o Kristu skrivenom pod bijelim prilikama kruha. (Nažalost, nije sačuvan cjelovit sadržaj ove propovijedi.) Nadbiskupove riječi duboko se usadiše u srca vjernika i rasplamsaše njihove duše u vjeri i ljubavi za Presveti Oltarski Sakrament.

Ponoćke u svima crkvama

U 22 sata u noći bilo je izloženo Presveto Otajstvo u svim krapinskim crkvama. Narod je klečao i molio i tako se pripremao na svete sakramente Ispovijedi i Pričesti. U pola noći služene su u svim crkvama mise ponoćke, nakon kojih se vjernicima dijelila sv. Pričest. Tada su u crkvama održane i propovijedi, koje su razlagale veličinu i značenje Presvete Euharistije za pojedince i narode.

U župnoj crkvi govorio je glavni duhovnik Hrvatske katoličke akcije iz Zagreba preč. Pavao Jesih, u franjevačkoj crkvi urednik "Glasnika sv. Franje" o. Hermenegildo Herman, a u kapeli na Trškom Vrhu konventualac o. Dominik Kamenski.

SVEČANOST EUHARISTIJSKOG KONGRESA

Osvanulo je radosno Petrovo. Krapina okićena u svečano ruho. Svijeće i cvijeće na prozorima, a na ulazu kod parka pozornost je privlačio urešeni slavoluk, na kojemu je s jedne strane pisalo: *Euharistijski Krist je nada naša*, a s druge strane: *Dođite, poklonite se!*

Gradom je od ranoga jutra prolazila mjesna glazba i svirala budnicu. Istodobno su se iz cijele okolice, iz svih župa, kroz zelena polja i žuto klasje, kretale skupine i procesije hrleći u Krapinu na Euharistijski kongres. Težak su i naporan put prevalili ti dobri i požrtvovni vjernici koji su, u želji da stignu na vrijeme na Kongres, u noći kretali iz svojih domova.

Noćni je mir ispunjavala pjesma i molitva hodočasnika koji su dolazili iz Bednje, Klanjca, Vidovca, Petrijanca, Biškupca i drugih dalekih mjesta, koja su i preko četiri sata hoda udaljena od Krapine. A navečer su se, i opet pješice, ti udivljenja vrijedni vjernici, vraćali svojim kućama puni vjere i duha Božjega.

Na željezničku je postaju prispio i posebno organizirani vlak iz Zagreba. Dočekala ga je i dobrodošlicu prispjelim hodočasnicima priredila mjesna glazba. Među pridošlim vjernicima osobito su se isticali seljaci i seljanke iz Šestina u svojim lijepim narodnim nošnjama te vrlo brojna skupina društva Hrvatskih katoličkih muževa sa Sv. Duha iz Zagreba.

Pričest školske djece

Bilo je to povijesno Petrovo za Krapinu. Grad su i njegove stanovnike budile zanosne crkvene pjesme, a u crkvama se odvijale pobožnosti.

Dan je započeo okupljanjem školske djece u župnoj crkvi. Otuda ju je glazba povela u paviljon ukrašen cvijećem te narodnim i papinskim zastavama, gdje je već bio podignut oltar. Oko njega se zgrnulo više od tisuću i dvjesto djece. Euharistijsko slavlje je za njih predvodio dr. Dragutin Nežić, a pričestio ih je osobno nadbiskup dr. Alojzije Stepinac.

Staleška zborovanja Hrvatske katoličke akcije

Poslije 8 sati zakazana su zborovanja za različite grane Hrvatske katoličke akcije. Na krapinskom Euharistijskom kongresu i opet se jasno vidjelo

Nadbiskup Alojzije Stepinac u svečanoj pratnji dolazi na završnu svečanost Euharistijskog kongresa u Jastrebarskom 13. kolovoza 1939. U dalmatici je vlč. Josip Godrijan, župnik u Sv. Iliji, a prati ga tajnik vlč. Franjo Cvetan.

kolika je snaga Katoličke akcije u našem ljupkom Zagorju. Preko cijelog Zagorja posijana su društva HKA-a, i njihov je rad vidljiv i uspješan na mnogim poljima. Zato su i došli u Krapinu da zajednički odaju počast Euharistijskom Spasitelju i da se ujedno još jače učvrste i zagriju za blagotvorni rad.

Hrvatski katolički muževi imali su svoje zborovanje u parku. Lijepo je bilo pogledati onoliko mnoštvo ozbiljnih katoličkih muževa iz najrazličitijih krajeva: iz Bednje, Klanjca, Krapinskih Toplica, Sv. Križa Začretja, Lepoglave, Varaždina, Tuhlja, Vrapča, Jesenja, Radoboja, Šestina, Velikog Trgovišća, Hrašćine, Mača, Moravča, Ivanca, Remetinca, Krapine, Lobora, Zagreba itd.

Prvi je govorio vrijedni radnik na polju Hrvatske katoličke akcije iz Lobora i vrijedni pučki pisac Stjepan Ceboci. Zborio je o potrebi organizacije Hrvatskih katoličkih muževa na selu. Zatim je predsjednik Okružja Hrvatskih katoličkih muževa iz Zagreba Luka Perinić, budući da je bila svetkovina sv. Petra, govorio o značenju vjernosti Hrvata Kristovu Namjesniku na zemlji, a s obzirom na kongresno slavlje, o ulozi Presvete Euharistije u životu hrvatskih katoličkih muževa.

Hrvatska katolička omladina održala je zborovanje pred župnim dvorom. Otvorio ga je domorodac gosp. Filip Tušek. Prvi je govornik bio gosp. Zvonko Fržop iz Zagreba. Progovorio je o ulozi Euharistije u organiziranom radu katoličke omladine.

Nakon njega temperamentnim je govorom nazočne oduševio gosp. Pajtler, razvivši misao kako Katolička akcija mora postati naš opći narodni pokret koji će osigurati ono što je najsvetije hrvatskom narodu: njegovu katoličku vjeru.

Hrvatske katoličke žene sastale su se u isto vrijeme u župnoj crkvi, gdje im je na temu *Euharistija i katolička žena* prigodni nagovor održao vlč. don Ante Jagić, profesor iz Zagreba.

Hrvatske katoličke djevojke sastale su se na svoje staleško zborovanje u franjevačkoj crkvi. Na temu *Povijest Euharistijskog štovanja u Katoličkoj crkvi i važnosti Presvete Euharistije za duhovni život katoličke djevojke* govorio im je o. Klarencije Klarić, gvardijan iz Zagreba.

Zajedničko zborovanje

Nakon staleških zborovanja mnoštvo je Božjeg naroda krenulo u park, gdje se održalo zajedničko zborovanje posvećeno Presvetoj Euharistiji.

Zborovanje je otvorio župnik iz Tuhlja preč. Marcel Novak. Prvi je, na temu *Veličina Euharistije – njezino štovanje i značenje*, govorio gosp. Stjepan Ramljak iz Zagreba.

Zatim je govorila gđa Sofija Brajša, predsjednica Okružja Hrvatskih katoličkih žena iz Zagreba. Tema njezina nagovora bila je *Euharistija i katolička žena – uloga Euharistije u životu djevojčice, djevojke, žene i majke.*

Treći je govornik bio prof. Bogdan Babić iz Zagreba. Govoreći na temu *Turci u hrvatskom narodu*, progovorio je o onima koji kvare i uništavaju hrvatski narod gore od Turaka, te o lijekovima protiv narodnog zla u vezi s euharistijskim životom.

Zborovanje je zaključio preč. Marcel Novak. Njegovu zaključnu riječ nazočni su zanosno popratili pjesmom *Do nebesa nek se ori.*

Pontifikalna misa

Nakon završetka zajedničkog zborovanja propovijed je održao preč. dr. Stjepan Bakšić iz Zagreba. U zanosnoj homiliji, protkanoj poznatom retorskom vještinom, svestrano je predočio nauk i sadržaj vjere u Presvetu Euharistiju. Svi su nazočni zapazili kako je skladno sabrao i upotpunio sve ono što je toga dana izneseno u nastupima više govornika.

Na istom mjestu slijedila je svečana pontifikalna Sv. Misa. Služio ju je preuzvišeni gospodin nadbiskup koadjutor uz veliku asistenciju.

Tijekom Svete Mise pjevao je koralni zbor svećenika klerika. Na završetku misnog slavlja, dok je Nadbiskup koadjutor po završetku mise odlazio, narod je oduševljeno pjevao pjesme pune vjerskih istina.

Sastanak društvenih predstavnika

U 14 sati u Katoličkom domu našli su se predstavnici društava Hrvatske katoličke akcije s nakanom da porazgovore o raznim aktualnim i organizacijskim pitanjima.

Hrvatskim katoličkim muževima govorio je predstojnik Okružja gosp. Luka Perinić, zatim gosp. Bogdan Babić i napokon predsjednik Društva hrvatskih katoličkih muževa sa Svetog Duha u Zagrebu.

U drugim sobama posebno su imali dogovore mladići, žene i djevojke. No trebalo se žuriti jer je ubrzo dolazilo vrijeme za veliku procesiju sa Svetim Otajstvom.

Svećenici su u međuvremenu razmjenjivali dojmove i ohrabrenja te pripremali svoje župljane koji su se nizali po dekanatima. Pred svakim dekanatom dječaci su nosili natpis svoje župe.

Veličanstvena procesija

Uz nadbiskupa koadjutora dr. Alojzija Stepinca našao se u Krapini i preuzvišeni Salis Seewis, pomoćni biskup iz Zagreba.

U velikom su broju i na ovaj Euharistijski kongres došli redovnički i biskupijski svećenici koji su i ovom prigodom očitovali zajedništvo i jedinstvo koji naviru iz slavljenja euharistijskog otajstva.

Mnogi su od članica i članova Društva Presvetog Srca Isusova iz župe Sv. Jana sudjelovali na Euharistijskom kongresu u Jastrebarskom 13. kolovoza 1939. Ovdje u slavlju blagoslova kapelice sv. Križa u Gornjem Malunju 1938.

Nakon euharistijskog slavlja razlila se krapinskim ulicama veličanstvena teoforička procesija u kojoj je sudjelovalo oko 10.000 ljudi.

Svi su nazočni svećenici sa svojim vjernicima u skladnom redu krenuli glavnom krapinskom ulicom. Pred skupinama se vijorile zastave, među kojima su se po broju isticale zastave društava Hrvatske katoličke akcije. Bilo je pedesetak njihovih zastava! U procesiji su zapažene zastave i drugih katoličkih društava: desetak križarskih i nekoliko desetaka zastava nabožnih društava.

Na čelu procesije išli su Mladi junaci iz Bednje, pa društva Seljačke katoličke omladine, društva Seljačke katoličke omladine Katoličke akcije, Katoličkih muževa, žena, i ostala društva razvrstana po župama.

U procesiji je sudjelovalo i nekoliko glazbi: glazba iz Bednje, glazba iz Tuhlja, glazba iz Mihovljana i glazba iz Krapine. Zapažena je i skupina djece odjevene u bjelinu i s anđeoskim krilima iz Tuhlja. Bile su brojno zastupane sve okolne, a i udaljenije župe, čitavo Hrvatsko zagorje.

Iz Zagreba su se isticali Hrvatski katolički muževi sa Sv. Duha i Sv. Marka, Hrvatske katoličke žene Sv. Marka, Gospe Lurdske i Bl. Marka Križevčanina, a uz njih lijepa skupina vjernika iz Šestina.

Nakon župa svrstala su se društva grada Krapine, pa dječaci s natpisima o muci Kristovoj i sa znakovima njegove muke, dječaci s palmama i djevojčice s košaricama cvijeća. Pred baldahinom je išlo svećenstvo s preuzvišenim biskupom Salisom Seewisom, a Presveto Otajstvo nosio je preuzvišeni gospodin nadbiskup koadjutor dr. Alojzije Stepinac. Poslije njih koračali su, pjevali i molili, predstavnici gradskih i kotarskih vlasti te župljani i građani Krapine.

ZAVRŠETAK KONGRESA

Procesija je završila pred župnom crkvom, gdje je bio podignut oltar. Narod se stisnuo pred crkvom, po okolnim putovima i vrtu. Zastave su se nanizale s jedne i s druge strane oltara. Tada je gorljivu propovijed održao župnik iz Tuhlja preč. Marcel Novak. Ta je propovijed uzbudila sva srca i izmamila mnoge suze na oči.

Zatim su svi prisutni glasno molili posvetnu molitvu Srcu Isusovu, a preuzvišeni nadbiskup dr. Alojzije Stepinac blagoslovio je mnoštvo s Presvetim Sakramentom.

Tada se iz svih srca vinula k nebu pjesma *Tebe Boga hvalimo*, a potom *Do nebesa nek se ori*. Bio je to svečan i uzvišen završetak veličajnog i vrlo uspješnog Euharistijskog kongresa u Krapini.

Vjernici su krenuli u svoje domove. Ponijeli su sobom nezaboravne dojmove i uspomene s velebnog Euharistijskog kongresa. Blagoslov, milost i plodovi sišli su na duše vjernog hrvatskog naroda, i zato je Euharistijski kongres u Krapini imao neprocjenjive zasluge za vjersku obnovu čitavog Hrvatskog zagorja i njegova okružja.

EUHARISTIJSKI KONGRESI KARDINALA ALOJZIJA STEPINCA U KONTEKSTU LITURGIJSKOGA POKRETA NJEGOVA VREMENA

Riječ uz knjigu dr. Jurja Batelje
"Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca", Zagreb, 2006.

1. U svega šest godina relativno mirnodopskoga razdoblja u Hrvatskoj – od 1934., kada je imenovan za nadbiskupa koadjutora nadbiskupu zagrebačkomu msgr. dr. Antunu Baueru, potom, godine 1937. za nadbiskupa ordinarija, do 1940., tj. do pred početak Drugoga svjetskoga rata – bl. je Alojzije predvodio *dvadeset euharistijskih kongresa u domovini*, napisao je brojne okružnice euharistijskoga sadržaja, održao brojne euharistijske propovijedi, prevodio i pisao o Euharistiji (usp. J. Batelja, "*Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca*", posebno str. 1.-32.).

Nadiranje agresivnoga ateističkoga komunizma, materijalističko-sekularistički svjetonazor koji je

Bl. Alojzije Stepinac predvodi euharistijsko slavlje na jednom od brojnih Euharistijskih kongresa u Zagrebačkoj nadbiskupiji

nadirao u šire slojeve Hrvata, politička nametljivost iz Beograda, veoma nesklona katolicizmu, mogli su biti određeni vanjski izazovi za isticanje euharistijskih kongresa i procesija što ih je promicao i predvodio sveti zagrebački nadbiskup. To se nerijetko nazire i u njegovim propovijedima na spomenutim kongresima (usp. J. Batelja, *Euharistijska evangelizacija*, str. 46., 53., 58., 87. i dr.). Ali, onaj dubinski motiv za njegov euharistijski dinamizam bio je blaženikov euharistijski odgoj, te kontekst liturgijskoga pokreta i liturgijske duhovnosti u Crkvi njegova vremena, posebno u Hrvata.

U pažljivu čitanju blaženikovih euharistijskih sadržaja otkriva se neslućeni žar prema euharistijskom otajstvu. Čini se da upravo u življenju toga otajstva – istovremeno praćenoga pobožnošću prema Kristovoj majci – treba vidjeti središnji duhovni sadržaj blaženikova života i djelovanja, kako se to može utemeljeno zaključiti iz rada dr. Jurja Batelje. Nakon iznimno vrijednoga djela P. Alekse Benigara (*Alojzije Stepinac, hrvatski kardinal*, Ziral, Rim, 1974.), te, dakako i drugih autora o svetomu zagrebačkom nadbiskupu, dr. Batelja je svojim već poznatim radovima značajno produbio poznavanje te iznimne duhovne osobe u našoj novijoj crkvenoj i nacionalnoj povijesti. Nova, pak, knjiga dr. Batelje o blaženom nadbiskupu u značajnoj je mjeri sabrala i osvijetlila, u stanovitom smislu i otkrila, zacijelo najdublji izvor duhovnosti i djelovanja blaženoga Alojzija Stepinca: *euharistijsko otajstvo*. J. Batelja je u svom temeljitom radu posve jasno očitovao taj Stepinčev izvor, iako će biti nužno da se s toga vidika – pored euharistijskih kongresa – pogleda i ostala blaženikova građa o euharistijskom otajstvu.

U svakom slučaju, ovaj novi rad dr. Batelje bit će ključan za dublje proučavanje Stepinčeve duhovnosti i svetosti.

Stepinčeva je svetost, naime, izrastala upravo iz euharistijskoga izvora, te se može kazati – zahvaljujući upravo ovom radu J. Batelje – da se u Stepinčevu duhovnom putu može vidjeti kako je euharistijsko otajstvo bilo ono što je u liturgijskoj konstituciji Drugoga vatikanskoga sabora "*Sacrosanctum Concilium*" nazvano *izvor i vrhunac života Crkve* (usp. SC, 10).

Ta spoznaja o Stepinčevoj duhovnosti potaknula me je da pogledam nije li njegova duboka usmjerenost prema euharistijskomu otajstvu u tijesnoj povezanosti s jakim dahom liturgijskoga pokreta – posebno euharistijskoga – u čitavoj Crkvi, a u vremenu Stepinčeva mladenaštva i svećeništva veoma naglašenoga i u hrvatskoj katoličkoj duhovnosti. Čini mi se korisnim upozoriti baš na taj duhovni kontekst u duhovnom rastu i djelovanju svetoga nadbiskupa. Zato smatram potrebnim istaknuti neke važne naglaske liturgijskoga ozračja u Stepinčevu vremenu, u kojima je, posredno ili neposredno, on bio sudionikom.

2. Bl. je Stepinac svoju euharistijsku duhovnost stjecao – u prvom redu – iz tada naglašenoga liturgijskoga pokreta u Crkvi. Uz tadašnje poznate pobornike liturgijskoga pokreta u Njemačkoj, Austriji, Francuskoj i Italiji – spominjem zemlje onih jezika koje je bl. Stepinac govorio ili se s njima mogao služiti, jer je uz njemački i talijanski znao i francuski (usp. J. Batelja, *Živjeti iz vjere, duhovni lik i pas-*

toralna skrb kardinala Alojzija Stepinca, Zagreb, 1990., str. 10.) – vrijedi istaknuti da se Stepinčev duhovni životni put odvijao pod okriljem triju papa. Budući da je poznato kako je sveti nadbiskup vjerno njegovao ljubav prema Kristovu nasljedniku na zemlji (usp. J. Batelja, str. 234.), posve je utemeljeno misliti da je slijedio riječ trojice papa iz njegova vremena, a upravo su pape u prvoj polovici 20. st. podržali i dali snažan pečat liturgijskoj obnovi u Crkvi. To su: Pio X., koji je svojim značajnim pismima "dao najživlji polet liturgijskom pokretu" (J. Radić, nav. dj., str. 26.); Pio XI., koji je svojom apostolskom konstitucijom "*Divini cultus sanctitatem*" (20.12.1928.) podupro i nastavio promicanje liturgijskoga duha u Crkvi, te posebno Pio XII. koji je svojim liturgijskim sadržajima – pismima i enciklikama – objedinio sva nastojanja liturgijskoga pokreta i nazvao ga "Prolazak (*Phase*) Duha Svetoga u svojoj Crkvi" (J. Radić, nav. dj., str. 4.).

Za hrvatsko, pak, područje vrijedi istaknuti da se u doba snažnog euharistijskog gibanja koje je promicao nadbiskup Stepinac, i kao koadjutor i rezidencijalni nadbiskup, podudara s održavanjem Prvoga hrvatskoga liturgijskoga kongresa, u Hvaru od 4. do 6. srpnja 1936., pod pokroviteljstvom hvarskoga biskupa msgr. Mihe Pušića. Također je znakovito da se u "Rezolucijama i zaključcima" toga kongresa priželjkuje da "euharistijski kongresi budu u isti mah i pučki liturgijski kongresi" (citirano prema: J. Radić, str. 109.). Kao izraziti duh od akcije za Krista, Stepinac razvija upravo navedenu želju Prvoga liturgijskoga kongresa u Hrvatskoj.

Želja za obnovom u liturgijskomu duhu snažno se osjećala posvuda u Hrvatskoj, najistaknutije, pak, u trokutu: *Zagreb-Hvar-Krk*. U Zagrebu je dr. Dragutin Kniewald – više od drugih – stvarao stručnu i znanstvenu podlogu za liturgijsku obnovu, posebno s objavljivanjem maloga misala godine 1921. (usp. J. Radić, nav. dj., str. 49.). No, za Stepinčevu upućenost u liturgijsko događanje važno je istaknuti da je blizu sebe imao dr. Franju Šepera, već onda istaknutoga poznavatelja i promicatelja liturgijskoga gibanja, kasnijega velikoga svoga nasljednika. S Franjom Šeperom je zajedno studirao u Rimu (usp. J. Batelja, *Živjeti iz vjere*, str. 84.); kasnije, kao zagrebački nadbiskup, dr. Franju Šepera je imao za svoga suradnika, te mu je mogao povjeriti i pripremanje Četvrtoga hrvatskoga liturgijskog kongresa, održanoga u Zagrebu godine 1940. (usp. J. Radić, nav. dj., str. 113.). Od važnosti je spomenuti da je bl. Stepinac imao i velikoga teologa dr. Stjepana Bakšića, skoro redovitoga pratitelja na euharistijskim kongresima (usp. J. Batelja, *Euharistijska evangelizacija*, str. 11., 57., 177., 207. i dr.).

U Hvaru je, pak, s velikim liturgijsko-pastoralnim zanosom djelovao biskup Miho Pušić, kojemu je i nadahnitelj i operator bio svećenik Martin Kirigin, kasnije benediktinac. Drugi je od spomenutih, naime, o. Martin Kirigin, godine 1937. i 1938. u Zagrebačkoj nadbiskupiji i u Đakovačkoj biskupiji održao oko sto liturgijskih predavanja (usp. J. Radić, nav. dj., str. 118.), do čega je zacijelo došlo od samoga zagrebačkoga nadbiskupa. S biskupom M. Pušićem vodio je Euharistijski kongres u Starom Gradu na Hvaru 17. i 18. kolovoza 1940. (usp. J. Batelja, *Euharistijska evangelizacija*, str. 213.-225.).

U Krku je msgr. Josip Srebrnić, naslijedivši duh velikoga biskupa Antona Mahnića, bio u našoj Crkvi veoma nazočan kao promicatelj liturgijske obnove, što je cijenio i sam nadbiskup Stepinac, jer je spomenutoga biskupa Srebrnića pozvao da s posebnim predavanjima sudjeluje na euharistijskim kongresima u Zagrebačkoj nadbiskupiji, u Samoboru i Varaždinu godine 1938. (usp. J. Batelja, *Euharistijska evangelizacija*, str. 137., 146., 151.).

U svemu tome je – kako je vidljivo iz navedenih podataka – nadbiskup Stepinac očitovao osjećaj za liturgijsku obnovu, te se u Zagrebu mogao od 24. do 27. listopada 1940. godine održati Četvrti hrvatski liturgijski kongres. Taj kongres je bio u "javnosti više zapažen nego prijašnji kongresi" (J. Radić, str. 113.). Za takav uspjeh očito je bio posebno zaslužan već spomenuti dr. Franjo Šeper, koji je – ponovit ćemo – bio zadužen za pripremanje i održavanje toga kongresa.

Uz gore rečeni liturgijsko-obnoviteljski krug, očito je, bl. Stepinac je primao liturgijska nadahnuća i iz redova našega laikata, baš u Stepinčevo vrijeme veoma aktivnoga u liturgijskoj obnovi. Znakovito je navesti svjedočanstvo p. Stjepana Kukule, prema kojemu je bl. Stepinac "jako cijenio Merza" (J. Batelja, nav. dj., str. 119.). Bl. Stepinac je kod Merza, koji mu je, inače, po životnoj dobi bio blizak – bl. I. Merz je, naime, rođen samo dvije godine prije bl. Alojzija Stepinca, tj. 1896. – susretao duhovne misli vodilje bl. I. Merza, a one su bile izrazito liturgijske, poglavito euharistijske (usp. J.

Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca

Za sjećanje na upravo završenu Euharistijsku godinu koja je bila osobiti znak vjere i ljubavi sluge Božjega Ivana Pavla II. prema Euharistijskom Spasitelju, prema Crkvi i čovječanstvu te o 46. obljetnici smrti bl. Alojzija Stepinca, Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i Glas Koncila objavili su knjigu Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca, koju je potpisao postulator, a obrađuje 18 euharistijskih kongresa u Zagrebačkoj nadbiskupiji, euharistijske kongrese u Ljubljani i Starome Gradu na Hvaru, te 34. međunarodni euharistijski kongres u Budimpešti.

Bila je to prava reevangelizacija koja je pridonijela osvješćivanju hrvatskih katolika, homogeniziranju naroda oko kršćanskih vrednota i zauzetosti za opće dobro.

Na povijesnom odmaku od 65 godina od zadnjeg kongresa, održanog u Sv. Križu Začretju, može se reći da su ti kongresi pridonijeli duhovnom i moralnom uzdignuću hrvatskih katolika i naroda u cjelini. Oni su bili škola upoznavanja vjerskih istina i usvajanje odlučnosti i ponosa da ih se odvažno živi u bezbožnom i protubožnom svijetu.

Nakon čitanja ove knjige lakše je shvatiti zašto su komunisti zamrzili i željeli ukloniti iz pastirske službe zagrebačkoga nadbiskupa Alojzija Stepinca, koji je jasnoćom misli i hrabrošću stavova neustrašivo i postojano ukazivao na pogubne posljedice socijalističke teorije i komunističke prakse, te fašističke i nacističke ideologije.

Načinom slavljenja i čašćenja Euharistije bl. Alojzije je svakom vjerniku uzor kako se živi ono što se vjeruje. Neka štivo, ponuđeno u ovoj knjizi svojstvenog euharistijskog sadržaja, probudi i produbi vjeru i ljubav svakoga čitatelja prema ovom otajstvu vjere, za koje 2. vatikanski sabor kaže da je "izvor i vrhunac kršćanskog života" (usp. LG, 11).

"Moja je savjest čista. Ako mi ne date pravo vi, dat će mi povijest." Nadbiskup Alojzije Stepinac na montiranom sudskom procesu 1946. Ove godine navršava se šezdeset godina od sramotne sudske presude kojom se željelo sramotno ozloglasiti zagrebačkog nadbiskupa i ukloniti ga s upravljanja Zagrebačkom nadbiskupijom. Nadamo se da će prigodom i te obljetnice biti pripremljen znanstveni skup.

MOLITVA U ČAST BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA, BISKUPA I MUČENIKA

Preko 200 župljana župe Uzvišenja sv. Križa u Kerestincu hodočastilo je 30. rujna 2005. u zagrebačku prvostolnicu na grob bl. Alojzija Stepinca u pripravi za obljetnicu njegova proglašenja blaženim; među njima bilo ih je i u narodnim nošnjama.

Gospodine, Bože naš,
Ti si blaženom Alojziju Stepincu dao milost
čvrsto vjerovati u Isusa Krista
i spremnost trpjeti za njega sve do mučeničke smrti.
Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk
da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio
i služili Crkvi kako joj je on služio
sve do darivanja vlastitog života za nju.
Njegova živa vjera u Isusa Krista i postojana ljubav prema Crkvi
neka nas učvrste u borbama života na putu vječnoga spasenja.
Po njegovu zagovoru udijeli milost svoga blagoslova našim biskupima,
svećenicima, redovnicima i redovnicama, svećeničkim i redovničkim
pripravnicima, našim obiteljima, da budu čvrste u vjeri
i blagoslovljene novim i brojnijim životima.
Budi utjeha svim starijim osobama te pomoć bolesnicima i patnicima. Očeve
i majke, djecu i mlade očuvaj od unutarnjih i vanjskih pogibelji duše i tijela.
Udijeli milost svećeničkih i redovničkih zvanja našoj župi, našoj biskupiji i
Crkvi u Hrvata.
/Po njegovom zagovoru udijeli mi milost ... /
Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.
Oče naš, Zdravo Marijo, Sveta Marijo, Slava Ocu...

Blaženi Alojzije STEPINAC, Oporuka, Krašić, 28. svibnja 1957.:

"Prošlo je od dana moga izbora mnogo godina. Sve su one bile burne i teške, i konačno slomile moju životnu snagu. Osjećam, da dugo već neću boraviti među vama. Ja sam si duboko svijestan da nisam bio bez pogriješaka. Tim manje, kad apostol sveti Ivan piše: "Ako kažemo, da grijeha nemamo, sami sebe varamo, i istine nema u nama". (Iv 1, 8)

Ako sam dakle kome što krivo učinio, iskreno ga molim za oproštenje. A svima onima, koji su meni bilo što krivo učinili u životu, od sveg srca opraštam. Inače ne bi bio dostojan stupiti pred Krista Spasitelja, koji je i na križu molio za svoje ubojice: "Oče oprosti im, jer ne znaju što čine!" (Lk 23, 34)"

Mons. Josip Mrzljak, pomoćni biskup zagrebački, predvodi u Krašiću pobožnost križnoga puta za hodočasnike i domaće vjernike o sedmoj obljetnici proglašenja blaženim kard. Alojzija Stepinca, 1. listopada 2005.

Ivo Lendić (1908.-1982.)

LEPOGLAVSKI PATNIK

Nadbiskupu Stepincu

Sutla je negdje puna zvijezda. Plitka i brza. Šumi Zelengaj.
I sipa mrtvo lišće... Tiha jesen tamo. A ovdje cvijeće!
Proljeće južno na Rio Plata širi svoj plavi plašt i sjaj.
Ovdje na nebu Južni Križ. Nad Hrvatskom Medvjed pali svijeće.

Veče... Listopadsko veče. Miris ljubica. Buči velegrad
u daljini. U vrtu naranča cvjeta, skrivaju svoj cvijet limuni,
A u Hrvatskoj jesen. I Sutla puna zvijezda. I pritisnuo Jad
I Zelengaj žuti sipa mrtvo lišće. I granje šumi.

I Klanjec šuti. I njegovi humi. A Lepoglava
svjetluca nad starim samostanom, kućom patnje. Uznesena snatri.
I sva je Hrvatska gleda: Vraća li se to Zrinskih slava?
Ili bijeli uskrsnuše fratri?

Nisu to fratri. Miruju njihove kosti. Spava Zrinskih slava.
To Mliječna staza stere Mučeniku sag i krunu rosi.
I njezin sjaj vidi cijeli svijet. Blista Lepoglava.
I vjetar kupi uzdahe. U nebo ih nosi.

Jer On je svjesno popio kalež i prinio svoju žrtvu!
On je kao div prihvatio bol i borbu do raspeća.
I kad je Hrvatsku ostavio svatko izranjenu, polumrtvu,
On je pod križ Njen svoja postavio pleća.

O, nema cvijeća, nema krizantema dovoljno za humke.
Toliko ih ima!
Hrvatska pluta u krvi i veli svijetu: Evo, to je moj najbolji Sin!
I blista Lepoglava. I Sutla u blizini struji brzacima.
Mihanović se klanja, Starčević gordi i Runjanin.

I prognani pjesnik daleko na jugu na mutnom Rio Plata
u srcu svome, kao u zipci, beskrajnu patnju njiše.
I misli na Nj u ovo listopadsko veče, na Dom i tamnička vrata.
U gorčinu umače pero i pjesmu piše.

I biva mu u duši tiše. I svaka je suza stih i klik.
O, kad bi pjesma ova bila dostojan biser za Njegovu krunu!
I ovaj jad, što ga tomi na Plati, kad bi bio spomenik,
i sjao ko zvijezda nad kostima, pravedne što štuju!

Zdravo, proljeće listopadsko! Pozdravljam tvoj južni sjaj!
Ali misli moje daleko sada u jesen put Sjevera jezde.
Tamo negdje zvone večernja zvona. Šapatom mrtva lišća
šumi Zelengaj.
U prečistoj vodi Sutle kupaju se zvijezde.

Buenos Aires, 1947.

Fresko-sliku svih hrvatskih svetaca i blaženika blagoslovio je varaždinski biskup Marko Culej u zavjetnom svetištu Predragocjene Krvi Kristove u Ludbregu 3. rujna 2005.

Kardinal Franjo Kuharić u pratnji mons. Jure Bogdana, rektora Papinskog hrvatskog zavoda Sv. Jeronima, i svećenika studenata pregledava u veljači 1994. lik bl. Alojzija Stepinca za relikvijar u Zagrebačkoj katedrali koji je izradio Aurelije Mortet

Preč. Matija Burja predvodi euharistijsko slavlje 26. srpnja 2005. za pokojnog krašićkog župnika Josipa Vranekovića, suputnika i supatnika bl. Alojzija za vrijeme njegova sužanjstva u Krašiću

Blaženi Alojzije STEPINAC, Oporuka, Krašić, 28. svibnja 1957.:

"Ostanite dakle, dragi moji dijecezani, pod svaku cijenu, pa ako treba i uz cijenu života, vjerni Crkvi Kristovoj, koja ima na čelu Petra, Papu za poglavara. Vi znadete, da su očevi i djedovi naši prolili kroz stoljeća potoke i rijeke krvi, da si sačuvaju blago svete vjere katoličke i da ostanu vjerni Crkvi Kristovoj.

Vi ne biste bili dostojni imena svojih otaca, kad bi se dali otrgnuti od pećine, na kojoj je Krist sagradio Crkvu. Godine 1941. mi smo spremali, da svečano proslavimo 1.300 godišnjicu svojih prvih veza sa Svetom Stolicom. Rat je omeo našu nakanu za tu proslavu.

Ali niti rat, niti mir, niti sreća, niti nesreća, ne smije nas pokolebati u našoj odlučnosti, da ostanemo vjerni do smrti Crkvi Kristovoj. Moramo biti kao Izraelci na vodama Babilona: 'Ako zaboravimo tebe, Jeruzaleme, neka se preda zaboravi desnica naša!' (Ps 136, 5) /.../

STEPINČEVO 2006.

TRODNEVNICA

Uoči Stepinčeva 2006. godine u Zagrebačkoj katedrali bit će Trodnevnica s prigodnim programom koji će započeti u 17. 30 sati, a završit će euharistijskim slavljem u 18 sati.
Na blagdan bl. Alojzija Stepinca, u petak 10. veljače, u Katedrali su Svete Mise po nedjeljnom rasporedu.
Svečano euharistijsko slavlje u 19 sati predvodit će nadbiskup Josip kard. Bozanić.

Brojni hodočasnici sudjelovali su u velikom Euharistijskom slavlju koje je povodom ukopa zemnih ostataka žrtava komunističkog terora iz 1945. godine u Macelju 22. listopada 2005. predvodio nadbiskup zagrebački i kardinal Josip Bozanić

Molitva vjernih

Uvod: Ocu Gospodina našega Isusa Krista i našemu Ocu, u otvorenosti duša naših Duhu Svetomu, i u želji da budemo nasljedovatelji svjedočanske vjere bl. Alojzija Stepinca, upravimo svoje zahvale i prošnje.

1. Svevišnji, dobri Oče, hvala Ti za objavu što si nam je po Duhu Svetomu pokazao u svome Sinu, Svjetlu od Svjetla, pravomu Bogu od pravoga Boga: podrži Petrova namjesnika, sve biskupe svijeta, napose našega uzoritoga kardinala, u njihovoj evangelizacijskoj zadaći - molimo te.
2. Svevišnji, dobri Oče, hvala Ti na ljepoti svega stvorenoga, napose za čovjeka što si ga stvorio na svoju sliku: daj da državni poglavari u današnjemu svijetu, posebno u dragoj nam Domovini, u svojim građanima vide sliku Tvojega lica, i da im služe u pravednosti i nesebičnosti - molimo te.
3. Svevišnji, dobri Oče, hvala ti za dar Euharistije. Nauči nas da se u našoj Domovini i diljem svijeta opet poštuju Tvoji blagdani i časti euharistijski Spasitelj u nedjeljnoj Svetoj Misi i u pobožnom klanjanju Presvetom Oltarskom Sakramentu - molimo te.
4. Svevišnji, dobri Oče, pouči nas kako ćemo iz čašćenja svetih sakramenata snažnije častiti svetost obitelji i čestitost bračnoga života, a u školama uspostaviti rasadišta istinske kulture Duha: daj da ti svi po zaštiti uboga i nejaka čovjeka omilimo u vršenju pravde i evanđeoske ljubavi - molimo te.
5. Svevišnji, dobri Oče, hvala Ti za ljepotu naše Hrvatske, za ravnice i bregove, more i otoke naše: daj da ona po našem vjerničkom svjedočenju postaje sveta zemlja - molimo te.
6. Svevišnji, dobri Oče, hvala Ti za sve one koji su na zemlji ostavili svijetli i sveti trag u duhu Krista Tvoga: nagradi ih darom vječnoga Svjetla - molimo te.

*Završna molba: **Učini nas, dobri Oče, Tvojim žarkim poslanicima, poput bl. Alojzija Stepinca. To Te molimo po Kristu Gospodinu našemu. Amen***

Pobožnost križnoga puta za hodočasnike i domaće vjernike o sedmoj obljetnici proglašenja blaženim kard. Alojzija Stepinca, 1. listopada 2005. obavljena je prema tekstu kojeg je Postulatura izdala radi boljeg upoznavanja duhovne veličine kardinala Stepinca i njegove spremnosti na žrtvu nasljedovanjem Isusa Krista.

Radić, *Liturgijska obnova u Hrvatskoj*, Makarska, 1966., str. 127.-145.). Uostalom, za obojicu se znade da je njihov sveti put iznad svega odnjegovala euharistijska pobožnost. Tek se može govoriti o razlikama u naglascima: kod I. Merza je veći naglasak na dubini i ljepoti euharistijskoga otajstva u Sv. Misi; kod bl. Alojzija na klanjanju pred euharistijskim otajstvom i svečanom "pokazivanju" Euharistije u euharistijskim kongresima i drugim katoličkim skupovima. No, u obojice ima izmjenično onoga što je naglašenije kod pojedinoga od njih dvojice.

Također je znakovito da je u Stepinčevu promicanju euharistijskoga otajstva u liturgijskoj duhovnosti njegova vremena bila bliska i Marica Stanković, druga značajna osoba iz laičkih krugova. Ta žena, ispunjena vjerničkim žarom, nalazi se među animatorima euharistijskoga kongresa u Virovitici od 15. do 17. kolovoza 1934. godine, prvoga što ga je vodio bl. Alojzije Stepinac. Ona je na tom kongresu održala predavanje pod naslovom "Euharistijski apostolat žena". Iz njezina predavanja je uočljivo koliko je cijenila i osobno živjela euharistijsko otajstvo (J. Batelja, *Euharistijska evangelizacija*, str. 8.).

3. Stepinčeva je liturgijska duhovnost izlazila iz duboke vjere u neizmjernu *vrijednost Kristove misne žrtve*. Samo svecima je svojstven govor o euharistijskoj žrtvi, kakav je ovaj bl. Stepinca: "Ne znam samo, hoćemo li se i mi svećenici ikada pravo uživjeti u neizmjerno bogatstvo, koje nam je Isus ostavio u Svetoj Misi i sakramentima. U prvom redu u Svetoj Misi! Ona je nastavak krvave žrtve na križu na nekrvni način." (J. Batelja, *Živjeti iz vjere*, str. 184.). Ili još: "Euharistija kao misna žrtva, kao sakrament u kojem ostaje na oltarima i u kojem se daje svijetu za hranu, izvor je golemih milosti, nebeske utjehe i božanske snage" (cit. prema: J. Batelja, *Euharistijska evangelizacija*, str. 58.). Ta, dakle, "misna žrtva" koja kao sakrament "ostaje na oltarima" (misli se na Oltarski Sakrament u Svetohraništu, moja primjedba), za duhovnost bl. Stepinca istovjetna je s misnom žrtvom, odnosno s euharistijskim slavljem.

Bl. Stepinac govori o teologiji misne žrtve u trajnom Oltarskom Sakramentu, što je za njega – uz sv. Pričest – "izvor golemih milosti". Euharistijska duhovnost bl. Alojzija posebno se, dakle, razvila iz vjerničkoga proživljavanja u trajnu Kristovu nazočnost i nakon misne žrtve. Iz takve je vjere, dakle, izrastala Stepinčeva naglašena pobožnost prema Oltarskom Sakramentu izvan mise. Stepinac se – da tako kažemo – "ne zaustavlja" samo na misnom činu, nego od njega nastavlja razmišljati i živjeti Euharistiju. Zato je iz euharistijskoga Isusa izlazio njegov, upravo herojski, *euharistijski duhovni dinamizam.* Neka bude dovoljno, s time u svezi, navesti samo ovaj citat, izražen u molitvi: "Doći će dan kad ćeš Ti, sakriveni Bog u Presvetom Sakramentu, opet uspostaviti red u ljudskom društvu. Kad će se božanska čast dati samo Tebi, pravom Bogu, a ne stvorovima, zvali se kako mu drago. Kad će se opet poštivati blagdani Tvoji. Kad će se poštivati roditelji, i zakoniti duhovni i svjetovni poglavari! Kad se neće klati i ubijati kao divlje zvijeri one koji poštuju i ljube zakon Tvoj! Kad će

Nadbiskup Alojzije Stepinac pronosi Presveti oltarski sakramenat na jednom od brojnih Euharistijskih kongresa u Zagrebačkoj nadbiskupiji, po svoj prilici moleći što je i u propovijedi izgovorio: "Mi vjerujemo u pobjedu Tvoju, Kriste Bože Svetootajstveni!"

se poštivati svetost bračnog života. (...) Mi vjerujemo u pobjedu Tvoju, Kriste Bože Svetootajstveni!" (cit. prema: J. Batelja, *Euharistijska evangelizacija*, str. 53.). Zato su – uz svečana misna slavlja – euharistijska klanjanja i euharistijski kongresi u središtu njegova apostolata, njegove evangelizacije.

4. Stepinčeva euharistijska pobožnost je, dakle, istovremeno *kontemplacijska* i *akcijska*. Akcijska se euharistijska pobožnost u njegovoj duši rađala iz one kontemplacijske. P. Aleksa Benigar dobro je istaknuo upravo tu duhovnu dimenziju bl. Stepinca: "U nadnaravnom svijetu vjere on se voljko snalazio kao u svojoj pravoj domovini. Mi smo ga poznavali kao velikoga i tihog molitelja, koji je više govorio s Bogom nego li o Bogu. Često i dugo bi klečao pred svetohraništem" (*Alojzije Stepinac, hrvatski kardinal*, Ziral, Rim, 1974., str. 83.). Iz takvoga nutarnjega svijeta mogao je nastati nevjerojatan euharistijski dinamizam zagrebačkoga nadbiskupa i metropolita. Doista su brojna mjesta u kojima se vidi njegov aktivni euharistijski žar. Izdvajam tek jedno, u ovom slučaju upućeno Katoličkoj akciji: "Sveta je Euharistija žarište kršćanskoga života i mi smo veseli da će se u našoj dijecezi davati bez prestanka čast Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu, i to upravo u Zagrebu gdje je i najveća potreba. (...) Posebno pak stavljam to isto na srce svim članovima katoličkih organizacija" (J. Batelja, nav. dj., str. 136.).

5. Dublja bi studija Stepinčeve duhovne formacije – počevši od njegove mladosti i prije odluke da krene u svećenički poziv – i njegove snažne duhovnosti u vremenu svećeništva i u biskupskoj službi, zacijelo još jasnije pokazala njegove dodire s tada snažno prisutnim liturgijskim pokretom u čitavoj Crkvi, napose s onim u Hrvatskoj. Iz svega proizlazi da bl. zagrebački nadbiskup nije toliko bio među onima koji su stručno ili znanstveno razvijali načela i pravila liturgijskoga pokreta, ali je meditativno pred Oltarskim Sakramentom i slavljenički zanosno u kongresnim i drugim euharistijskim slavljima provodio ono što bijaše cilj svekolike liturgijske duhovnosti. Smije se kazati da je u liturgijskoj duhovnosti bio ispred liturgijskih stručnjaka i promotora liturgijske obnove.

Sveti je zagrebački nadbiskup doista *ostvario cilj liturgijske duhovnosti*, jer je – kako se naglašava u "*Sacrosanctum Concilium*" – bio duboko svjestan da "liturgija potiče vjernike da nasićeni vazmenim otajstvima budu složni u bogoljubnosti", pa je preko vlastita svjedočenja mogao autentično pozivati iste vjernike da "životom vrše ono što su vjerom prihvatili" (SC, br. 10.).

Bl. Stepinac je ostvario "*duc in altum*" ("povezi na duboko") liturgijskoga pokreta, jer je vjerovao da "obnavljanje Saveza između Gospodina i ljudi u Euharistiji, privlači i podiže vjernike u neodoljivoj ljubavi Kristovoj" (SC, isto mjesto). Sve se to dade iščitavati iz nove, znanstveno obrađene, knjige dr. Jurja Batelje "*Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca*"

fra Bernardin Škunca

UPOZNAJMO LIK MLADOGA ALOJZIJA STEPINCA

Pozivamo sve članove "Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca", zatim srednjoškolce i studente, te sve ljude dobre volje na molitvene susrete koji će se održati Zagrebačkoj katedrali u sljedeće dane:

– u petak, 10. ožujka 2006.
– u ponedjeljak, 10. travnja 2006.
– u srijedu, 10. svibnja 2006.
– u subotu, 10. lipnja 2006.

sa sljedećim rasporedom:

– u 17 sati: Služba riječi
– predavanje na temu:

ALOJZIJE STEPINAC U MLADENAČKIM RAZMIŠLJANJIMA O VLASTITOJ OBITELJI

– u 18 sati: Euharistijsko slavlje
– u 19 sati prilika za razgledavanje novouređene "Spomen-zbirke bl. Alojzija Stepinca"

DUHOVNI VELIKANI - Svećenik VILIM CECELJA

Drago nam je da u *Glasniku blaženog Alojzija Stepinca* možemo otvoriti stranice na kojima će čitatelji moći upoznati svetački lik vlč. Vilima Cecelje, velikog štovatelja i promicatelja štovanja blaženog Alojzija, jednog od najzaslužnijih ljudi za njegov životopis i pokretanje postupka za proglašenje blaženim.

Blaženi Alojzije Stepinac i blagopokojni Vilim Cecelja srodne su duše, Božjim promislom nerazrušivo povezane, a sličnost u ocjeni ljudi upravo je potresno ista. Isti ljudi, naime, misle isto i o blaženom Alojziju i o blagopokojnom Vilimu Cecelji; jedni ih štuju kao svece, drugi optužuju kao zločince.

Zamislili smo ove stranice kao stalnu rubriku u našem *Glasniku*. Uređivat će ih vlč. Andrija Lukinović, arhivski savjetnik, koji uporno proučava golemu arhivsku ostavštinu vlč. Cecelje i piše, te zajedno s g. Ivom Pomperom, neslužbenim tajnikom blagopokojnog Cecelje zadnjih deset godina njegova života, prikuplja svjedočanstva o životu i djelima vlč. Cecelje.

Od srca pozivam sve koji su upoznali vlč. Vilima Cecelju da svoja svjedočanstva o njemu dostave uredništvu našega *Glasnika* ili vlč. Lukinoviću na adresu Nadbiskupski arhiv, Kaptol 27, Zagreb ili na e-mail: andrija.lukinovic@zg.htnet.hr.

Vjeran svećenik

Vilim Cecelja rodio se 26. travnja 1909. u Svetom Iliji kod Varaždina od oca Augustina i majke Terezije rođ. Biderman. Osnovnu je školu pohađao u rodnom mjestu, a gimnaziju dijelom u Varaždinu, dijelom na Nadbiskupskoj velikoj gimnaziji u Zagrebu, gdje je maturirao 1928.

Iste je godine stupio u Nadbiskupsko bogoslovsko sjemenište i upisao se na Bogoslovni fakultet. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1932. a prvu Svetu Misu služio u rodnoj župi 3. srpnja. Bio je kapelan u Bedenici od 1932. do 1935., potom upravitelj župe u Hrastovici od 1935. do 1939.

Nadbiskup bl. Alojzije Stepinac imenovao ga je prvim župnikom župe bl. Nikole Tavelića u zagrebačkoj Kustošiji. Ondje je sagradio župnu crkvu, župni stan i školu. Još dok je bio u Hrastovici bio je u vezi s hrvatskim nacionalistima od kojih su neki postali ministri u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, te je u travnju 1941. bio pozvan da prisegne prvu vladu NDH. Nadbiskup Stepinac imenovao ga je 1942. drugim zamjenikom vojnoga vikara.

Priredio je za potrebe hrvatske vojske molitvenik "Hrvatski vojnik", zbog čega su ga komunističke vlasti proglasile ratnim zločincem. U rujnu 1944. poslan je u Beč da vodi skrb za hrvatske vojnike i ranjenike u Austriji. U američkom logoru za ratne zločince u Glasenbachu proveo je 19

Vlč. Vilim Cecelja, snimljeno prigodom zlatne mise 1982.

mjeseci, ali je oslobođen svake optužbe. Potom je dvije godine proveo na liječenju, a 1950. preuzeo je dušobrižništvo hrvatskih izbjeglica u Salzburgu, vodstvo Hrvatskog Caritasa i uredništvo mjesečnika *Glasnik Srca Isusova i Marijina* do konca 1968. kada je *Glasnik* prestao izlaziti. Bio je prvi i najustrajniji promicatelj uspomena na hrvatske žrtve u Bleiburgu.

Kardinal blaženi Alojzije Stepinac bio mu je uzor u svećeničkom životu. Za njegova života junački ga je u tisku branio, a poslije smrti neumorno promicao njegovo štovanje. Uz Oca Benigara on je najzaslužniji za njegov životopis, a velike su mu zasluge što je Kardinal proglašen blaženim, iako on to nije doživio.

Duboko pobožan i revan, svećenik sveta života, svega je sebe dao Bogu i bližnjemu. Premnogi su hrvatski iseljenici pronijeli po svih pet kontinenata glas o dobroti velečasnog Vilima Cecelje.

Blaženo je preminuo u Salzburgu 3. srpnja 1989. Bio je pokopan na gradskom groblju u Salzburgu, a zemni su mu ostaci 1997. preneseni u groblje rodne župe Svetog Ilije.

CECELJA PIŠE

Pogledi mladog svećenika Cecelje na svećenički odgoj, duhovni život i pastoralni rad. Razmišljanje je zapisao u Hrastovici 1935. i uputio ga svom kolegi i prijatelju Stjepanu Kukolji kada je ovaj postao drugi prefekt studija u Bogoslovnom sjemeništu u Zagrebu.

Dragi Stjepane![40]

Možda ćeš se još sjećati našega razgovora prigodom duhovnih vježbi. Bilo je govora o nekim potrebnim reformama u našim redovima. Ti si mi spomenuo da nešto o tome i napišem. No ja se ne smatram nikako kompetentnim da raspravljam o tako važnim stvarima. Ne ću to činiti ni sada. Nego dozvoli da Ti kao odgojitelju mladih svećenika i kao prijatelju, koji će me razumjeti, istaknem jednu našu goruću potrebu.

Radi se požrtvovnosti i potpunoj samozataji naših budućih svećenika. Povod za to dalo mi je jedno dekretirano namještenje, koje se nije ipak primilo, jer je nastajala bojazan odakle će dotični gospodin živjeti. Takovih slučajeva bilo je u posljednje vrijeme veoma mnogo, kako sam mogao razabrati iz razgovora sa preuzv. koadjutorom[41]. Nisam mogao da govorim s njime podrobnije o toj stvari, samo sam razabrao iz njegovih riječi da ga ovo jako boli.

Ne kanim nikome išta predbacivati. Svaki znade svoje poteškoće. Ali moj zaključak uvijek je isti – možda i krivi – da je ovakovom duhu svećenstva mnogo kriv sjemenišni odgoj. Nama se svećenstvo uvijek prikazivalo kao neki privilegovani stalež, kojemu se moraju pružiti sve mogućnosti i pogodnosti da razvijemo svoju djelatnost. I kad je tih mogućnosti i pogodnosti nestajalo, jednostavno se tražilo premještenje na bolje. Razlozi gotovo uvijek isti – slabi dohotci, slabo zdravlje, prevelik posao, rodbina, ne mogu se složiti sa župljanima itd.

Što to znači? Da svugdje tražimo sebe, a ne Krista! Volimo o Kristu propovijedati, ali ga slabo nasljedujemo. I kad nas tko dirne u žalac, dižemo kuku i motiku na njega ne praveći baš škrupule jesu li naše obrane uvijek na mjestu. Budi uvjeren da se znadem nad ovakvim obranama često smijati. Razumijem sve ljudske slaboće.

Opravdat ću i mnoge škandale, ali da svećenik traži sebe i svoju udobnost, svoju korist i plaću, to ne mogu nikako spojiti s pojmom svećenstva, makar su me već mnogi nazvali budalom. I to je ono na što bih htio upozoriti. Baš ova egoistična crta, ona nam oduzima svu privlačivost, odbija mnoge i mnoge, a ostale, tobože vjerne, čini površnim vjernicima poput samoga pastira.

Duše nas traže, a mi se izgovaramo: fali ovo, fali ono, napravite ovo, povisite ono itd., a Krista, koga bi im morali pokazati u živoj slici, to ga mećemo na zadnje mjesto. Sve treba urediti kako valja i pristoji se akademski naobraženom čovjeku, onda će doći zamjenik Krista, da u postu, pokori i molitvi propovijeda kraljevstvo Kristovo. Kolika ironija! Zar ne pravimo zapravo sprdnju i nakazu od Kristove osobe na ovakav način?!

[40] Stjepan Kukolja, svećenik, dr. teologije i dr. medicine, za vrijeme rata poslan u Njemačku da vodi duhovnu skrb za hrvatske radnike. Ostao u emigraciji i bio s V. Ceceljom u bliskim vezama, iako mu Cecelja nije odobravao što je protiv zabrane nadbiskupa Šepera studirao medicinu i radio kao liječnik.

[41] Misli na tadašnjeg nadbiskupa koadjutora Alojzija Stepinca.

Carissime! Ide vrijeme i mi ćemo biti silom prisiljeni da se odrečemo svih pogodnosti i privilegija. Hoće li nam to služiti na čast? Mislim nikako. Zar ne bi bolje bilo da se postepeno sami odričemo svega što na nas baca ružnu sjenu, pa tako da spasimo mnoge duše, a možda bi i na taj način spasili hrvatski narod od vala komunizma. Zar ne bi bilo pametnije da sami neprijateljima otupljujemo oštrice, nego da čekamo u strahu čas kad će se te oštrice zabosti u naša tjelesa, da raskrvare nas i čitav narod?

Mnoge smeta bogatstvo, neke komotnost, druge gospodarstvo itd., pak zašto da se svega toga ne odreknemo svojom voljom, da im pokažemo da nam sve ovo nije cilj, da pokažemo da nam svećenički stalež nije prekrivač naših egoističkih težnja, nego da smo shvatili onako kako ga Pavao prikazuje tj. da budemo svima sve, "da sve pridobijemo za Krista". Zašto da se bojimo odbaciti mnoge formalnosti kojima smo se sapeli i odijelili od duše naroda? Zar je u tim formalnostima – akademskoj naobrazbi i njezinim zahtjevima – bit našega svećeništva?

Zar ćemo si utvarati ako branimo naše položaje, da branimo stvar Kristovu? Lijepo je rekao neki kardinal: "Današnji naraštaj traži Krista, ali ga traži u svećeniku, i ako ga u njemu ne nađe, ne vjeruje u njega." O tome sam često mislio i mislio, ali nisam se mogao uvjeriti, da bi taj naraštaj bio zadovoljan svećenikom-Kristom, koji bi stavljao zahtjeve na akademski naobražena čovjeka.

Današnji naraštaj traži da mu se daje, i to ne mrvice, nego čitav čovjek sa srcem punim ljubavi. I onda, tek ako smo mu poklonili čitavoga sebe, možemo se nadati nekakvom uspjehu. Drugim riječima, da završim, svećenik treba da bude potpuna žrtva, zatajivši sve svoje ljudske osjećaje.

Eto, carissime! U tom duhu trebalo bi odgajati naš podmladak. Povesti ga na put potpune žrtve. Svrnimo okom po tom svijetu i pogledajmo patnje drugih. Koliki i koliki gladuju, u slabom su odijelu, a ipak rade. A mnogi se žrtvuju do smrti. A mi da samo učimo, ili bolje reći, diktiramo, a sami da od gorčine ovakovoga života ništa ne okusimo? Mi koji bismo trebali biti primjeri patnja i boli i pokazivati vlastitu strpljivost, da budemo primjerom zadnji? Zagazimo u taj život onakav kakav jest, onda bacimo mreže i bit će sigurno lova.

Tako mi je, eto, na srcu, pa ti tako i napisah. Možda bi me tko nazvao buntovnikom, komunistom. Pa neka mi i to. Volim i to nego biti akademski naobražen s udobnim položajem i – praznim srcem. Ako dakle ima što dobra u mojoj pisaniji, a Ti, ako Ti je moguće, provedi kod mlađih u život.

IZ PISAMA CECELJI

Dragutin Kamber (Ruda 1901. - Toronto1969.), svećenik Vrhbosanske nadbiskupije
Omaha, 20. studenog 1955.

"Dragi Vilime. Naš zajednički prijatelj Mesić izručio mi je Vaš pozdrav, pa evo hoću da Vam se ne samo pismeno zahvalim na prijaznom pozdravu, nego i da Vam napišem par riječi. Rado bih se s Vama dugo razgovarao, ali kad to nije moguće, makar ću Vam ukratko reći ovo: često pomišljam na Vas i nikada ne mogu da zaboravim neizbrisivog utiska dobrote, koji ste ostavljali na mene uvijek

Vjenceslav Ardas, mons. Ivan Juriček, Vilim Cecelja i Dragutin Kamber u Garyju, USA, 1958.

kada sam Vas susretao. Ja znam sigurno da trpite i ja slutim da trpite mnogo. Ovo apokaliptičko vrijeme i naše jadne prilike moraju krvavo ranjavati svaku dušu koja živi za naše ideale i u našem zvanju. Ja nisam posebno pozvan da Vam doviknem izdržite, ali znam da takav poziv, jednostavan i skroman kakav jest, pa dolazio od koga bilo, ima pozitivno značenje na našem putu. Pa velim: Vilime, izdržite! Radi Boga, radi Hrvatske, radi sebe, radi nas sviju. Bog bio s Vama.

Ja ću se Bogu moliti za Vas još danas sasvim posebno. Nastojat ću da Vas se sjetim s kojom dolarskom intencijom što skorije.

Vaš odani u Kristu Charles Kamber. "

Zvonimir Elblinger, hrvatski emigrant Frankfurt/M, 30. studenog 1955.

"Što dalje ide moj život, sjećam se sve to jače Vaše neocjenjivo dobre duše, nesebičnog zalaganja za svakoga od nas. Život emigracije rađao je upravo u porođajnim mukama novoga čovjeka i one, nažalost, još nisu svršile za mnoge. A da li je uopće moguće da okončaju, trebali bi se zapitati.

Dozvolite mi da Vam izkažem poštovanje kao najvećem, nezaboravnom svećeniku emigracije. Živeći ovdje do prije godinu dana u labor com. USA armije, u zajednici s našim ljudima koji vas lično poznaju ili po pričanju, mogu Vam reći da uživate glas najuzvišenijeg, najvećeg i najdostojnijeg u emigraciji. Svatko Vas spominje sa žarom ponosa u očima. Stvorili ste jedan nezaboravan mit u duši izbjeglica i ponosan i sretan sam da Vas poznajem. I godine će proći, ali Vaše ime ostat će vječno na oltaru naše domovine. Hvala je premalena, ali divljenje i poštovanje neograničeno. Cijela naša emigracija, koja je otišla ili čeka odlazak ili ostaje, zahvaljuje nesebičnom duhu i velikom prijatelju našega naroda."

Gašpar Reisz (Veliškovci 1909.-Paso Robles, USA, 1987.), Ceceljin školski kolega u sjemeništu Glendale, USA, pred Božić 1964.

"Tvoja kratka izjava, da je kod Tebe već uobičajena trka i da sada ne dolaze samo izbjeglice k Tebi nego i radnici, daje mi razumjeti da si veoma zaposlen i da se Tvoj rad ne smanjuje nego umnožava. Čovječanski gledajući na to, teško je razumjeti otkuda Ti snaga za sav taj trud i napor, koji Ti posvećuješ našem narodu u tuđini. Samo na jedan način je to moguće rastumačiti, a to je Tvoja velika ljubav za Boga i bližnjega, koja te pokreće i koja Ti ne da da smalaksaš. Divno je Tvoje zvanje, kojemu Ti divno zadovoljuješ. Molim se dragom Bogu, neka Te održi zdrava i krjepka, da još dugo uzmogneš biti i otac i tješitelj i savjetnik i dušobrižmik našem potrebitom narodu u tuđini."

Gašpar Reisz sa suprugom Gretom prigodom pedesete obljetnice braka 1983.

Marko Čović (Subotica 1915. - Sao Paolo 1983.), za NDH urednik Hrvatske revije i Nove Hrvatske, hrvatski književnik, iza rata u emigraciji Sao Paolo, 11. srpnja 1978.

"Otkud Ti tolika snaga i toliko oduševljenje? Jedan je Vilim Cecelja, jedan i jedini! Toliko energije, toliko dobrote i plemenitosti u tako krhkom i slabašnom tijelu, koje čitav život (patnički i mučenički) neprestano svjedoči i svjedoči i pokazuje prave putove svim Hrvatima (i drugima!), koji su dobre volje. To može samo moj prijatelj Vilim Cecelja!"

REKLI SU O CECELJI - NADBISKUPI ZAGREBAČKI

Nadbiskup bl. Alojzije Stepinac i Vilim Cecelja na hodočašću u Mariju Bistricu. Uz njih je mons. Pavao Jesih

Predsjednik suda (Vimpulšek): "Da li vam je bila poznata njihova (S. Vučetića i V. Cecelje) politička orijentacija, da li ste znali da je Cecelja ustaša?"

Optuženi (nadbiskup Stepinac): "Ja poznajem Vilima Cecelju kao čestitog svećenika, kojemu ne mogu prigovoriti niti jedne riječi. "

Predsjednik suda: "Ja ću vam pročitati što o Cecelji misli 'Hrvatski narod'."

Optuženi: "Što novine pišu o njemu, ne može biti mjerodavno pred sudom. On je svećenik neokaljanog života, pošten i pravičan." [...]

Predsjenik suda: "Ostajete li kod izjave da je Vilim Cecelja bio čovjek bez prigovora?"

Optuženi: "Ostajem kod toga. Da su svi ljudi bili kao Cecelja, ne bi nikada nikome ni vlas s glave pala." (Suđenje Lisaku, Stepincu, Šaliću i družini, ustaško-križarskim zločincima i njihovim pomagačima, Zagreb 1946. str. 267.-268.)

Kard. Franjo Šeper i vlč. Cecelja u "hrvatskoj" crkvi u Müllnu, Salzburg

"Ja ne dopuštam da mi vi propisujete s kim ću se sastati, a s kim neću. Osim toga, ja velečasnog Cecelju poznajem jako dugo. On je uvijek bio uzoran svećenik koji se nije bavio politikom nego karitativnim radom. A što su mu se ljudi, pa i političari, obraćali, znak je samo velikog povjerenja koje su u njega imali."

(Odgovor jugoslavenskom diplomatu na prigovor zbog toga što se u Austriji susreo s V. Celjom.)

Kardinal Franjo Kuharić na ukopu posmrtnih ostataka vlč. Cecelje u Svetom Iliji 1997.

"Iz duboke osobne vjere njegovao je viziju slobode za svoj hrvatski narod, za ljudska prava i za slobodu Crkve. Živio je u vrijeme kad se dobre ljude, svece čak, proglašavalo zločincima, ali znao je za što živi i u što ulaže svoj život, pa će njegovo ime svijetliti u povijesti Crkve, povijesti inozemne pastve i povijesti hrvatskog naroda."

(Iz propovijedi prigodom prijenosa posmrtnih ostataka u domovinu 26. travnja 1997. u Svetom Iliji.)

MOLITVENA ZAJEDNICA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA

Već sedmu godinu djeluje "Molitvena zajednica blaženog Alojzija Stepinca". To je skupina katoličkih vjernika koja nastoji živjeti Evanđelje nadahnuta primjerom bl. Alojzija Stepinca. Do sada se u zajednicu uključilo oko 5.000 molitelja. Ta naša braća i sestre nastoje molitvom, praćenom savjesnim kršćanskim životom, pridonijeti vlastitoj osobnoj duhovnoj formaciji, a time duhovnoj i moralnoj obnovi Crkve u Hrvata i samog hrvatskog naroda, na temeljima 14-stoljetne katoličke baštine.

Tko može postati članom i što čini član Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca?

Svaki se kršćanin može uključiti u Zajednicu "BL. ALOJZIJA STEPINCA" koja promiče molitveni život, duhovne vrijednosti i širi Kristovu ljubav u sva područja javnoga života, kako je to činio i bl. Alojzije.

Prijavnica se može naručiti na sljedećoj adresi:

Zajednica štovatelja
BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA
10000 Zagreb, Kaptol, 31
tel. (01) 4894 879

Svaki štovatelj blaženog Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu moli:

- za čast i proslavu Isusa Krista i Katoličke crkve
- za čvrstoću osobne vjere i vjernosti Isusu Kristu i Crkvi
- za svoje osobne nakane i potrebe
- za domovinu Hrvatsku i za svakog čovjeka
- za očitovanje i potvrdu svetosti bl. Alojzija Stepinca u postupku njegove Kauze za proglašenje svetim.

Unutrašnjost crkve *Corpus Domini* dovršene i posvećene 20. srpnja 1941.

Molitvena zajednica u kapeli *Corpus Domini* - Zagreb

Preč. Pavao Crnjac, profesor logike, filozofije i sociologije u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji na Šalati u Zagrebu i ravnatelj kapele Vječnog klanjanja na Trešnjevci u Zagrebu, odlučio je utemeljiti Molitvenu zajednicu bl. Alojzija Stepinca. Kapelu *Corpus Domini* zamislio je bl. Alojzije Stepinac, s ciljem da u Zagrebu, središtu svih Hrvata, i u industrijskom dijelu grada bude mjesto stalnog klanjanja Presvetom Oltarskom Sakramentu i duhovno središte za južni dio Trešnjevke. U tu svrhu doveo je iz Češke sestre Pohođenja Marijina, ili euharistinke, koje su preuzele skrb za kapelu i promicanje euharistijske pobožnosti.

O utemeljenju Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca preč. Crnjac Uredništvu je poslao sljedeći dopis.

»Prečasni Uredniče! Odlučio sam se za Vašu inicijativu za osnivanje Molitvene zajednice bl. A. Stepinca. Istakao sam klanjatelja jer odgovara poslanju Kapele *Corpus Domini*. Javilo se već nekoliko pobožnih duša. I sestre Pohoda Marijina suglasne su s ovom inicijativom.

Čestitam na novom broju *Glasnika*!«

Iskreni pozdrav u Kristu - vlč. Pavo Crnjac
Zagreb, 2.11.2005.

Nova Gradiška - Radioemisije i hodočašće

Obljetnicu proglašenja blaženim Alojzija Stepinca prigodno su obilježili i članovi Molitvene zajednice bl. A. Stepinca Nova Gradiška, koja djeluje u gradskoj župi Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije.

Zajednica je osnovana 10. listopada 2003. na incijativu tadašnjeg novogradiškog kapelana vlč. Gorana Kovačevića, sada župnika u Đulovcu. Njezini voditelji trenutno su mladi angažirani vjernici Javorka Samardžija i Jurica Borojević, a duhovni asistent vlč. Dario Šimić. Zajednica broji šezdesetak članova. Redovito se sastaju svakog desetog u mjesecu na svetim misama i mjesečnim sastancima.

U povodu obljetnice proglašenja blaženim svoga zaštitnika, voditelji novogradiške zajednice su zajedno s vlč. Šimićem pripremili dvije emisije na lokalnom radiju – Hrvatskom radiju Nova Gradiška. Povodom obljetnice članovi zajednice su organizirali i hodočašće "Koracima Sv. Oca Ivana Pavla Drugog". Pohodili su Nacionalno marijansko svetište Majke Božje Bistričke, koje je Stepinac toliko volio, i svetište Predragocjene Krvi Kristove u Ludbregu. Već prije su hodočastili u Krašić, a redoviti su na svim biskupijskim hodočašćima koja se organiziraju u Požeškoj biskupiji.

Zahvalni su na pomoći i podršci preč. Stipi Josipoviću, župniku i dekanu, vlč. Dariju Šimiću, duhovnom asistentu, časnim sestrama koje djeluju u župi, ali i svim članovima i podupirateljima zajednice. Najviše, kažu, "hvala Onome zbog koga smo tu, kao i našem blaženiku Alojziju Stepincu. Molimo na nakanu da ga Crkva što prije uvrsti u broj svetaca Katoličke crkve."

Višnja Mikić

Novogradiška Molitvena zajednica bl. Alojzija Stepinca na hodočašću u svetište Predragocjene Krvi Kristove u Ludbregu 8. listopada 2005.

Susret zagrebačkih članova Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca

Članovi Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca iz zagrebačkih župa susreli su se u Katedrali 8. prosinca, na blagdan Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije. Nazočne članove dočekao je i zaželio im dobrodošlicu dr. Juraj Batelja, postulator, koji je potom vodio molitveno-meditativni program.

Okupljeni oko zemnih ostataka bl. Alojzija Stepinca molitelji i štovatelji sabrano su slušali duhovni nagovor želeći još više saznati o životu Blaženika, nakon čega su zajedno molili meditativnu krunicu. Molitva krunice bila je popraćena pjesmama posvećenim našoj Majci Mariji koju je Blaženik toliko štovao, častio i ljubio. Marija je u Stepinčevu životu imala posebno mjesto; osjećao je nježnu ljubav prema Bogorodici, osobito je rado molio krunicu, bio je član Bratovštine Majke Božje, a sve je to nastojao prenositi i na svoje vjernike. Plodovi njegova potpunog pouzdanja u Boga, koje je zadobio časteći Bogorodicu, vidljivi su i danas.

Tako su i Blaženikovi štovatelji uzeli kao obvezu svakodnevno moliti barem jednu deseticu krunice za sve one kojima je molitvena potpora potrebna. U katedrali je za vrijeme molitve vladalo hodočasničko ozračje koje je poticalo duhovnu izgradnju – svakom Blaženikovu štovatelju osobito dojmljivo.

Po završetku krunice, dr. Juraj Batelja je nazočne upoznao s planovima u vezi s djelovanjem Molitvene zajednice, kako bi se svi međusobno bolje upoznali i kako bi jedni drugima bili na blagoslov, a time i prepoznatljivi članovi Crkve.

Susret je završio Svetom Misom, nakon koje smo se, ohrabreni zagovorom bl. Alojzija Stepinca, zaputili svojim kućama s vjerom i nadom da će svatko od nas biti živi nasljedovatelj Isusa Krista, autentični vjernik, koji će svojim životom i djelima, a ne samo riječima, biti primjer drugima.

KRONIKA

Blagoslovljena freska u zavjetnoj kapeli u Ludbregu

U zavjetnom svetištu Predragocjene Krvi Kristove u Ludbregu je 3. rujna 2005. varaždinski biskup Marko Culej blagoslovio novu devet metara dugu fresku, koju je na središnjem apsidalnom zidu iznad glavnog oltara naslikao akademski slikar Marijan Jakubin.

Mješoviti zbor župe Ludbreg kojim ravna mo. Antun Kranjčec predvodi liturgijsko pjevanje u kapeli svetišta Predragocjene Krvi Kristove u Ludbregu, prigodom blagoslova fresko-slike svih hrvatskih svetaca i blaženika, 3. rujna 2005.

Na fresci je, po uzoru na Isusovu posljednju večeru, prikazana Isusova gozba u Kraljevstvu nebeskom s naglaskom na Isusovoj Predragocjenoj Krvi čiji je ludbreški relikvijar prisutan na gozbi i na koji Isus svraća pozornost.

Originalnost freske je u tome, što je umjesto apostola umjetnik za Isusovim stolom naslikao hrvatske svece, blaženike i kandidate oltara, pribrojivši i druge hrvatske duhovne velikane, kao i one koji su povezani s Hrvatima. Posebno je zanimljivo što je umjetnik na mjesto sv. Petra stavio lik bl. Alojzija Stepinca. Na fresci su prikazani bl. Ivan Merz, sv. Marko Križevčanin, sv. Nikola Tavelić, o. Ante Antić, bl. Augustin Kažotić, bl. Marija Propetoga Isusa Petković, bl. Gracije iz Mua, kardinal Franjo Kuharić, sv. Leopold B. Mandić, bl. Ozana Kotorska, o. Vendelin Vošnjak, bl. Majka Terezija, o. Ante Gabrić i sluga Božji Ivan Pavao II.

Blagoslov crkve bl. Alojzija Stepinca u Tanzaniji

U tanzanijskoj Rujewi u srijedu 14. rujna mjesni je biskup blagoslovio novu crkvu sazidanu u čast Krista Kralja i blaženog Alojzija Stepinca. Crkva je sagrađena uz novčanu pomoć svih nadbiskupija iz Hrvatske i dobročinitelja iz inozemstva.

Istoga je dana ispred crkve otkriven i blagoslovljen kip blaženoga Alojzija Stepinca. Sve radove oko izgradnje vodio je misionar don Ante Batarelo, koji je u Tanzaniji već 30 godina.

Blagoslovljeno zvono u novogradiškoj župi Kraljice sv. Krunice

Misom i blagoslovom zvona započela je u novogradiškoj župi Kraljice sv. Krunice u srijedu navečer 28. rujna 2005. devetnica u čast župne zaštitnice. Misu je predvodio i zvono blagoslovio vikar za pastoral Požeške biskupije Josip Klarić.

Zvono je posvećeno bl. Alojziju Stepincu, a ujedno je i spomen na sve poginule hrvatske branitelje, posebno one iz Nove Gradiške i šire okolice. Nabavljeno je darovima župljana i Udruge roditelja poginulih hrvatskih branitelja, Udruge udovica te roditelja poginulih hrvatskih branitelja pojedinačno. Svima im je zahvalio domaći župnik Jozo Jurić.

Blagdan župe bl. Alojzija Stepinca u Rakitju

Trodnevna priprava za proslavu Stepinčeva u župi Rakitje, utemeljenoj 2002. godine, započela je u četvrtak 29. rujna molitvom krunice uz razmišljanja o otajstvima i molitvom litanija bl. Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika. Nastavilo se euharistijskim slavljem s propovijedi koje je predvodio Tomica Petranović, upravitelj župe Uzvišenja sv. Križa u Kerestincu. Duhovna priprava nastavljena je u petak, kada je oko 200 župljana hodočastilo u zagrebačku prvostolnicu na grob bl. Stepinca te sudjelovalo na misi koju je predvodio mons. Lovro Cindori uz koncelebraciju mons. Jurja Batelje, postulatora Stepinčeve kauze, koji je održao prigodnu homiliju, i župnika Božidara Cindorija.

Nakon mise vjernici su posjetili i vrijednu spomen-zbirku našeg Blaženika. Subotnje slavlje predvodio je župnik iz Kerestinca. Na dan proštenja 2. listopada svečano euharistijsko slavlje predvodio je župnik župe sv. Josipa na Trešnjevci preč. Josip Kuhtić uz koncelebraciju nekoliko svećenika iz susjednih župa, a misu je pjesmom pratio zbor mladih "Gloria" te dječji zbor "Stepinčevi mališani".

40. obljetnica osnutka HKM u Frankfurtu

Hrvatska katolička misija u Frankfurtu proslavila je u subotu 29. i nedjelju 30. listopada 40. obljet-

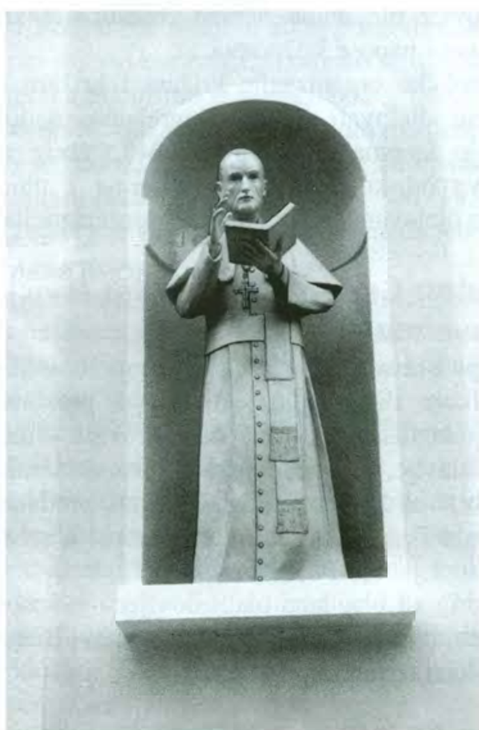
nicu svoga osnutka. Zahvalno euharistijsko slavlje u punoj frankfurtskoj katedrali sv. Bartolomeja, 30. listopada, predslavio je zagrebački nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije kardinal Josip Bozanić u zajedništvu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipom Bebićem, domaćinom voditeljem HKM-a fra Petrom Vučemilom i drugim redovničkim i biskupijskim svećenicima.

Liturgijsko pjevanje animirao je mješoviti zbor "Mato Lešćan" pod vodstvom s. Pavlimire Šimunović i ravnanjem dr. Josipa Lucića.

U subotu 29. listopada u Bergen Enkheimu u Frankfurtu održana je svečana akademija na kojoj se govorilo o povijesti i uspjesima HKM-a u Frankfurtu. Kardinal Bozanić je istaknuo potrebu crkvene i narodne povezanosti te je spomenuo svoje prethodnike: blagopokojnog kardinala Franju Kuharića, koji je više puta pohodio tu misiju, pokojnog kardinala Franju Šepera, koji je misiju službeno osnovao, te bl. kardinala Alojzija Stepinca, koji je posebni znak i uzor za sve Hrvate, a osobito za Hrvate u inozemstvu.

Vrbova - Dan klanjanja i Dan zahvalnosti za Božja dobročinstva

U župi sv. Jurja u Vrbovi, u novokapelačkom dekanatu, učenici Osnovne škole Markovac i svi župljani proslavili su 30. rujna Dan klanjanja i Dan zahvalnosti za Božja dobročinstva. Misno slavlje predvodio je vlč. Antun Prpić, župnik iz Starog Petrovog Sela, uz domaćeg župnika, vlč. Stjepana Bakarića. Poslije mise blagoslovljeni su plodovi zemlje.

Kip bl. Alojzija Stepinca postavljen ispred župne crkve sv. Jurja u Vrbovi 30. rujna 2005.

Budući da je obilježena i obljetnica proglašenja blaženim Alojzija Stepinca, na pročelju vrbovačke crkve blagoslovljeni su novonabavljeni i postavljeni kipovi blaženog Alojzija Stepinca i pape Ivana Pavla II.

Stepinčev kip darovali su vjernici Petar i Kata Piletić, rodom iz Vrbove.

Spomen bl. Stepinca u Ogulinu

Na dan kada je kardinal Alojzije Stepinac uzdignut na čast oltara, 3. listopada, u čast tog hrvatskog blaženika služeno je misno slavlje u ogulinskom naselju Procima. Misu uz suvremenu kapelicu posvećenu kardinalu Stepincu predvodio je ogulinski dekan i župnik Tomislav Rogić uz sudjelovanje velikog broja vjernika Proca i drugih dijelova Ogulina.

Druga obljetnica posvete crkve bl. Stepinca u Velikoj Gorici

Svečanom je misom u velikogoričkoj župi bl. Alojzija Stepinca u ponedjeljak 3. listopada 2005. obilježena druga obljetnica posvete župne crkve. Koncelebrirano euharistijsko slavlje predslavio je vojni biskup Juraj Jezerinac.

Župna se zajednica za tu svečanost pripravljala devetnicom, u sklopu koje su predslavili misu i propovijedali mons. Šantić i Kaćunko.

Slavlje je zaključeno porukom da trebamo biti zahvalni Bogu što nam je po papi Ivanu Pavlu II. uzdigao bl. Alojzija Stepinca kao kompas da se u ovom vremenu, punom neizvjesnosti i velike duhovne zbrke, znamo sigurno orijentirati na putu prema vječnosti.

Kardinal Šeper je ljubio Crkvu

Ulomak iz homilije kardinala Josipa Bozanića na misi 6. listopada 2005. u osječkoj crkvi sv. Petra i Pavla, o 100. obljetnici rođenja kardinala Franje Šepera

"Franjo Šeper se s nepunih pet godina doselio u Zagreb. Rano se uključio u pokret katoličke mladeži i u Marijinoj kongregaciji upoznaje drugog velikana – blaženoga Ivana Merza, za kojega je dva mjeseca prije svoje smrti rekao da mu je u neku ruku bio duhovnim učiteljem, čime se je uvijek ponosio. S blaženim je Merzom stupio u kontakt negdje 1922./23., a 1924. na orlovskom tečaju u Đakovu upoznao je revnog i pobožnog katoličkog mladića s kojim će biti duboko povezan sljedećih 35 godina. Bio je to bl. Alojzije Stepinac.

S Blaženikom će ga vezati posebno prijateljstvo koje će umnogome odrediti i njegov životni put.

Zajedno su sedam godina studirali u Rimu, istoga se dana zaredili i istoga dana slavili mladu misu, Šeper u crkvi sv. Pavla Izvan Zidina, a Stepinac u Svetoj Mariji Velikoj. U srpnju mjesecu 1931. obojica se vraćaju u Zagreb. Godine 1934. blaženi je Alojzije imenovan nadbiskupom koadjutorom, a iste godine Šeper postaje nadbiskupskim tajnikom i u toj službi ostaje sve do 1941., kada ga je nadbiskup Stepinac imenovao rektorom Bogoslovnog sjemeništa.

Godine 1954. Šeper postaje nadbiskupom koadjutorom s pravima rezidencijalnog biskupa za vrijeme zatočeništva nadbiskupa Stepinaca u Krašiću, koji je bio spriječen u vršenju svoje biskupske službe. Ta dvojica velikana, nepokolebljivi i vjerni Gospodinu, strpljivo su i stoički iznijeli najteže godine komunističkog terora i progona poslije Drugoga svjetskog rata."

Kardinal Bozanić posvetio crkvu u Retkovcu

U zagrebačkom naselju Retkovec, u istočnome dijelu grada, zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić posvetio je 8. listopada župnu crkvu sv. Pavla u povodu 40. obljetnice utemeljenja tamošnje župe. U euharistijskom slavlju i obredima posvete sudjelovalo je tridesetak redovničkih i biskupijskih svećenika, susjednih župnika i nekadašnjih pastoralnih djelatnika u župi, među kojima i sadašnji župnik mons. Željko Jurak.

Kardinal je u obredima posvetio zidove crkve, oltar, u koji su ugrađene moći bl. Alojzija Stepinca, i svetohranište.

Biskup Culej posvetio župnu crkvu u Pribislavcu

Varaždinski biskup Marko Culej posvetio je 16. listopada župnu crkvu sv. Florijana u Pribislavcu kod Čakovca. Brojni vjernici okupili su se na svečanom misnom slavlju kojim je obilježena peta obljetnica djelovanja župe, utemeljene 1999. godine. Osim što je posvetio crkvu sv. Florijana, koja je nedavno doživjela temeljitu unutarnju obnovu i preuređenje u župnu crkvu, biskup Culej posvetio je i novi glavni oltar.

Biskup Culej je u podnožje posvećenog oltara položio moći blaženog kardinala i mučenika Alojzija Stepinca.

Blagoslov zvonika i zvona u Vinkovcima

"Neka zvona i zvonik budu poziv da svoj kršćanski život živimo dosljedno", rekao je 29. listopada đakovački i srijemski biskup Marin Srakić na blagoslovu novoizgrađenoga zvonika i četiri nova zvona župe i samostana Bezgrješnoga Srca Marijina u Novom Selu, prigradskom vinkovačkom naselju.

Nova su zvona lijevana u Innsbrucku, u tvrtki Grassmayer. Najveće zvono, posvećeno Bezgrješnom Srcu Marijinu, teško je 914 kg, drugo zvono sv. Franje Asiškog teško je 485 kg. Treće zvono teži 285 kg i posvećeno je sv. Nikoli Taveliću. Četvrto zvono je bl. kardinala Alojzija Stepinca od 186 kg.

Blagdan sv. Nikole Tavelića u Sydneyu

U crkvi i Hrvatskom katoličkom centru sv. Nikole Tavelića u Sydneyu proslavljen je 13. studenoga blagdan prvoga hrvatskog sveca. Svečano misno slavlje u koncelebraciji s hrvatskim svećenicima iz Sydneya predvodio je dušobrižnik Hrvata u Tasmaniji Berislav Hunski. Tim misnim slavljem obilježena je i 20. obljetnica posvete crkve.

Uz crkvu koja je zamišljena kao "kutić domovine i panteon hrvatskih svetaca" izgrađen je Hrvatski katolički centar. U neposrednoj blizini crkve izgrađen je i starački dom koji se sastoji od niza zgrada, a nosi ime "Naselje Alojzija Stepinca".

Križari proslavili 75. obljetnicu osnutka

Dana 17. studenoga 2005. priređena je u multimedijalnoj dvorani Glasa Koncila izložba o nastanku križarske organizacije 1930. godine. Radi se o djelovanju dr. Ivana Protulipca, s. Marice Stanković, bl. Ivana Merza, biskupa Mahnića, orlovstva i napose križarstva.

Katoličke organizacije križara i križarica prestale su djelovati kad je zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac 15. srpnja 1945., zbog zaštite članstva od komunističkog progona i uhićenja, ukinuo djelovanje svih katoličkih organizacija.

Blagdan Gospe od Zdravlja u Borovcima

Župa Borovci, koja je u sastavu metkovske župe sv. Nikole Biskupa, 21. studenoga proslavila je župni blagdan – Gospu od Zdravlja. Središnje misno slavlje, kojem su nazočili brojni vjernici susjednih župa Neretvanskog dekanata, predvodio je mr. Josip Periš iz Splita u koncelebraciji sa župnikom vlč. Ljubom Pavićem.

U prigodi blagdana blagoslovljena je i zavjetna kapelica, posvećena je Srcu Isusovu, sv. Benediktu i bl. Alojziju Stepincu.

Umro dr. Peter Grünwald

U petak 1. prosinca 2005. umro je u bolnici u Essenu dr. Peter Grünwald, svjedok obdukcije

Dr. dr. Peter Grünwald, liječnik obducent koji je za vrijeme obdukcije kardinala Stepinca odlučio spasiti Kardinalovo srce kao najdražu svetinju i relikviju hrvatskog naroda

mrtvog kardinala Stepinca, koji je postao žrtvom u liječničkom pozivu zbog pokušaja da spasi srce bl. Alojzija Stepinca kao relikviju Katoličkoj crkvi i hrvatskom narodu.

Dr. Grünwald je rođen u Našicama 6. lipnja 1919. Kako su mu roditelji zbog posla morali često mijenjati mjesto boravaka, školovao se u Našicama i u Rijeci, a maturirao je u Zagrebu.

Godine 1938. započeo je studirati medicinu. No, uskoro je morao u vojsku. Taj je studij okončao polaganjem državnog ispita 1953. Od 1954. do 1960. radio je u Zavodu za sudsku medicinu Sveučilišta u Zagrebu.

Od 1961. do 1966. radio je kao stručnjak za genetiku na Sveučilištu u Zagrebu, a 1966. započinje napredovanje u struci na Sveučilištu u Düsseldorfu u Njemačkoj, gdje se i zaposlio 1967.

Godine 1969. oženio je Heide r. Schuster i u tom je braku imao dvije kćeri.

Od 1969. do 1971. bio je ravnatelj Laboratorija za krv u Bad Homburgu. Od 1971. do 1982. djelovao je u Zemaljskom savezu za Rajnsku pokrajinu ("Landschaftsverband Rheinland") i kao ("Humangenetiker") genetičar u Sveučilišnoj bolnici u Düsseldorfu.

Umirovljen je 1982. godine.

Dr. Grünwald je svjedok brojnih događaja vezanih uz smrt kardinala Alojzija Stepinca i obdukciju njegova tijela iz Krašiću, dopremljenog u Zavod za sudsku medicinu u Zagrebu.

Za vrijeme obdukcije sav je šalatski brijeg bio popunjen policijskim ophodnjama naoružanima i u stanju pripravnosti. Predstavnici policijske ambulante iz Zagreba budno su nadgledali sam tijek obdukcije, kontrolirajući svaki čin i u velikom strahu da se ne bi otkrili nepoželjni simptomi kao uzročnici Kardinalove prerane ili iznenadne smrti.

Kad je vlč. Mijo Pišonić, tajnik Zagrebačke nadbiskupije i njen predstavnik na obdukciji, uočio da obducenti stavljaju na stranu unutarnje organe nadbiskupa Stepinca i da su isti određeni za uništenje, što se i dogodilo, zamolio je dr. Bogičevića, dugogodišnjeg osobnog liječnika nadbiskupa Stepinca, da kao relikviju pokuša sačuvati jedan od organa, po mogućnosti srce. Dr. Bogičević, jer je bio Nadbiskupov osobni liječnik, zbog velikog straha nije bio spreman izvršiti tajnikovu molbu, pa je istu prenio obducentu dr. Volariću. Dr. Volarić bijaše u još većem strahu i nije bio u stanju udovoljiti tom zahtjevu. Tada je dr. Bogičević tu želju prenio dr. Peteru Grünwaldu, kojega je glavni obducent dr. Vladimir Palmović zbog stručnosti naknadno pozvao kao pojačanje za ovu obdukciju.

Naime, osim obdukcije trebalo je, na traženje nadbiskupa Šepera, biti izvršeno balzamiranje mrtvog Kardinalova tijela. Udba jer navodno dopustila balzamiranje i to je, kao usluga režima, upisano u gotovo sve Kardinalove biografije. Nažalost, balzamiranje nije izvršeno, a prilikom ekshumacije 1994. utvrđeno je da je umjesto balzamiranja izvršena loša konzervacija, bolje rečeno, uništenje mrtvoga Kardinalova tijela.

Iz brojnih pismenih očitovanja dr. Grünwalda probrao sam za ovaj broj *Glasnika* nekoliko sljedećih svjedočanstava:

"Ja sam naknadno pozvan na obdukciju mrtvog tijela kardinala Stepinca. Sve se odvijalo u žurbi jer je Kardinalovo tijelo još za mraka trebalo biti odvezeno i izloženo u crkvi u Krašiću. Ničim nisam mogao utjecati na sam tijek obdukcije, ali kad mi je dr. Bogičević prenio molbu da za potrebe Crkve izdvojim jedan Nadbiskupov organ, po mogućnosti srce, ja sam taj izazov prihvatio.

Ponijelo me nekoliko motiva:

1. Ja s tim balkanezima nisam imao ništa i kao 'hochdeutscher' sam mislio da mi nitko neće moći ništa prigovoriti zbog spašavanja Kardinalova srca.

2. Vidio sam koliko je hrvatski narod propatio poslije 2. svjetskog rata, a i sam nadbiskup Stepinac sa svojim narodom. Stoga sam te noći, i bez posebne nakane, postao hrvatski rodoljub.

3. Kad mi je spomenuta riječ 'srce', ja sam se prisjetio Chopinovoga srca, koje je sačuvano u monstranci jedne varšavske crkve. Znate, mi obducenti svaki dan susrećemo različite oblike smrti i

strahote zbog kojih mnogi od nas počnu razvratno živjeti, odaju se piću ili drugim nepodopštinama. Da se sačuvam, ja sam se liječio svirajući klavir, osobito Chopina.

4. U najzgodnijem trenutku uzeo sam pladanj s Nadbiskupovim organima i ponio ga u podrum Zavoda za sudsku medicinu. Na opomenu liječnika i predstavnika policijske ambulante dr.... (ime i prezime poznati su Uredništvu) da ostavim zdjelu na stolu, ja sam odgovorio kako će sada slijediti balzamiranje i da treba sa stola ukloniti sve što bi tome smetalo. Zatim sam bez daljnjih objašnjenja odnio zdjelu u podrum, izdvojio srce i stavio ga u staklenku koju sam označio inicijalima Kardinalova imena: 'A. S.'.

Drugi sam dan Kardinalovo srce predao vlč. Miji Pišoniću, tajniku Zagrebačke nadbiskupije. Saznavši da je spašeno Stepinčeno srce, tajna je policija prisilila nadbiskupa Franju Šepera da im preda Kardinalovo srce. Nadbiskup Šeper je stoga naložio tajniku Pišoniću da iz samostana u kojem je bilo čuvano, donese Kardinalovo srce u Nadbiskupski dvor, i ono je predano tajnoj policiji koja ga je naredila spaliti u maloj peći policijske ambulante u Šarengradskoj ulici u Zagrebu.

Znate, srce je simbol ljubavi, a Stepinac je svjedok bezgranične ljubavi i zato mu se svaki dan molim. Podnio sam dosta hrabro preslušavanja na UDBI zbog svoje smjelosti u spašavanju Stepinčeva srca i prijetnje te šikaniranja na poslu. Zbog straha za život morao sam emigrirati iz Jugoslavije.

Živim ovdje u Njemačkoj, po različitim mjestima, u neprestanom strahu da me Udba progoni i da će me likvidirati. Sada se više ne bojim. Dapače, Stepinčeva snaga i meni daje jakost da mogu prihvatiti ovu bolest karcinoma koji izjeda i moje tijelo.

A Vi ste postulator, pa se pozabavite pitanjem, što je bio stvarni uzrok Stepinčeve smrti, jer mi na obdukciji nismo mogli utvrditi da li je ugrušak trombus ili embolus, tj. da li je nastao prije ili poslije nastupanja smrti. Ako je pak nakon obdukcijskog tretmana nastupio proces saponifikacije, onda je očito da obdukcijski tretman kardinala Stepinca nije stručno izvršen."

Sprovodne obrede dr. Grünwalda, u crkvi sv. Tome u Essenu, gdje se okuplja hrvatska katolička zajednica, predvodio je u petak 9. prosinca 2005., preč. Stjepan Penić, dušobrižnik Hrvatske katoličke misije u Essenu. On je predvodio i obrede ukopa 16. prosinca na essenskom groblju. Preč. Penić je u opširnoj homiliji tijekom sprovodne mise istaknuo važnija razdoblja života dr. Grünwalda. Osvrćući se na njegovo spašavanje Kardinalova srca reče:

"Kad sam ovih dana, jednako tako kao i svi ovdje nazočni, razmišljao o životu dr. Petera Grünwalda, postavio sam si pitanje koji bi simbol najbolje pristajao na grobu našega dragog pokojnika. Kao kršćani imamo naš temeljni simbol: naš križ, a uz križ postavit ćemo svijeće, cvijeće i vijence.

Na grob našeg pokojnika bilo bi, prema mome mišljenju, pravedno staviti znak srca. A znakovi govore više nego mnoge riječi. (...) Njegova je odluka da Crkvi u Hrvatskoj sačuva dragocjenu relikviju, srce kardinala Stepinca, jer njega je čitava zemlja držala i častila kao sveca, junaka i pastira. Njegova je smrt jako uznemirila komunističku vlast, koja je poduzela mnoge akcije da njegov život i osobu učini beznačajnom. No, to joj nije uspjelo. (...)

Naš se pokojnik zbog poštovanja iskazanoga Alojziju Stepincu morao nastaniti u Njemačkoj gdje se krio pod imenom Branko, i sve do uspostave samostalne države Hrvatske nije se mogao vratiti u svoju domovinu. Tako je srce kardinala Stepinca utjecalo na tijek njegova života."

J. Batelja, postulator

Zahvala za suradnju

Od srca zahvaljujemo svim čitateljima našega Glasnika koji su nam proslijedili osobne sastavke ili članke već objavljene o bl. Alojziju Stepincu ili pak dokumente pronađene u arhivima raznih ustanova, a sve sa željom da s njihovim sadržajem upoznamo širi krug Blaženikovih štovatelja.

***

Zahvaljuju bl. Alojziju Stepincu za primljena uslišanja: Terezija HODAK - Požega; Sunčana MAJSTOROVIĆ - Lipik, Zlatica TOMLJANOVIĆ - Zagreb, Irena DRAGIČEVIĆ - Zagreb; Tomica RUŠNOV - Stupnik; Sanja GRŽETIĆ - Pula; Slavica ČIČIĆ; Dubravka FILIPČIĆ - Karlovac.

***

Javili su se i posvjedočili o bl. Alojziju: Rev. Msgr. Arnel F. LAGAREJOS - Manila (Filipini); Zdravko VERVEGAR - Zagreb; Kruno PERONJA - Split; Ilija NIKOLIĆ - Zaprešić, S. Nives, benediktinke - Hvar; Mladen JERKOVIĆ - Sisak

DOKUMENTI

Postulatura za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca pripremila je za tisak knjigu izvornih dokumenata i svjedočanstava o djelovanju zagrebačkog nadbiskupa blaženog Alojzija Stepinca za vrijeme 2. svjetskog rata i u poratnom razdoblju.

Završetkom 2. svjetskog rata dogodile su se u Jugoslaviji, uvođenjem komunističke diktature, velike nepravde i progoni Katoličke crkve. Tražili su se razlozi i povodi, a mnogo puta izmišljali i planirali, da se na koljena pred bezbožnu vlast baci Katolička crkva. No, ta je Crkva imala hrabre, odlučne i jasne pastire. U njihovu stavu preživjeli su i Crkva i hrvatski narod jednu od najjačih, sudbonosnih, prekretnica u svojoj povijesti.

U ovom broju donosimo dva dokumenta koji očigledno pokazuju u kakvim se vremenima živjelo i kako je djelovao i događaje prosuđivao zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac.

1.

Svjedočanstvo Radio New Yorka na srpsko-hrvatskom jeziku u 23.30 sati, 7. srpnja 1943. o propovjedničkoj djelatnosti nadbiskupa Stepinca poradi osude nasilja izvršenih u ime socijalnih, rasnih i nacionalnih načela.

Izvor: CP, sv. LXVI, str. 1114-1115.

Bl. Alojzije Stepinac propovijeda pred Zagrebačkom katedralom i osuđuje sve progone i zločine zbog rasne nacionalne i vjerske mržnje 31. listopada 1943. Bakrorez na moćniku uspostavljenom u Zagrebačkoj katedrali 9. lipnja 1998. Reljefe iz Blaženikova života izveo H. Ljubić.

"U nadopuni govora, koji je zagrebački nadbiskup dr. Alojzije Stepinac održao 14. III., piše se: Nitko nema prava da uništava intelektualne klase da bi pomogao radničkoj klasi. Tako se ne mogu proganjati ni Židovi, ni Cigani samo zato jer ih netko smatra nižom rasom. Ako se tobožnje teorije o rasi neoprezno primjenjuju, nestat će svake sigurnosti sa zemlje.

Pitamo same ustaše da li imaju neki odgovor, koji bi pobio Vatikan i koji bi opovrgao istinu koju propovieda Krist o bratstvu među ljudima i među narodima."

2.

Svjedočanstvo Sofije Brajše, djelatnice u Caritasu Zagrebačke nadbiskupije, objavljeno u časopisu "Hrvatski Dom"[42] *u Melbourneu, (Australija) za mjesece veljača-ožujak 1970. o načinima pomaganja nadbiskupa Stepinca progonjenih Židova.*

Izvor: NIKOLIĆ, V., *Stepinac mu je ime, zbornik uspomena, svjedočanstava i dokumenata*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1991., sv. I., str. 235.

"Plemenito i dobro srce našega nezaboravnog zagrebačkog Metropolite pokazalo se u raznim zgodama njegova mukotrpnog života.

Kad su za vrijeme progona Židova po Hitleru bili progonjeni i zagrebački Židovi, velik broj njihovih žena bio je odveden u barake na Kanalu, na zagrebačku periferiju.

Kraj svojih velikih briga za nadbiskupiju, Nadbiskupovo dobro srce nije zaboravilo ni te jadnice i njihovu duševnu i tjelesnu bijedu.

Kao Predsjednicu Ženske kat. akcije poslao me Nadbiskup jednoga dana u te barake, da tim ženama, od kojih su većina bile starice, izručim njegove pozdrave i izrazim njegovo razumijevanje za tešku sudbinu, koja ih je zadesila.

U pratnji Židova odvjetnika dr. Schika pošla sam na Kanal. Sa sobom smo ponijeli veliku količinu svježih bresaka, Nadbiskupov dar. Isporučivši poruku Metropolite, ukazao mi se nezaboravan prizor, koji mi je ostao u pameti živ i svjež i nakon toliko minulih godina.

Jadne starice kleknule su na zemlju i sklopljenim rukama, a očima uprtim u nas, zavapile su u sav glas: "Neka Bog blagoslovi tog anđela u ljudskom tijelu!"

[42] God. XIII., br. 2/3.

VRANEKOVIĆEV DNEVNIK

Nastavljamo objavljivati izabrana poglavlja dnevnika vlč. Josipa Vranekovića, u kojima je on opisao život i stradanja blaženoga Alojzija Stepinca na izdržavanju kazne u Krašiću.

Blaženik je u Krašić prebačen 5. prosinca 1951. Bilo je to premještanje iz jednoga zatvora u drugi. I tu je bio onemogućen u vršenju biskupske službe, ponižavan i progonjen. O tom progonu on je napisao mnoga svjedočanstva. Tako je u pismu mons. Smiljanu Čekadi, biskupu skopskom, poslanu iz Krašića, 13. siječnja 1959., napisao:

Dragi Preuzvišeni!

Primio sam Tvoju cijenjenu brzojavnu čestitku, na kojoj Ti srdačno zahvaljujem, makar će pismo kasno doći, jer pošta za mene ne postoji u FNRJ.

Nova godina počastila nas sa novom zapljenom crkvene imovine, što je još ostalo: to jest, mnoge će crkvene institucije ostati bez kuća. Ti si to uostalom već iskusio ondje. Zato znam, da se ne ćeš uzrujati na ovu novu navalu. Baš sam ovih dana imao pri ruci krasne riječi svetog Pija X. od 18.X.1908., dakle pred pedesetak godina, kad su oduzimali biskupske rezidencije francuskim biskupima. Tada je progovorio sveti Pontifex: "Moja je jedina žalost, da me nema među vama, da trpim i sa vama bijem bojeve Božje... Ostavite vaše palače... Ne primajte ništa od onoga koji hoće da od Crkve učini ropkinju, pa niti jedne pare, da utažite svoju glad. U vašim kušnjama, u vašoj boli gledajte samo Krista Isusa, lišena svega, gola, raspeta!"

Nisam dakle ni ja oklijevao dati mig p. koadjutoru i kleru: neka nose sve, ako hoće i katedralu, ali duša nikada! Zgrade se lako vrate i vratit će se, ukoliko budu potrebne. Izgubljene duše nikada.

Ne samo, dakle, da me nije prestrašio ovaj potez bezbožnog komunizma, nego me je još više učvrstio u vjeri u pobjedu kršćanske misli u svijetu. Eto iza pedeset godina imamo baš mi priliku gledati Crkvu u Francuskoj jaču nego je ikada bila u zadnjih tristo godina ondje. Pija X. nema živa, istina. Ali je Petar živ! A od francuske masonerije, koja se tada nadala da nosi Crkvu u grob, sama je odnesena danas u grob u Francuskoj. Ne znači ni 5 procenata, što je značila, kad je oduzimala crkvenu imovinu.

Stoj, dakle, dragi preuzvišeni, čvrsto, kao što si i dosada i ne treni niti okom na sve njihove zahtjeve ili eventualna obećanja. Možda su i donijeli taj zakon, ne bi li "smekšali" Katoličku crkvu.

Bratski Te pozdravlja u Kristu

† Alojzije kard. Stepinac
nadbiskup zagrebački[43]

Imao je blaženi Alojzije proročkoga duha. Pridolazio mu je iz činjenice što je događaje u svijetu promatrao s gledišta Svetoga pisma koje je svakodnevno čitao, razmatrao i njime nadahut jačao sebe i povjereno mu stado.

Taj proročki Alojzijev duh upoznat ćemo već više puta najavljenim objavljenjem Vranekovićevih dnevnika. Ispričavamo se čitateljima zbog neplaniranog zakašnjenja. Držali smo da je potrebno opremiti ga popratnim tekstovima za lakše razumijevanje i prikupiti podatke o osobama koje su u njemu spomenute.

Nadamo se, ispričavajući se za kašnjenje, da će do 8. svibnja 2006., za 107. Blaženikov rođendan, svaki njegov štovatelj moći nabaviti prvu knjigu Vranekovićevih bilješki o životu, progonu i smrti bl. Alojzija Stepinca.

8. VII. 1953.

Dr. Bogičević i Pišonić. Autom Eminencija pošao do "granice" – Gračaca.

Tlak ima normalan. Kupa se u Kupčini.

9. VII. 1953.

I danas se kupa u Kupčini. Dolaze: O. Časlav OFM iz Samobora,[44] Kuharić, Košta[45] i Hrg.[46] Ne daju se slomiti. Sudac za prekršaje rekao je u

[43] AP, sv. CXI, str. 3842.-3843.

[44] HUSNJAK Ladislav, o. Časlav (12. IV. 1916.-7. VI. 1988.), franjevac (RMB), član HFPSvĆiM. Predavač je na Klasičnoj gimnaziji u Varaždinu, Zagrebu i Samoboru. Za svećenika je zaređen 16. listopada 1938.

[45] KOŠTA Rafael (10.IV.1913.-1950. u S.A.D.), franjevac trećoredac rodom iz Preka. Pred kraj 1944. prešao u biskupijske svećenike. Bio je duhovni pomoćnik u župi sv. Ivana na Novoj vesi u Zagrebu (od X. 1941.).

[46] HRG Metod (14. IX. 1916.-17. XI. 1989.). Gotovo dvadeset godina djelovao je u župi Sveta Nedjelja, kod Samobora, najprije kao privremeni upravitelj župe (1947.-1948.), a zatim kao upravitelj (1948.-1966.).

Žene u narodnoj nošnji ispred župne crkve u Krašiću godine 1920.

Samoboru: "Kad bi svi svećenici bili kao Kuharić, nitko im ništa ne bi mogao." To godi Eminenciji. (Svi bili na objedu.)

***

Dolaze: Eminencijina nećakinja Anica – liječnica, i suprug joj Boris.[47]

***

Dr. Popović i Stella. Vadili Eminenciji opet 1/2 l. krvi. Pomogao sam kod vađenja. Eminencija mirno leži na divanu, dok ga ubadaju. Gleda to. Vidim, da ga mora boljeti – neugodno mu je, jer su mu već obje ruke izbodene, ali nastoji sačuvati mir. – Zdravstveno stanje kroz ovo 7 dana ostalo je nepromijenjeno.

***

Jučer je Pišonić spomenuo Eminenciji, da bi dr. Cvetan došao ovamo na 15 dana. Eminencija je mislio, da ću ja nekuda na praznike, i da je to sve prema dogovoru. No, kad mi je on to priopćio, a ja rekoh, da o tome nemam pojma, reče mi, da odmah javim tajniku, neka Cvetan ne dolazi, jer nemamo mjesta u kući. – Začudno je, što su mislili s tom kombinacijom, odnosno: čemu ovakvo nešto raditi *de nobis, sine nobis!*[48]

10. VII. 1953.

Dobro se osjeća poslije vađenja krvi.
Redovito se kupa između 11 i 12 sati. Prije toga idem na toranj crkve, da vidim, ima li ljudi oko mjesta, gdje se običaje kupati. Dosada, začudno, u to vrijeme nije bilo nikoga, dok je Eminencija bio tamo. Iza svakog kupanja iz sveg srca zahvali kojim uzdahom Bogu, što mu je dao taj veliki dar – užitak, da se osvježi. Voda je ponarasla, pa može i roniti i plivati.
Dne 7. VII. 1953. Tito je odgovarao na pitanja Helleni Fischer (United Press). Pobjesnio je upravo, kad mu je spomenula ime Stepinac. Čini mi se, da mu je on kost u grlu, koju ne može progutati i koja će ga i zadaviti! Narod se smije upravo lažnim izjavama o Eminenciji. Ne puštaju novinare do njega, da ga tobože ne bi uznemirili. Tako Tito. A onda neka ide u inozemstvo, da se tamo liječi. "Neka sjedi, gdje je sada" i ostale neumjesne i neistinite podvale bacaju na Eminenciju.
Eminencija je na sve to vrlo miran.

***

[...] Eminencija čuo je na cesti pred župnim dvorom, da je jedan od liječnika komisije, koju je Eminencija otklonio, pri izlasku rekao za Eminenciju: "Nije mu ništa. Simulira. Htio bi se dočepati Zagreba..." - "I takav bi eto imao preuzeti brigu za tako visokog bolesnika!"

12. VII. 1953.

Danas su dr. Šercer, dr. Sučić, dr. Bogičević, dr. Riesner ustanovili poboljšanje zdravlja kod Eminencije. Dali mu da pije neko ulje.
Izjutra u Zagrebu Udba zove dr Bogičevića, da može doći specijalist iz Njemačke, da liječi Eminenciju.

13. VII. 1953.

Vlč. gg. Holi[49] i Čapek[50] došli su danas biciklima preko Slavetića ovamo. Kiša je i blato. Ne smeta ih. Presretni su, što su došli do cilja. Eminencija će im:

[47] MARKIČEVIĆ Boris i Anica, oboje liječnici. Radili su u bolnici "Rebro" u Zagrebu. Oboje pokojni.
[48] O nama, bez nas!
[49] HOLI Augustin r. 24. VIII. 1920. u Sv. Iliji. Za svećenika ga je zaredio nadbiskup A. Stepinac, 15. srpnja 1945. Upravitelj župe Vinagora, kasnije je bio župnik župe sv. Josipa u Zagrebu.
[50] ČAPEK Velimir r. 2. ožujka 1927. u Karlovcu. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1950. Bio je dugogodišnji tajnik kardinala Franje ŠEPERA u Kongregaciji za nauk vjere u Rimu.

"Pokoriti se vlastima, ali kad se ne poštivaju osnovna prava Crkve, onda se više treba pokoravati Bogu nego ljudima." Eminencija veseo, što se obojica drže odlučno. Boli ga što su Kočet[51] u Pregradi i Rukelj[52] u Kostelu ovako nasjeli. Svijet ih prezire i govori: "Mi smo im se odhrvali, a oni eto idu s njima." Zovu ih partijcima. Tako vjernici posvuda reagiraju na to.

***

"Vjesnik" napada sve biskupe, jer brane CMD. Eminencija: "To je dobar znak. Neka vidi svećenstvo i narod, da je vlastima potrebna podrška klera, kojemu su načinili toliko nepravde, a čine ih i danas."

14. VII. 1953.

Konačno sam dobio rješenje Vrhovnog suda, da mi snize porez. "Eto, vidite - kaže Eminencija - niste pokleknuli pred ovim nesretnicima, pa ste prošli kao i oni, koji su se prodali."

***

Bl. Alojzije Stepinac molitvom ispunja dane sužanjstva u Krašiću, gdje je nakon tamnovanja u Lepoglavi izdržavao kaznu koja mu je izrečena na montiranom sudskom postupku 1946. po nalogu komunističke partije.

Sveci ovi Božji (Ćiril i Metodije) nemaju ništa zajedničkog s ovim udruženjem. Ono je djelo sotone. Udba ga vodi. Svakom je jasno, da joj nije cilj – dobro Crkve, nego istrebljenje Imena Božjega sa zemlje. Tko to ne vidi, taj je slijep.

Dr. Cvetan i Pišonić stigli ovamo na motoru. J. Dumenčić iz Rečice danas bio na objedu s Eminencijom. I njemu Eminencija saopći, da mu je tajnik sumnjiv.

15. VII. 1953.

O. Hartly[53] D. I. i dvojica isusovačkih bogoslova došli pješice iz Jaske preko Petrovine ovamo. O. Hartly imao u 10 1/2 sv. Misu "pro infirmo". Bogoslovi se pričestili. Eminencija pribiva sv. Misi. Kratko ih je, ali srdačno primio, jer je istom došao sa šetnje i kupao se malo u Kupčini. "Na daleko nema vode, što je Kupčina!" Slikali se s Eminencijom.

Ima otraga na glavi – mali čir. Tiskao sam mu ga. "Je li boli?" – pitam ga. "Ah, to nije ništa!" A znam, da ga je boljelo. Stisnem mu još više. "A sada?" "Ni sada."

Bog zna na koju nakanu je podnio ovu bolnu neugodnost!

***

Čita u "Der Feuereiter-u" o kardinalima, kako su ih npr. susretali državni poglavari, posebna salonska kola i slično. A on, pitam se ja! On je ovdje miran i zadovoljan. "U ruke Božje. Ako sam Gospodinu potreban, on će lako dati zdravlja, a ako ne, zašto da na uštrb dobra Crkve i našega naroda tražim posebna liječenja!"

***

Piše mu neka gđa iz Francuske, da kako je čula za njegovu bolest, svakog dana sa svojim sinom moli i čini zavjet za njegovo ozdravljenje. "Vidite, rekao mi je, to nas drži: molitve vjernika. Evo, što znači univerzalna Crkva. Kako li je divna ta povezanost! Tko bi ovdje i pomislio, da tamo u Francuskoj živi jedna duša, koja za nas ovdje moli! Nikada nisam toliko doživio i shvatio univerzalnost Crkve kao sada."

***

Ovih je dana poslao pismo vlč. Maleku[54] u Malu Suboticu, Novoselu u Đurđevac i Ljubetiću u Plešivicu. Poziva ih na budnost, jer su prestrašeni.

---

[51] KOČET Alojzije (Alojz) (10. V. 1916.-12. XII. 1995.). Upravitelj župe Pregrada (1948.-1961.).

[52] RUKELJ Josip (28. I. 1912.-23. IV. 1981.). Upravitelj župe sv. Mirka u Kostelu.

[53] HARTLY o. Dragutin, (19. I. 1920.), DI. Od 1951. do 1953. prefekt je đaka u Biskupskom sjemeništu u Dubrovniku.

[54] MALEK Valentin (5. II. 1893.-5. X. 1969.). Župnik u Maloj Subotici (1931.-1969.).

Toliko mu je na srcu, da ne stradaju interesi Crkve, te u svakom pismu, osobito svećenicima, ima riječ savjeta, bodrenja, ali i – opomena! Brzo i rado odgovara svećenicima na pisma i na svaki pozdrav!

16. VII. 1953.

Dr. Bogičević, dr. Popović, Pišonić, Stella. Eminenciji opet izvadili 1/2 l krvi. Proboli mu i prsa i tu proveli analizu. Danas je primio prvu injekciju. Ostalih devet dati ću mu ja. Poučio me je dr. Bogičević. Domaći je naime liječnik partijac – otvoreno govori protiv Boga. Prošle je godine mg Rikati dao Eminenciji injekciju, a isti ga je liječnik upozorio, neka toga više ne čini.

Bogoslovi Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu nose prema grobnici lijes sa zemnim ostatcima bl. Alojzija Stepinca. Izvanjski metalni lijes u kojem je bio drugi lijes perforiran je kiselinom koja je za vrijeme obdukcije uštrcana u vene pokojnog kardinala Stepinca.

17. VII 1953.

Ovamo stigla Eminencijina sestra Štefanija Štengl i dr. Ivančić – liječnik. Ovaj je pregledao bijednika i ponudio se, da je spreman na svaku uslugu i pomoć.
Sestra Štefa donijela Eminenciji neke njemačke novine, koje donose, kako su svi tužitelji kardinala Mindszentya strijeljani i vješani. Jedan je samo pobjegao u Njemačku. U Mađarskoj je naime nova vlada. I ti su komunisti, ali popuštaju.

***

"U Poljskoj je stanje nepromijenjeno. Kardinal i kler odlično se drže... Tijelovska procesija bila je sjajna. 50.000 vjernika u povorci. U špaliru sve kleči. Tajna policija je konsternirana. 6 biskupa i tisuće svećenika u zatvoru je!"

***

Jučer poručuje dr. [...] Eminenciji, da samo ide u Ameriku, da se liječi. "Ne! Hoću da budem sa svojim narodom i klerom. Dijelit ćemo radost i žalost... Jest, prema [...] sudu mogao bih ja tamo nešto koristiti našoj stvari, a osjećam, da je važnije ostati tu! Jer ovo su najkritičniji momenti!"

18. VII. 1953.

Mnogo ga osvježuje kupanje u Kupčini. "Kao da je sam Stvoritelj upravo za mene ostavio ovaj kutić Kupčine. Tako me osvježuje. Ne znojim se toliko. Puštanje krvi sigurno je tome pridonijelo..."

19. VII. 1953.

Nedjelja je. Neobično je vedar. Stižu ovamo brzojavi američkih biskupa, u kojima izražavaju svoje udivljenje njegovom stavu i trajni memento svoj i svojih vjernika... "Mora da se nešto krije iza toga... Sigurno neka akcija za našu stvar." - veli Eminencija.

20. VII. 1953.

Radio Vatikan javlja, da naši akademičari u emigraciji izdavaju Šarićev prijevod Sv. pisma, što će biti ukrašeno reprodukcijama Meštrovićevih djela.

***

Dne 28. VI. o. g. u Lackawanni je proslavljena nedjelja kardinala Stepinca. Pontificirao je preuzv. g. Rožman. Na akademiji je govorio jedan američki biskup i dr. Kamber. Solo pjevao g. Šoštarko i naš[55] zbor.

***

Preuzv. g. Pavlišić napadnut je nekoliko puta prigodom dijeljenja sv. Potvrde. O tome je s dostojnom popratnicom obavijestio Ministarstvo u. p. u Zagrebu i Beogradu. Taj memorandum nosio je sam preuzvišeni gospodin Burić.[56]
"Velim ja – kaže Eminencija – da je sloboda biskupskog djelovanja i kretanja samo na papiru."

***

O. Ante Crnica, OFM, lijepo odgovara anonimnim piscima, koji mu predbacuju, da je neznanstveno obradio pitanje svećeničkih udruženja prema kodeksu. Kad je i na to odgovorio, onda vrlo zgodno postavlja još 2 pitanja: "Zar anonimnim piscima i njihovim sumišljenicima nije poznato, kako njihov

[55] Mjesni crkveni zbor.
[56] Biskup riječko-senjski.

pokret shvaćaju elementi prema Crkvi neprijateljski raspoloženi? – Zar nisu čuli, što o njihovom udruženju sudi Sveta Stolica?!"

***

Danas ću mu dati šestu injekciju. Liječio sam mu devet dana pomoću obloga i penicil-masti čir na vratu, što ga dosta boli. "A to je malo, to nisu boli, to je ništa", – tako odgovara kad ga se pita, da li ga što boli. Strpljiv je. Vidim, da mu se refleksno trgne tijelo od boli, ali on samo ponavlja: "To nije ništa!"

***

Dr. Popović, Pišonić, Stella. Opet uzeli 1/2 l krvi. Broj crvenih krvnih zrnaca snizio se na 6,800.000.

***

Djeca iz susjedstva svaki dan su kod njega. Prilaze mu, dok šeće u dvorištu. Dolaze mu pod prozor, a on ih bombonima "bombardira"!... Zove ih u svoju sobu... Idu za njim i prilaze mu, kad šeće... šali se s njima. Govori njihovim bezazlenim rječnikom. Govore mu "ti". Tome se on posebno smije. *Talium est regnum coelorum*, ponavlja dok ih gleda. To je i motiv, da ih toliko voli...
"Tko zna - veli on - ne ću li ja malom Mišku[57] propovijedati na primicijama? Tko pozna Božje putove? *Potens est Dominus.*"[58] I onda mi preporuča, da pazim na tu dječicu, kad dođu u pogibeljnu dob i sredinu, da se održe na visini.

22. VII. 1953.

Bio sam kod kuće, jer mi je danas godišnjica mlade sv. Mise. Već uvečer biciklom sam se vratio, da mu dadem injekciju.

***

Dr. Fuchs, zubar sa pomoćnicom, i Pišonić. Plombiraju Eminenciji zub. – Dr. Cvetan stigao ovamo na 3 mjeseca.

23. VII. 1953.

Kroz Slavetić biciklima dolaze ovamo vlč. gg. Pinturić, Draksler i Žnidaršić. Godišnjica je kako su bili ovdje. U Petrovini se ne navraćaju Samboleku. Eminencija i dr. Cvetan su na šetnji. Kroz to vrijeme im govorim, da nam Eminencija ozdravlja – i neka to onda šire!

24. VII. 1953.

Dr. Bogičević, dr. Popović, Pišonić, Stella. Opet izvadili Eminenciji 1/2 l krvi. Sada je broj krvnih zrnaca spao za 300 tisuća. Znači, sada je broj 6 milijuna i pol. Radio javlja, da će sutra stići specijalisti iz Amerike, da ga liječe. Idem autom s gore spomenutima u Zagreb, da popravim sutra zube i na rentgenski pregled kod dr. Bogičevića.
U Zagrebu mi saopći dr. Gahs, da su američki liječnici već u Beogradu, a sutra u subotu (25. VII.) ujutro u 9 sati stižu u Zagreb. Njihov dolazak najavljuje telefonski Nadb. Duhovnom Stolu Ministarstvo iz Beograda. Tajnik odmah obavješćuje o tome liječnike, koji liječe Eminenciju. U noći zatim idem autom sa tajnikom u Samobor, da povezemo u Krašić čč. ss. Nikolinu i Akvilinu,[59] koje su istom počele duhovne vježbe. U Krašić dolazimo 30 minuta iza pola noći... Izjutra čistimo kuću. - Dolaze djevojke iz sela u pomoć...

25. VII. 1953.

Eminencija je čuo neko hodanje po kući, kad smo se u noći vratili, jer cijelu noć nije spavao. Ujutro prije 6 sati sve mu javim.
"Ah, evo novi križ za mene - veli on. Neka bude! Tko ne uzme križ svoj svaki dan..."
Čekamo cijeli dan, da nam se jave iz Zagreba. Nitko ne dolazi, a već je 9 sati na večer.
O podne, eto uz ostale brzojave i ovoga: "Veseli me, da ćete doći ovamo liječiti se, gdje je jedino moguće liječiti Vašu bolest. Pozdrav. Do viđenja. Ivan Meštrović." Iz toga zaključujemo – da su katolici Amerike pokrenuli i uredili to pitanje. "Ja odavle ne idem. Išao bih, ali samo kao slobodan čovjek, koji može otići i doći, kada hoće. Neću da budem njihov rob... Ako slučajno i budem amnestiran sada, amnestije ne primam, jer bi to značilo priznati neku krivnju, a ja njima nisam ništa kriv. Tražim poništenje sramotne presude!"

***

Danas su preuzv. Lach i tajnik Pišonić pozvani na saslušanje radi CMD-a. "Bojim se, kaže Eminencija, hoće li se dobro ponijeti..." [...]

Od 17. – 25. VII. 1953. stiglo je od američkih biskupa preko trideset brzojava. Iz njih se vidi, da cijela Amerika moli za Eminenciju. To ga veseli i diže. Vedar je i još borbeniji za Božju stvar!

[57] Teško čitljivo ime.
[58] "Moćan je Gospodin [Bog]."

[59] S. Nikolina VOZEL bila je kuharica, a s. Akvilina PAVIŠA orguljašica. Kad god je župnik bio spriječen, s. Akvilina bi vjeroučenicima održala vjeronauk.

OBAVIJESTI

Vjernici koji na zagovor sluge Božjega budu uslišani, zadobiju tjelesno ili duhovno ozdravljenje ili koju osobitu milost, neka opis uslišanja i kompletnu liječničku dokumentaciju dostave na adresu:
dr. Juraj Batelja, postulator
Kaptol 31
10001 ZAGREB

U Spomen-zbirci bl. Alojzija, na Kaptolu 31, možete nabaviti medalju bl. Alojzija, u srebru ili bronci, u posebnom staklenom okviru, koja može biti dragi dar ili uspomena. Cijena je 180 kn.

Obavijest čitateljima *Glasnika*

Donosimo popis knjiga koje je o blaženom Alojziju Stepincu objavila Postulatura za njegovo proglašenje blaženim i svetim, a svaki ih čitatelj Glasnika može naručiti na adresu Postulature: Kaptol 31, 10000 Zagreb:

BATELJA, J., **Najljepše Mariji. Misli blagopokojnog kardinala-nadbiskupa Alojzija Stepinca o štovanju Majke Božje,** Zagreb, 1990.

Sluga Božji Alojzije Stepinac (kratki ilustrirani životopis), Zagreb, 1995.

ALOJZIJE KARDINAL STEPINAC, nadbiskup zagrebački, **Propovijedi, govori, poruke (1941.-1946.).** Uvod napisali dr. J. BATELJA i dr. C. TOMIĆ, Zagreb, 1996.

ALOJZIJE-VIKTOR STEPINAC, **Pisma iz sužanjstva (1951.-1960.),** (predgovor: mons. J. BOZANIĆ, nadbiskup zagrebački; uvod, bilješke i predmetno kazalo napisao dr. J. BATELJA), Zagreb, 1998.

Alojzije STEPINAC, nadbiskup zagrebački, **Propovijedi, govori, poruke (1934. - 1940.)** Priredio i predgovor napisao: dr. Juraj BATELJA; proslov: dr. Ante MATELJAN, Zagreb, 2000.

Nevenka NEKIĆ, **Susret u Emausu,** romansirana biografija bl. Alojzija Stepinca u najtješnjoj svezi sa žrtvom obitelji Brizić iz Gornjega Humca na otoku Braču, koju su komunisti progonili gotovo do istrjebljenja (pogovor: prof. dr. sc. J. BATELJA), Zagreb, 2004.

Križni put s Alojzijem Stepincem – Tekst križnog puta sastavio je prof. Anton Šuljić, a postulator dr. Juraj Batelja probrao je misli nadbiskupa i kardinala Stepinca o križnome putu, te Isusovoj muci, smrti i uskrsnuću. Knjižica se može nabaviti u Spomen-zbirci, u Zagrebačkoj katedrali, te na adresu Postulature, Kaptol 31, 10000 Zagreb. Cijena: 15 kn + poštarina.

Knjigu *Susret u Emausu* možete nabaviti ili naručiti na adresi Postulature (Kaptol 31, 10000 Zagreb). Cijena knjige je 50 kn + poštarina.

Litanije u čast bl. Alojzija Stepinca možete naručiti na adresi Postulature

DAROVI ZA POKRIĆE TROŠKOVA U POSTUPKU PROGLAŠENJA SVETIM BL. ALOJZIJA STEPINCA

Nakon objavljivanja zadnjeg broja *Glasnika*, svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kard. Alojzija Stepinca uručili su ovi darovatelji: Ozana CRNOGORAC - Biograd; Ružica KOMADINA - Požega; N. N.; Dragan CUKAR - Australija; Blanka KOVAČIĆ; dvije časne sestre (N. N.); Ružica SPAKIĆ; Franeck BREBRIĆ; Katica SIRAČ.

Uplatu i pretplatu za *Glasnik* i svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca možete poslati preko Zagrebačke banke na ime:
Postulatura kard. Stepinca – kunski račun: 2360000-1101605758
ili iz inozemstva i domovine u devizama na sljedeći konto:
PARTNER BANKA
SWIFT - PAZGHR2X
br. računa: 7350038425 - Juraj Batelja

KAZALO

IMPRESSUM

Časopis **Blaženi Alojzije Stepinac** (skraćeni ključni naslov: Blaž. Alojzije Stepinac) glasnik je Postulature za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca te časopis svih njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i ljudi dobre volje.

God. 13 (2006.) Broj 1.

Cijena: 5 kn; za inozemstvo 2 eura ili 3 USD

Glasnik izlazi četiri puta godišnje s dopuštenjem crkvenih poglavara.

Izdavač: Postulatura blaženog Alojzija Stepinca
Kaptol 31, p.p. 949
10001 Zagreb

Uređuje i odgovara:
dr. Juraj Batelja,
Kaptol 4, p.p. 949
10001 Zagreb

Adresa uredništva:
Postulatura blaženog Alojzija Stepinca
Kaptol 31, p.p. 949
10001 Zagreb
telefon: (01) 4814 920
fax: (01) 4814 921
"Spomen-zbirka iz ostavštine blaženog Alojzija Stepinca", Kaptol 31, p.p. 949
10001 Zagreb,
telefon: (01) 4894 879 ili
e-mail adresa: juraj.batelja@zg.htnet.hr

Sve što se u našem *Glasniku* navodi ili naziva "čudo", "svetost", "svetac" i slično, sve to, u duhu crkvenih propisa, treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu će tomu konačni sud izreći Crkva.

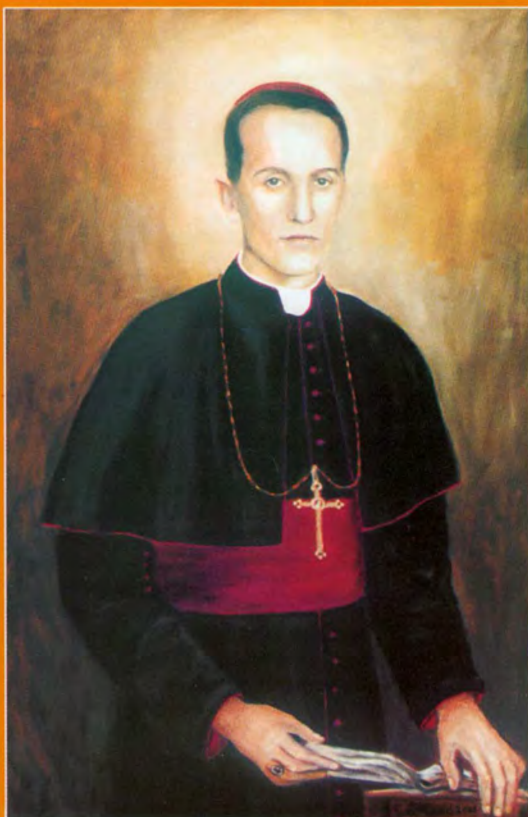
Lektorica: Marina ČUBRIĆ, prof.
Korektor: akad. Ante STAMAĆ
Tisak: Tiskara Offset Markulin

Nadbiskup Josip Bozanić i mons. Marko Culej, biskup varaždinski polaze na Euharistijsko slavlje u Macelju 22. listopada 2005. povodom ukopa zemnih ostataka žrtava komunističkog terora iz 1945.

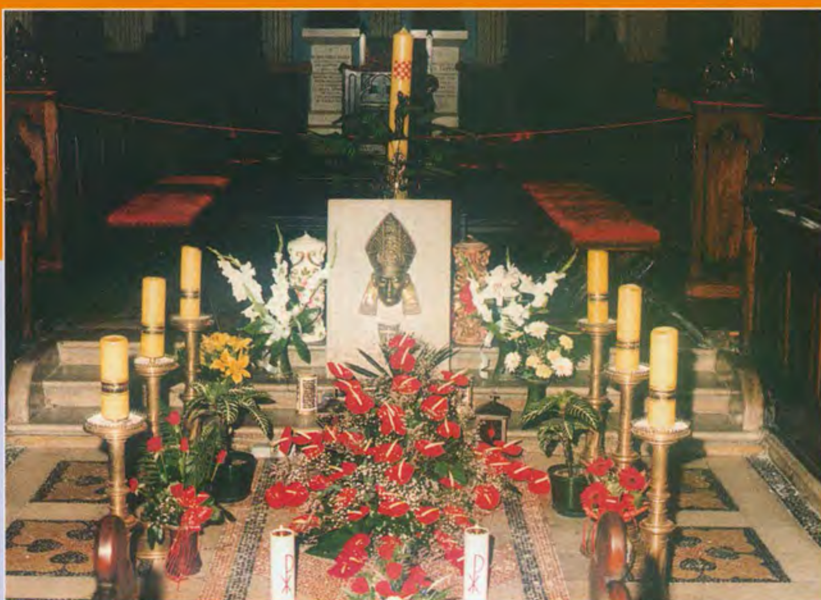
Varaždinski biskup Marko Culej stavlja u podnožje posvećenog oltara župne crkve sv. Florijana u Pribislavcu moći blaženog kardinala i mučenika Alojzija Stepinca, 16. listopada 2005.

Sestra franjevka Rozalija RADIĆ: Blaženi Alojzije Stepinac, ulje na platnu, veličine 150x100 cm; sliku bl. Alojzija Stepinca naručila je č. Majka Alojzija Beranda, klarisa, koja je za nju s. Rozaliji poslala i uzorak - fotografiju u crnoj bijeloj tehnici.

Zvono u čast bl. Alojzija Stepinca posvećeno u novogradiškoj župi Kraljice sv. Krunice, 28. rujna 2005.

Na grobu bl. Alojzija Stepinca nije prestalo cvasti cvijeće niti su prestale plamtjeti svijeće. Ovako uređen bio je početkom listopada 1996.: pedeset arturija na spomen 50. obljetnice sudske presude. Zbog opasnosti od požara i potamnjenja stropa katedrale od dima svijeća bilo je zabranjeno nakon uređenja unutrašnjosti katedrale paliti ih na Blaženikovu grobu. Od tada tu gore svijeće nabavljene darom njegovih štovatelja.

Kardinal Franjo Kuharić bio je kao zagrebački nadbiskup neumorni branitelj katoličke istine i zastupnik ljudskih prava. Odlučno je branio i svjedočio svetački lik bl. Alozija Stepinca. Ovdje kleči na blaženikovom grobu uz papu Ivana Pavla II. u predvečerje Stepinčeve beatifikacije. O 4. obljetnici smrti zagrebačkog nadbiskupa u miru i kardinala Franje Kuharića, donosimo odlomak iz njegove propovijedi na Stepinčevo 1984.:

"Vjernost savjesti može zahtijevati mučeništvo i tako se mučeništvom spašava savjest i dostojanstvo ljudske osobe. Odricanje od Istine, nijekanje glasa savjesti nije u skladu s dostojanstvom ljudske osobe. Zato je mučeništvo u povijesti Crkve stvarnost koja prelazi u svojevrstan misterij. Često su u posebno tjeskobnim vremenima povijesti Crkve baš najbolji sinovi i kćeri Crkve jedino mučeništvom dali svjedočanstvo ljubavi do kraja. Crkva je uopće rođena iz mučeništva. Najsvetiji mučenik cijele povijesti je Isus Krist. 'Prošao je zemljom čineći dobro', svjedoči apostol Petar u kući Kornelijevoj (Dj 10, 38). Njegovo je čovjekoljublje bilo nenadmašivo. Ipak, Isus je bio žrtva nepravednoga progona. Bio je raspet.

U to mučeništvo Isusa Krista nevinoga uključen je u određenom smislu svaki čovjek koji je progonjen ili ubijen zbog svoga vjerskog uvjerenja ili političkog opredjeljenja. U tu žrtvu nevinoga Isusa uključen je svaki čovjek koji je prisiljen da živi svoju vjeru u katakombama svoje savjesti. Koliko je bilo takvih žrtava u povijesti? Koliko ubojica? Koliko grobova? Nevinih je žrtava bilo na svim stranama sukoba! Mirne duše možemo reći, promatrajući povijest svijeta u njezinim tajanstvenim dubinama, da je ta povijest preplavljena misterijem mučeništva. I to ne samo mučeništvom u koje je uložen život, nego i onim trajnim mučeništvom koje pogađa osobe, obitelji i cijele narode, pogotovo male i slabe, kada su izloženi trajnim pritiscima i ograničenjima u svojim pravima i u svojoj slobodi. Čovjek čovjeku može biti mučitelj.

Mučenici pak Crkve imaju svoj posebni sjaj jer su progonjeni zbog Božje istine i jer umiru u ljubavi ne samo prema Bogu, nego i prema svojim progoniteljima. To je najviši domet čovjekove savjesti: prihvatiti nepravednu smrt i ustrajati u ljubavi. To je tajna pravog mučeništva. To je prisutnost Duha Svetoga u duši. Da to osvijetlimo, spomenimo jedan primjer.

(...) Imajući pred očima vrijeme, prilike, svu dramatičnost naše nacionalne i svjetske situacije u kojoj je živio i djelovao zagrebački nadbiskup blažene uspomene Alojzije Stepinac, dolazimo do uvjerenja da je i on uključen na osobit način u misterij mučeništva kojim se potvrđuje uvjerenje i čvrstoća savjesti. Dao je svjedočanstvo Istini i potvrdu ljubavi koja u sebi uključuje čovjekoljublje i rodoljublje. Ta pak ljubav ima izvor u Bogu i živi od otkupljenja."